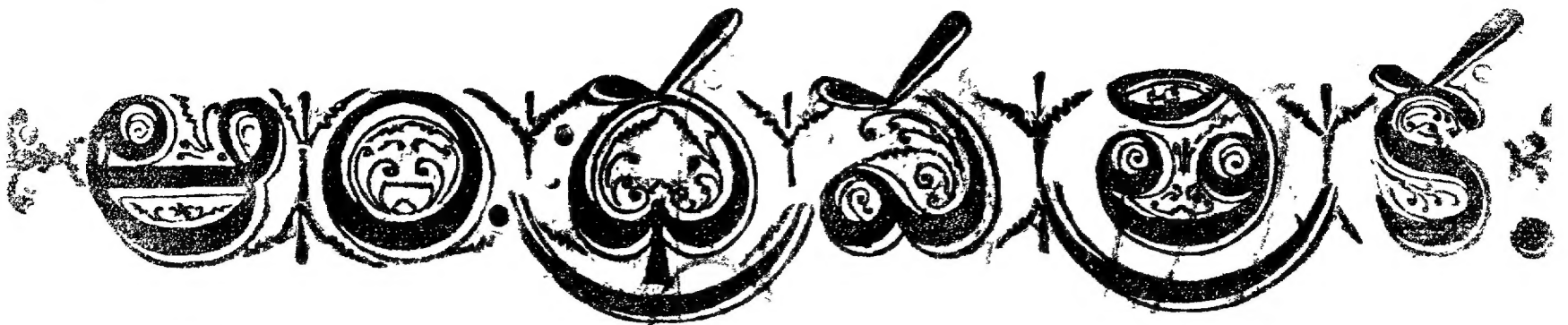

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడిచి 1-8 0-1-8

Telephone No. 544

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంచిక 100

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూలై నెల 26-వ తేది శనివారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస బహుళ దశమి ౧౦.

No. 100
సంచిక ౧౦౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొన్ని గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, బాధాపుబోట్ల బాపును,
పర్చుపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు.

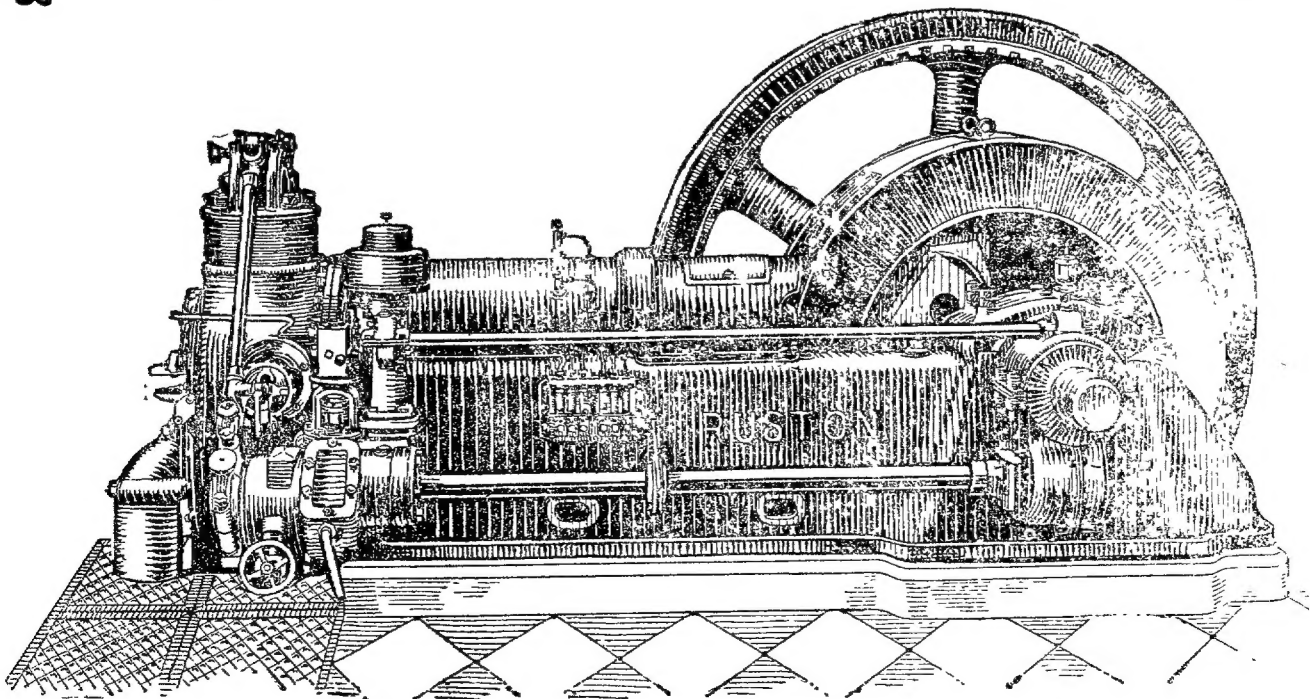
చక్కనిదబ్బితో సహా పీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగిన
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ది రస్ట్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టికం టెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్ట్రోవ్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురతనిమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

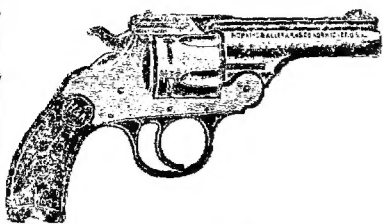
నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు

(388)

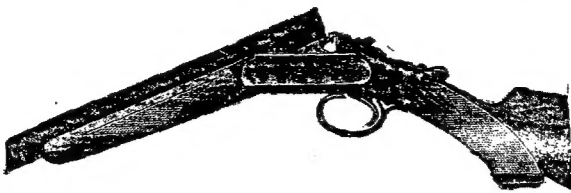
మద్రాసులో సోల్ విజంట్లు, మాస్సి అండుకో లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

1.0టి.కా.హెచ్.టా. రు.పాకి ను.ప్రసిద్ధము
కంపెనీకాచే చేయబడ్డది. (3068)

నానానిధులగు రివాల్యూ ఆరులే
బుకర్.టా. రు.పాకిని [స్టాంపు ౧౦౮౩ సం]

ధ ర లు
కరనము.
కృతులగు
దీచితము

నాగను 3౨, 3౩, 3౬ అంగుళముల దొరకును చిన్నవి. కేబుల్ పెట్టాలో గలిగినవి కూడ దొరకును.
య.క. వి. రామారావు శ్రేణి అందు కంపెనీ, సం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

డాక్టరు, జీ. బి. గారి సుగంధనస్యము

అంగుళములకంటెల్ల కిరణము, ఇంద్రియములయందెల్ల నయనములును, ప్రధానము అను విషయము సర్వజనులకును తెలిసినదయితే కూడా ఈ రెండింటియందును కలుగు వ్యాధులు సాధారణముగా ప్రాణహాని కలిగించునను అని

వ్యాధిగ్రస్తునిజన్మమును నిష్క్రియజన్మముగా చేసి యావరజాంతమును బాధించు చుండును. ఇట్టివ్యాధులకు లోనికి తీసికొనుచుండు లనేక ముఖయోగింపబడుచు వచ్చి నవి గాని యిది యావ్యాధులను నివారించ లేక పోవుటయే గాక రసవిషగంధకాయలు చేరినవిగా నుండుటచేతి తుదకు దేహలోగ్రహము సంరక్ష చేడదీయవలసిగానుండ నే ర్పడినది. తరువాత వైద్యులజ్ఞాన పట్టును నవనాగరికలచేత మంచివైద్యముగా తీర్చా నింపబడి యట్టి మందులకూడ ననేక విప్లు దుపయోగింపబడుచున్నవి. గాని అవి గూడనంత ప్రయోజకరములుగా గ్రహింపబడుట లేదు.

ఈ సందర్భము లన్నియును యోచించిచిరకాలము కలి క్రమచేసి యాయుర్వే దాంగిలేయ యూనానీవైద్యములం దారితే లోలోకకారార్థమై తమనస్యస్యమును వినియోగించుచున్న డాక్టరు, జీ. బి. గారి సుగంధనస్యమును కనిపెట్టి.

ఇదివరకే లోకమునందరటను వ్యాధులు చేయబడి నుప్రసిద్ధమైనది కాబట్టి దీనినిగురించి మేము విశేషింకొల్పింపవలసిన పని లేదు. ఒకసారి యావయోగింపినయెడల దానియొత్పన్నములు నడియే స్థాపింపగలదు. దీనిచే బాధానివృత్తి గాంచి కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా గొప్పవారును కొలదివారును పంపిన యోగ్యతా పత్రములకు మిక్కిలిగానున్నది.

ఈ సుగంధనస్యము నుపయోగించుటవల్ల మెదడు, ముక్కు, కన్నులతో సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులును నశించును. పీడనము, ఒంటిబలహీనత, కలలోనిబొట్టు, జలదోషములు, మొదలైన, వంతమునకు వైద్యుడైన గాక వ్యాధులకును ఈ సుగంధనస్యము పెట్టినది భీతిము. ఇట్టి గుణవిన్ శేషము గలిగి యింతకులభ్యముగా విక్రయింపబడు నొక ధ మిడికప్పు మతియొకటి లేదు. ఇరకాల నుండియు చెడిన సుగంధ విశేషములను, పొడి యభ్యాసము లేనివారికి నచిర మిది హితవుగా నుండును.

సాధారణముగా పోషకద్రవ్యవార లీ సుగంధనస్యమునుకట్టి రెండుసారులు ఉపయోగించినయెడల, ఇది సాధారణపు పొడి ౧౦, ౧౫ సార్లు ఉపయోగించినంత ఫలితమును. కాలకా మెగల సాధారణపు పొగాకు పొడితో నీ సుగంధ నస్యము నొకచిటిక కలిపినయెడల నా పొగాకుతయను మిక్కిలి పవనశీలంక మగును.

బుడ్డి ౧ కి అ. ర వి. పి. ఖర్చు అ ర డబ్బా ౧ కి రూ. ౨-౦-౦. వి. పి. ఖర్చు ౦-౮-౦ (1189)

అంగు లేక ఆంధ్రభాషలో విలాసము వివరముగా (నాడకలేను.)
విలాసము:-గురుబనవ అందు కంపెనీ లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్కరుతప్పక వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య వెంకటాచలపండితులు వారి లోకామయవార కస్తూరిమాత్రలు:-ఈ దివ్యవధము మిక్కిలి విలువయైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన వనమాలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధమువీధినారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కట్టములేక కొనుటకై 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధర ౧-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1-4-0. పూకింకు, పోష్టఖర్చు చేసు. బిడ్డలు మొదలు పెద్దవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుసానశేదములలో వాడవలెను. ఇవిగాక ఈ దిగువ తెలుపబడినవి ఆత్యద్భుతమగు గుణవిన్మును.

వ్యవస్థాపకసాయనము:-బలహీనత, రక్తములేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాకమొ దలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరూపబాణముగారి. వైద్యులను నుదురుట్టుయేగాక మంచిర కృత్యుని, అద్భుత మైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగామలకతైలము:-కంఠమంటు, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, విడువని తలనొప్పి, మొదలగు పనిచేయుటకుంటు మొదలగు శిరో, శ్లేతరోగములను తప్పక కుదుర్చును. 0-8-0

దీర్ఘవరహారీ:-ఎట్టిరక్తము తీటు, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్న ను మూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-0

కాకతేజోబంజనము:-కండ్లలో ఎలుపు, నీళ్లుకారుట, మసక గాయండుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంటు మొదలగునవిమూలమగును 0-8-0

మా ఔషధములన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజము ఒకసారి మా ఔషధములు కొనినవారికే తెలియను.

పాశ్చాత్య వెంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు.

(594) శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు.

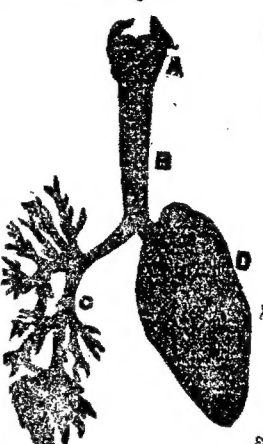
OM
THE MYSORE GOVERNMENT SECURITY
Life and Marriage Assurance Company, Limited.
Head Office: Life and Marriage Assurance Buildings, Mysore (South India).
 Capital (Fully subscribed) Rs. 5,00,000; Capital Paid-up about Rs. 3,25,000.
 Government Securities held Rs. 2,00,000; Life Insurance policies issued Rs. 20,00,000.
 Annual Premium Income Rs. 50,000; Funds invested on Immovable properties [Rs. 1,00,000]
 Necessary security Deposit furnished to the Government of India as per Indian Life Assurance Companies Act 1912. Loans from Rs. 1,000 to Rs. 5 000- Will be given with and without interest and security to our life Policyholders and bondholders. Next drawing for granting loans on 31st July 1924. Wanted Agents everywhere on liberal terms. Apply for particulars sharp to:-
 (980) **Messrs. P. K. Rau & Sons.**
 Chief Agents, for Madras Presidency. 289, Tambu Chetty Street, MADRAS.

దగ్గులు! జలుబులు!! ఇన్ఫుఎన్సా!!

మా డాక్టర్ నన్ను

“యూమెంథాల్ జూజుబులు” అన్ని విధములదగ్గు, జలుబు, గొంతుపుండు, రొమ్ము పడికేము, ఇన్ఫు ఎంజా” మొదలగువాటిని తప్పక కుదుర్చును. తయమును రానీయక అటుంకపరనును.

“ది లాస్ షెట్” “అప్రెలేషియన్ మెడికల్ గెజెట్టు” “డిప్రాక్టివనర్” “మెడికల్ ప్రెస్సు అండు సర్క్యుల్” “మెడికల్ రివ్యూ” “ప్రాక్టికల్ మెడిసన్” థెల్లి (ఇండియా మొదలగు వైద్యప్రపంచముచే సిపార్కు చేయబడినది.

కంతధ్వని కుత్తుక

ఊపిరితిత్తులు మొదలగు వాటికి కావలసినది

ఏ-స్వరపేటిక, బి-క్వాసనాళము, సి-క్వాసనాళము యొక్క గొట్టము, డి-ఒక క్యాకేకోకము ప్రత్యేక భాగము. అన్ని కెమిస్టు రుకాణము లందును వెలకు దొరకును.

అస్ట్రేలియాలో చేయబడినది, బుడ్డి 1.కి ధర రు 1.2-0.

అన్నిచోట్లలో దొరకును, ఈదిగువ తెలుపబడిన బాగా లలో దొరకును.

మెసర్సు ఎన్. శేకాయ గౌండ్స్ అండుకో, నైవా బహుకోడ్డు. ఆక్రిన్ అండుకో కెమిస్టును, బ్రాడ్వే.

పోల్ ఏజంటు:- నైవామహమ్మదు అండుగన్ను 6 మెక్కిన్ వీధి, బాద్మిను, మద్రాసు. (1463)

కుంకుమపువ్వు

పువ్వు కుంకుమపువ్వు

పువ్వు కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు నూర్య మార్కును గమనింపుడు.

కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:- 1490

ఎస్. నారాయణ డి కంపెనీ, 21, మామం వీధి, బాంబాయి.

SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure, absolutely safe; highest testimony. Particulars free.

L. K. HELLER, D. Samta (Bengal).

SANTI OIL

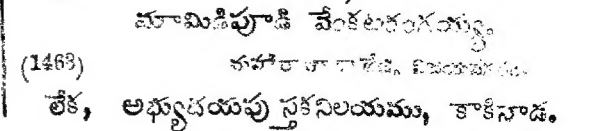
Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no bad smell. Particulars free. Correspondence confidential.

HEALTH HOME, D. Samta (Bengal).

చ మ త్కార గణితము.

ఈ గ్రంథములో చమత్కారగణితము, ఇతిగణితము, విశదగణితము, మనోగణితము, షేతగణిత సమస్యలు, ఇత్రములు, అద్భుతములు, చిహ్నులు, చిహ్నప్రశ్నలు, యాక్తిక 1౪.లు, తిమామలేక్కలు, గణితావధానము గలవు. మండికామను, మనోబలమును, తెలివినీ కృద్ధిచేయు రసవంతముగా ఇతివిచిత్రలేక్కలు ఇంద్రో నున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన గణితమునం దనమానశ్చిత్తయు, చమత్కారమును, యొక్తియు తెలివియు కలుగును. ప్రతిబావిదగర నుండవలసిన పుస్తకము. దీనివల రు 1 య. వి. పి. చార్జి అ ర య. 6 ప్రతులు రు ర య. పలయువారు:- పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, 2118) ఒంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా) అని వ్రాయవలెను.

చెన్నైలోని బజార్లలో

రామమోహన ఆయుర్వేద కళాశాల- బెజవాడ

విద్యార్థులకు ప్రైవేటు యివ్వబడును

ఈ కళాశాలయందు అభిలషారతాయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలను, ఆంధ్రాయుర్వేద విద్యాపీఠపరీక్షలను తగునట్లుగా విద్య గలపబడును. విద్య నభ్యసించుచున్నవారికి 4 సం॥లు. ఈనెల 31 వ తేదీన ప్రవేశపరీక్ష జరుపబడును. ఎన్నుకొన బడినవారిలో సంస్కృత విద్యార్థులకు నెల 1 కి రు 10-0-0 నను, ఆంధ్ర విద్యార్థులకు నెల 1 కి రు 5-0-0 న చొప్పున యిచ్చు విద్యార్థివేతనములు (ప్రైవేటు) యివ్వబడును.

నియమితకాలములో కమిటీవారి అనుజ్ఞ పొందకుండా కళాశాల విడిచిపెట్టరాదు, తాము పుచ్చుకొన్న సామగ్రి తిరిగి మరలా, యివ్వవలయును. చేరదలచువారు యీలోపున దరఖాస్తులు పెట్టుకొనవలయును.

రామమోహన ధర్మ వైద్యశాల-బెజవాడ 18.7.24 శంకర వెంకటరామయ్య నహాయకార్యదర్శి

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

వెలుగులభయ! (పోట్టుభయం ప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అక్షిప్తము, ఆరుచి, ఆపులించులు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల మందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శరస్సు, వ్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పి లను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పిలను వెంటనే మాన్పును. యిందు అనేక ఔషధులు చేరినవి. అనుభవము గల ఔషధముగలవేతన పరమహంక్రియ యని చెప్ప వచ్చును. ఒక్కసారి వాడెచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:—

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

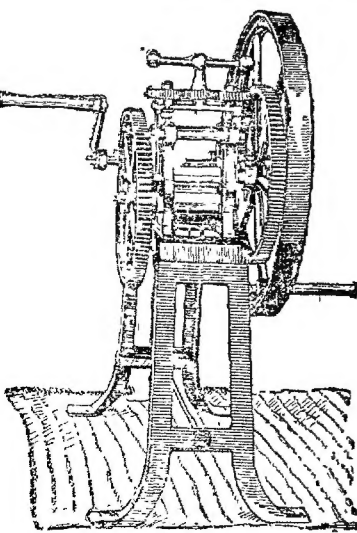
రత్నపురుషలేహ్యం

శుక్లవస్త్రమును పోగొట్టి బలముకలుగజేయు అద్భుతలే హ్యము. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లవస్త్రమైనను పారదోలు నని అనేకులు- కొనియాడుచున్నారు. ఈ లేహ్యమువల్ల- మేహ ముత్తల వచ్చిన దగ్గుమొదలగు రోగములు మూత్రరోగములు కూడ తగ్గును. డబ్బీ రు 8.4-0 లు.

శగలేహ్యం విజాతి శగలైనను తప్పక కుదుర్చును పథ్యములేదు. డబ్బీ రు 1.8-0 లు.

ఆయుర్వేదవైద్య అంగర వేంకటాచార్యులు అండుగన్న, ప్రాప్రయిటర్సు. పట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా (18)

రేకుల మిషనులు

అన్నివిధములయిన వెండిబంగారు నగల పనులు చేయువారికి రేకులమిషనులు కుప యోగపడు పలురక ముల మిషనులుమేము యూరపుఆమెరికాల నుండి దిగుమతి చేసి యితరులకంటె చౌక ధరలకు అమ్ముచు న్నాము. కావలసిన వారు క్యాటలాగుకు (వాయవలయును.

సి. హెచ్. పోథనాచలం అండునన్

చిలకలూడి పోస్టు, మచిలీపట్నం. (1455)

సహకార ధర్మవైద్యశాల- చేబ్రోలు

ఈ సహకార ధర్మవైద్యశాల 1923 సంవత్సరం 5 వ మే తేదీన చేబ్రోలు సహకార పరపతి సంఘమునకు 1921-22 సంవత్సరములకు రా బ డిన గ్రామసముదాయపు ఫండు రు 34-1-0 లో తేనాలివద్ద కతవరం గ్రామకాపురంకు మ.రా-రా-శ్రీ గోళ్లమాడి మార్యనారాయణ పంతులుగారి వైద్యరంగ సహాయమువల్ల స్థాపింపబడినది.

1922-23 సంవత్సరములకు పరపతిసంఘమునుండి రాబ డిన గ్రామసముదాయపు ఫండు రు 55-6-0 లు వైద్యాలయ మునకె యివ్వబడినది.

2. ప్రారంభములో ఈ వైద్యశాలకు యేవిధమయిన ధనసహాయము లేనప్పడు చేబ్రోలు గ్రామస్థులు గడ్డి వేలం పాటలోనుంచి 1923 సంవత్సరమునకు రు 50 లున్న 1924 సంవత్సరమునకు రు 75-0-0 లున్న వెరశి రు 125-0-0 లు విరాళమిచ్చి తోడ్పడుటవల్ల నున్న ఈ గ్రామ కాపురంకు బొంబయి పట్టణములో ఉద్యోగములోనున్న మ.రా-రా-శ్రీ దేశిరాజు నరసింహారావు పంతులుగారు కీర్తి కేసులైన తమ తండ్రి బ్రహ్మశ్రీ రామమూర్తి పంతులుగారి జ్ఞాపకధర్మముగా 1923 సంవత్సరమునకు రు 50 లున్న 1924 సం॥ రు 50 లున్న వెరశి రు 100 లు వార్షిక చందాగా మనిఆర్థర ద్వారగా పంపుటవల్లను వైద్యశాల నిలుచుటకు అవకాశము గలిగినది.

దరిమిలను బాపట్లతాలూకా కారంచేడు కాపురంకు లున్న భూస్వాములున్ను రెండు టరములనుంచి బాపట్ల తాలూకాలోని ప్రెసిడెంటుగారున్ను అయిన మ.రా-రా-శ్రీ యార్లగడ్డ రంగనాయకులునాయుడుగారు ఈ వైద్యశాలను దర్శించి రు 50 లు విరాళ మొసంగిరి.

ఆరోజుననే బాపట్లతాలూకా కారంచేడు గ్రామ కాపు రంకులన్ను గుంటూరుజిల్లాలో గొప్ప భూఖామందులను రెండుటరములనుంచి మద్రాసుకాసన నిర్వాహకంలో మెంబరు పదవి పదవీస్థితులను మ.రా-శ్రీ జాగర్లమాడి కుప్పస్వామి చౌదరిగారు ఈ వైద్యశాలను దర్శించి ఈ సంవత్సరమునకు రు 50 లు విరాళ మొసంగుచు ఈ సంవత్సరము పనినిబట్టి ముందు సంవత్సరముగూడ సహాయము చేసెదమని సెలవిచ్చు టయేగాక ఈవైద్యశాల కార్యక్రమ మెట్లు జరుపవలసినది మొదలుగాగల సలహాలు అప్పటినుండి యిప్పటివరకు నిచ్చు ముండిరి.

గుంటూరు జిల్లాలోని ప్రెసిడెంటుగారైన మ.రా-శ్రీ దివాను బహద్దరు పి. సి. యన్. ఎతిరాజులునాయుడు ఎం. ఎల్. సి. గారు ఈ వైద్యాలయమును దర్శించి వారికి వైద్య మునం దుండుటను సానుభూతిని కనుపరచుచు వైద్యాలయమును అతితీవ్రంగా నడుపుటకు ప్రోత్సహించిరి.

గుంటూరుపట్టణములో ప్రాక్టీసుచేయుచున్న హైకోర్టు వకీలుగారున్న వినుకొండతాలూకా తంగిరాలగ్రామ అగ్రహారీకులన్ను అయిన మ.రా-శ్రీ దేశిరాజు హనుమంతరావు పంతులు బి. ఏ. బి. యన్. గారు మా వైద్యశాలపనిని సంద ర్శించి రు 50 లు విరాళ మొసంగిరి.

చేబ్రోలు యూనియనుబోర్డువారు రు 100 లున్న తాలూ కాబోర్డువారు 200 లున్న గుంటూరుజిల్లాబోర్డువారు 100 లున్న గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీవారు ఆస్పత్రికృతా నిధినుండి ఆస్పత్రికృత వైద్యసహాయము చేయుటకు రు 50 లున్న గుంటూరు కో-ఆపరేటివు బ్యాంకింగ్ యూనియను లిమిటెడు వారు గ్రామ సముదాయపు ప్రయోజనఫండులోనుంచి రు 30 లు విరాళముల నిచ్చిరి. మ. రా. శ్రీ: దేశిరాజు నరసింహారావు పంతులుగారు వార్షికచందా యిచ్చుటయేగాక బొంబాయి అహమదాబాదు పట్టణములలో చందాల మూలముగా కొంత వసూలుచేసి పంపిరి.

ఆయుర్వేద కళాశాలకు వైద్యవిద్య నభ్యసించుటకు వి ద్యార్థికి కోర్సు పూర్తి అగువరకు ఉపకారవేతనముక్రింత సం 1 కి రు 75 లు యిచ్చెదమని లిఖితరూపముగా తెలియపరుస్తూ ఈసంవత్సరమునకు రు 75 లు ఉపకార వేతనముక్రింద మనియా ర్థర ద్వారా పంపిరి.

ఈవైన పునరొంపబడినవారందరు చేసిన ధనసహాయ ప్రోత్సాహములకు కృతజ్ఞతా వందనము లాచరించుచున్నాను. ఈసంవత్సరము యీవైద్యాలయములో చేబ్రోలు చు ట్టుపట్ల గ్రామములవారికి కలసి 4855 రోగులకు వయద్య చికిత్స జరుపబడినది. ఈవయద్యశాల ప్రారంభించిన దాదిగా నాకు గల స్వల్ప అనుభవజ్ఞానముతో నేనే యీవైద్యచికిత్సను జేయు

చుంటిని. జనవరి నెలనుండి యీవైద్యాలయములో వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుల వారి శిష్యత్వమును బొంది గుంటూరు జగ్గయ్యపేట గ్రామములో ఆయుర్వేద వైద్యముచే యుచున్న బ్రహ్మశ్రీ కప్పగంతు వెంకటసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి గారిని ఆయుర్వేదవైద్యులుగా నియమించి వారివల్ల వైద్యచికి త్సలు జరుపుచున్నాను. మందులిచ్చుటకు ఒకకంపొండురును జ నవరినుండి యేర్పరచినాను. ఈవైద్యశాల లెక్కలను 18.3.23 తేదీనుంచి 31.3.24 వరకు గుంటూరుజిల్లా కో-ఆపరేటివుసం ఘముల అసిస్టెంటురిజిస్ట్రారువారు తనిఖిచేయించి ఆడిటు పుత్ర ద్యులను యిప్పించిరి. వారుచేసిన సహాయమునకు నాకృతజ్ఞతను వెలిబుచ్చుచున్నాను.

ఈ వైద్యాలయమునుండి జరియ 2 తేదీన మద్రాసు ఆయుర్వేద కళాశాలలో తెలుగు భిషగ్వరకోర్సు 4 సంవత్సర ములు జరుపుకొనుటకు స్కూలుఫయినల్ పరీక్ష పాస్ అయిన చేబ్రోలుకాపురంకు దేశిరాజు నారాయణ రావుగారిని సంవ త్సరమునకు రు 210 లు ఉపకారవేతనముమీద పంపడమైనది.

పరీక్షానంతము సం॥ 1 కి రు 30 లు, మొదలు 40, కు యేటేట ఒకరూపాయి ప్రమామనలో 10 సంవత్సరాల ఈవైద్యాలయములో పనిచేయునట్లు ఆయనగారివల్ల రిజిష్టరే బాండు వ్రాయించుకొనడమైనది.

ఈవైద్యాలయమును 1912 సం॥ కో-ఆపరేటివు 2 వ ఇండియా చట్టముక్రింద లిమిటెడు సంఘముగా రిజిస్టరుచేయు టకు కో-ఆపరేటివు సంఘముల ప్రసిడెన్సీ రిజిస్ట్రారుగారికి ద రఖాస్తు పంపుకొనడమైనది. కొలదికాలములోనే సంఘము రిజి స్టరు కాగలదు.

ఈ వైద్యాలయములో రోగిలసంఖ్య దినదినాభి వృద్ధి గాంచుచున్నది. అన్ని వ్యాధులకు వైద్యచికిత్స చేయుచున్నది

ఈ వైద్యాలయమునకు మంత్రిసాని అనుబంధముగ నుం డిన చేబ్రోలు చుట్టుపట్ల గ్రామములలోని కాన్పులకు సహాయ ముగా నుండునని అనుభవజ్ఞులైనవారు సూచించుచున్నారు. సం వత్సరమునకు రు 1200 లు లేనిది ఈ వైద్యాలయము నడు చుట కష్టతరముగా లోచుచున్నది.

యూనియను తాలూకా జిల్లాబోర్డులవారును ఈ జిల్లా లోని ఉదారస్వభావులైనవారును చేబ్రోలు చుట్టుపట్ల గ్రా మస్థులును వారి కేకీకొలిది ధనసహాయమొనర్చి ప్రారంభస్థితి లోనున్న ఇట్టి వైద్యాలయమును పోషించి నిల్వగలందుటకు ప్రార్థించుచున్నాను. ఇట్టి వైద్యాలయములు వైద్యసహాయము లేని గ్రామములలో నెలకొల్పుటకు నా సోదరగ్రామస్థులను ప్రార్థించుచున్నాను.

చేబ్రోలు. గుంటూరుజిల్లా } దేశిరాజు మురహారిరావు 12.7.24 సహకారపరపతిసంఘాధ్యక్షుడు.

BORAX - LEMON SOAP.

బోరక్సు నిమ్మనబ్బు

శరీరమునకు మృదుత్వము, చల్లదనమునిచ్చును. సువాసనగలదు. 10 కులముల బిళ్ల 1 కి ఖరీదు 0.2-0 30 కులముల కోపు ఖరీదు 0.5-6 1 డజను 1.5-0, గ్రోసు 15-0-0 కర్పూరపు సబ్బు 0.3-0, కార్బాలిక్ 0.3-0

Agents Wanted. ఏజంట్లుకావలెను. (15) R. Venkatappiah, Proprietor.

కృష్ణాసబ్బుకం వెనీ, మచిలీపట్నం.

నూతన ప్రచురములు

అమృత పోతనామాత్యకవితము ఆంధ్ర బాగవతము 1-3 6-0-0 డిటో మేలువతి 2 సంపుటములు 8-0-0 ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము 1-3 5-0-0 అనందరంగరాట్నండుము 1-3 1-8-0 ఆనంతనిఘండము 1-3 0-14-0 శృంగభయము 1-3 2-8-0 అధర్వణకారికలు, పటిక 1-3 1-0-0 ఇంకను అనేక సంస్కృతాంశగ్రంథములు మామజ్జోక నను. క్యాటలాగును చూడకోరినాము. (1487) వావిళ్ల - కామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్, 292, ఎన్.కే.బి.బి, మచిలీపట్నం.

వ్యత్యాసలేఖలు

బెజినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

మూలమునందు

వల్లూరుయూనియన్ వ్యవహారము చిత్రగతిని నడుచుచున్నది. తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారిచే నియమింపబడిన టెంపరరీ ప్రెసిడెంటు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారున్న ప్రభుత్వమువారున్న తొలిగించిన ఆయనమంత్రము అధికారము చెలాయించుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేసిన డెలిగేటు ప్రెసిడెంటు అధికారమును తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు అంగీకరించుటలేదు. దీనినిబట్టిమాడగా వల్లూరు యూనియన్ వ్యవహారము అరాజకముక్రిందికి వచ్చేలాగు కనుపించుచున్నది. పన్నుల సేవకు పన్నులుచేయవలెనో, యూనియన్ సార్వభౌమ ఏ ప్రెసిడెంటు మాటలను వివరణతో ఎవరికిని తెలియజేయదు ఈయనపట్ల ఎప్పుడు మారనన్నదో ఊహింపబడుచున్నది.

మ్యునిసిపల్ ప్రాసూరాలు

ఈ ప్రాసూరాలు హెడ్ మాస్టరుగారు గతించి ఇప్పటికి మా ముగడిచినను ఆఫీసును పూర్తిచేయబడలేదు. స్కూలును ఆఫీసు వత్సరములనుండి కనిపెట్టుకొని యున్నట్టియు, హెడ్ మాస్టరు దానికి అర్హులైనట్టియు ఇద్దరు సహాయోపాధ్యాయులుండగా క్రొత్తవారినికొక పత్రికలలో ప్రకటించినారు. సూరదరఖాస్తులు వచ్చినవి. అందులో 12 మంది యం. ఏ. యల్. టి. ప్యాసయినవారు. వీరివరూ మాకొన్నింటివారికి నచ్చలేదట. రు. 225 లు జీతముతో ఒక అనుభవజ్ఞుని తెచ్చెదరట. రు. 185 మొదలు 160 లు జీతము ఇచ్చెదమని ప్రకటించి నవ్వడు వచ్చిన దరఖాస్తుదారులలో ఎవరును కాన్సిలువారికి నచ్చక పోవచ్చునుగాని రు. 225 లు జీతముతో ఈ యుద్ధోగము ప్రారంభింపబడునని తెలిసినచో సమగ్రము, అధికమధ్యులు వరఖాస్తులను పెట్టెదరేమాననియు, అట్టివారిలో నుండి శ్రేష్ఠుని ఎన్నుకొనుట సమంజసమనియు కొందరి యభిప్రాయము. ఇందుచే మరల పత్రికలలో ప్రకటించుట న్యాయమని చేరు మేకగానికి మనవిచేయుచున్నాము.

నరసాపురం

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాలమానము

జూలై 24:—సుమారు యిరువైరోజుల క్రిందట మా త్రము ఆరుదుమ్మలన్నము యిచ్చుటపడి ధూమి చుట్టడినది. కాని అప్పటినుండి తిరిగి గొప్పవర్షములు మాకు యింకను లేవు. మాగ్రామములో సంతటను దోవలబాధ యెక్కువగా నున్నది. అందులో ఆరుపత్రివిధినిన్ని ఆప్రాంతములలోనున్న మరీ యెక్కువగా నున్నట్లు కనుపడుచున్నది. ఈ మధ్య నచ్చుట దోవలు యెక్కువగా నుండుటకు కారణ మరేమాడగా ఆప్రాంతములలోనున్న రెండు చాకలిచెరువులయి యున్నవని స్పష్టపడినది. ఈసంగతి హెల్తుడిపార్టుమెంటువారికి తెలియపరచగా మాజిల్లా హెల్తుడిసరు మెన్చు యీమధ్య మాగ్రామమువచ్చి ఆరెండు చెరువులనున్న చిహ్ని చేసినట్లు తెలిసినది. ఆ రెండుచెరువులలో నొక చెరువుమాలిము మిక్కిలి పొడుగా నన్నదనిన్ని రెండు చెరువులనున్న బాగుచేయించేయోర్పాట్లు లోకల్ అధికార్లు తక్షణమే ప్రయత్నము చేయవలెననిన్ని ఆఖా చేయనియెడల జ్వర లు బోధకాట్లు మొదలగునవి గ్రామము నాకరించుననిన్ని ఆ హెల్తుడిసరుగారు చెప్పి వెళ్లి నట్లు విన్నాను.

వై. యన్. కే. వి. నాటకసమాము

ఈసమాజమువారు పూర్వము మాగ్రామములోనే గాక రాజమండ్రి కాకినాడ మొదలగువాటియందు కూడా ప్రదర్శి జేచినవారే. ఆసమాజములోనివారు కొందరు ఆప్రదేశములలో మెడలన్న పొందినవారే. కాని యీమధ్య వారి ప్రదర్శనములను తరుచు నిచ్చుటకు వీలులేక ప్రదర్శకులు కొందరు చెదరిపోయిరి. మాగ్రామములో మొదట లేవకాల వీరు కట్టినదే. వీరియందున్న యభిమానముచేత మాగ్రామములలో ప్రముఖులు కొందరు వీరికి కొంతవరకు కాలక్షేపముగా భవనహాయము చేసిరి. ఈసమాజమువారున్న జాబీదారులకు అనిపింపబడే సమాజ

రాజమండ్రి

(స్వకీయ విలేఖరి)

గౌరవీయ గ్రంథాలయము

శ్రీకంఠమర్రి వెంకటేశ్వరరామచంద్రరావుగారి విరాళము

అగ్రిమెంటునకు రెండుఅర్థములున్నవా?

మహారాజశ్రీ గౌరవీయగ్రంథాలయ కార్యదర్శిగారికి—

రాజమండ్రి.

అయ్యా! 16-11-1923 తేదీని ఆంధ్రపత్రికలో గౌరవీయగ్రంథాలయ కార్యదర్శిగారిపుడు గ్రంథాలయ భవనముగా నిర్వహణ గరిమెళ్ళ బాపన్నగారి భవనమునుగురించి యిట్లు వ్రాసి యున్నారు. “శ్రీ కంఠమర్రి సీతారామచంద్రరావుగారికి గ్రంథాలయ కార్యదర్శిగాను వ్రాసియుచ్చిన అగ్రిమెంటు గరిమెళ్ళవారి క్రియదస్తావేజు పరీక్షించి చూచునది గరిమెళ్ళవారి భవనమును అమ్ముటకు గ్రంథాలయమున కెట్టి హక్కు లేనట్లు తెలిసినది.

ఇది మాకు చాల ఆశ్చర్యముగనున్నది. 3-10-23 తేదీని జరిగిన సాధారణ సంఘసభలో గరిమెళ్ళవారి భవనమునుగురించి చెప్పిన అగ్రాసనాధిపతిగారు, గ్రంథాలయ కార్యదర్శిగారు శ్రీ సీతారామచంద్రరావుగారికి వ్రాసియుచ్చిన అగ్రిమెంటుచదివి తెలియజెప్పిరి. ఆసభకు హాజరయిన మాలో యెవ్వరికి శ్రీ సీతారామచంద్రరావుగారి విరాళమునకు గరిమెళ్ళవారి భవనమును అమ్ముటలో గ్రంథాలయమునకుగల హక్కునకు యేమియు సంబంధ మున్నట్లు గోచరింపలేదు. ది. బి. చిత్రపు వెంకటాచలము పంతులుగారి తీర్మానము మనుసరించి శ్రీ సీతారామచంద్రరావుగారు కోరిన స్త్రీలకాఖి మొగ్గులక వారి స్థలములో వెంటనే పెట్టవలయునని చర్చ జరిగి నవ్వడు గూడ గరిమెళ్ళవారి భవనమును యెప్పుడయిన గ్రంథాలయ సాధారణసంఘము గ్రంథాలయ కేసుముననుసరించి వారి యిష్టమునచ్చి నట్లు చేసికొనవచ్చునని యభిప్రాయపడి యున్నారు.

ఇది గ్రంథాలయము హక్కులలో సంబంధించిన విషయము కావున వెంటనే సాధారణసంఘసభను సమావేశపరచి అగ్రిమెంటును పునర్వివర్ణన పెట్టవలయునని కోరుచున్నాము.

ఈ సభలోనే గ్రంథాలయ సభ్యులకు హక్కులకు కాలనియము ముండవలయునను తీర్మానమునూడ మేము పెట్టవలనుకొన్నాము.

మరియొకవిషయము: 3-10-23 సభలో వాదాబ్ధాకు స్థలము విషయమును శ్రీ నాశము కృష్ణారావుగారు తమకు కొన్నిహక్కులున్నవనియు ఆసామ్మ తమచిత్తము వచ్చినట్లు చేయవలయుననియు వాదించినారు. ఇప్పుడు వాదాబ్ధాకుఅమ్మి యీసామ్మ గరిమెళ్ళవారి భవనముమీద పెట్టబడుచున్నది. ఈసామ్మనకు శ్రీ నాశము కృష్ణారావుగారికి యేమిసంబంధ మున్నది మీరు మాకు చెబియిచేయ వేడుచున్నాము.

గ్రంథాలయ భవనముయొక్క హక్కులను గురించి స్పష్టముగ సాధారణసంఘమువారు తెలిసికొనుటకుయేయబడవలెను సాధారణసభ మాడకమునపు 3-10-23 తేదీనాటి తీర్మానము లనుసరించి గ్రంథాలయము గరిమెళ్ళవారి భవనమునకు మార్చకూడదని మావిషయము.

భావరాజు వెంకటకృష్ణారావు,మరికెట్టి వీరవెంకయ్య మారికెట్టి వీరాస్వామి, భమిడిపాటి కామేశ్వరరావు, అడవి శంకరరావు, ఖండబిల్లి రాజశేఖరశర్మ, గజబిల్లి నరసింగరావు, చా. వీరభద్రరావు, చా. వెం. శానుమంతరావు, చా. అయ్యత రామయ్య, అనసరాల వెంకట్రావు, మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్య, నిడమర్తి సత్యనారాయణగూర్తి, చోరగూడి వెంకట

కులున్న ఏకమై తిరిగి మాగ్రామములో చేరువడ్డ నాటక సమాజము నొకదానిని నిలుపవెట్టే ప్రయత్నములు జేయుచున్నందులకు సంతసించుచున్నాను. మొన్న శనివారము రోజున వీరు భయములకలసి “రామరాజు” అనే సుప్రసిద్ధనాటకమును ప్రదర్శించిరి. గ్రామములోని ప్రముఖులు కూడ కొందరు నాటకమునకు వయచేసిరి. వారందరు చాలాదానందమును జెందిరి. రామరాజు పాత్రధారుకు వకీలు గుమాస్తాల తరపున శ్రీమాంధూరి శేషచార్యుల గారు బంగారు పతకము నొకదాని నిచ్చిరి. వీరుగూడ ఆనాటి పరామర్శవధాన్లు మిక్కిలి ప్రశంసనీయుముగా పనిని జూపిరి. వీరి ప్రయత్నములు సఫలములగుగాక యని యీ శ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాను.

కృష్ణారావు, ఎ. ఆర్. కృష్ణారావు, మేడేపల్లి శ్రీరాములు, నేట్రకంటి శేషగిరిరావు, పున్నమరాజు సత్యనారాయణరావు, ఎ. వి. ఎన్. సుబ్బారావు, మద్దూరి కృష్ణమూర్తి.

ఈవై రిక్విజిషనుపై సంతకముచేసిన గ్రంథాలయసభ్యులచే గ్రంథాలయ కార్యనిర్వాహక వర్గమునకు ది. 5-12-23 తేదీని బిసంగబడినది. దీనిమీద గ్రంథాలయ కార్యనిర్వాహకవర్గము వారు 8-12-23 తేదీని జరిగిన కార్యనిర్వాహకసభలో చర్చించి వారు. గ్రంథాలయము ఇన్నిమంటలలోనుండి ఆర్యాపురము లోని భవనమునకు 11-12-23 మొదలుకొని 15-12-23 తేదీల మధ్యను మార్చబడినది. ఈ రిక్విజిషను పెట్టినవారి కెవ్వరికిని కార్యదర్శి జవాబైన నొసంగలేదు. గ్రంథాలయముయొక్క 24 వ నిబంధన యిట్లున్నది.

24 (క) ఎవరైన 10 గురు సాధారణసంఘసభ్యులు సభ గావించుచు తదావశ్యకతను చెల్లించు వ్రాతపూర్వకముగా కార్యదర్శులను గోరునెడల వారు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి ఆనుమతిని బడసి యీ సభ గూర్చవలయును.

(చ) అట్టియెడ కార్యదర్శులు 20 దినములలో నా సభను గూర్చనియెడల ఆపదయగు సభ్యులు తాము సభను స్వయముగనే గూర్చవచ్చును.

ఈ నిబంధనప్రకారము కార్యనిర్వాహక వర్గమునకు సభసూర్య నిరాకరించుటకు వీలులేదు. కాని కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు సభ జరుపలేదు. ఈ రిక్విజిషను ఏమైనదో యెవ్వరికి తెలియదు. సాధారణసంఘసభ్యు లీసంగతులను గుర్తించెదరుగాక. ఈ రిక్విజిషనులో శ్రీ సీతారామచంద్రరావుగారి కిని, నాశము కృష్ణారావుగారికిని గ్రంథాలయముపైగల హక్కులను స్పష్టపరుపవలయు ననియు గ్రంథాలయసభ్యత్వమునకు కాలనియము ముండవలయు ననియు సంతకముచేసిన సభ్యులు కోరియున్నారు. వీరు భయపడినట్లే గ్రంథాలయభవనముపై గల హక్కులనుగురించి ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు ఒక అభిప్రాయమును వాత యను శ్రీ సీతారామచంద్రరావు గారు ముమ్మొక యభిప్రాయమును వెల్లడించుచు గ్రంథాలయ తీర్మానములలో వ్రాసియున్నారు. హక్కులను స్పష్టపరచుకొనినపిమ్మటనేగ్రంథాలయము నక్కడకు తీసికొనిపోయి యుండినయెడల తగాదాలేక యుండెడిది. అట్టిబరుగులలో సాధారణసభ్యులు ప్రస్తుతభవనమును స్థిరపరచినవచ్చుదు వారి కీతగాదా కాని శ్రీ సీతారామచంద్రరావుగారి యభిప్రాయముగాని తెలియదు. అందుచే అట్టిబరు సాధారణసభ తీర్మానము ననుసరించి గ్రంథాలయమును ప్రస్తుతభవనములోనికి మార్చితిమని కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు సవర్ణించుకొనుటకు వీలులేదు. ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహకవర్గమునకును శ్రీ సీతారామచంద్రరావుగారికిని తగాదా వచ్చినవెంటనే కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు సాధారణసంఘసభ సమావేశపరచి గ్రంథాలయపు హక్కులను గురించి వాత యేభిప్రాయముతో ప్రస్తుతభవనము స్థిరపరచికో స్పష్టము చేయవలసియుండెను. అట్లు చేయకపోవుట కోచినియము.

మ్యునిసిపల్ వ్యవహారములు

మహారాజశ్రీ రాజమండ్రి మ్యున్సిపల్ చైర్మనుగారికి ఈ క్రింద సంతకముచేసిన రాజమండ్రి మ్యున్సిపల్ కాన్సిలర్లు మద్రాసు డిప్రీట్టు మ్యున్సిపలు ఆక్టర్ 3 న షెడ్యూలు 2 వ రూలుప్రకారం వ్రాసుకొన్న రిక్విజిషను.

ఈ దిగువ హంశములను చర్చించి తీర్మానించుటకు గాను రాజమండ్రి మ్యున్సిపల్ కాన్సిలుయొక్క డెప్యూటీ మి టింగు ది. 28-7-1924 తేదీ సోమవారము సాయంత్రం గం 5 లకు యేర్పగుదుటగాను, యిందుకూలముగా కోరడము యివది.

చర్చింపవలసిన అంశములు

1. ఎజెండాలో కనపరచిన యేయంశమైనను కాన్సిలు వారు చర్చించి తీర్మానించినతర్వాత, చైర్మనుగారు, కాన్సిలు తీర్మాన మంగీకరించవలసినదే కాని, సదరు తీర్మానము అర్థ దులో, లేదని కాని, చెల్లదని కాని, నిరాకరించకూడదు గనుక, ది. 30-8-1924 తేదీని కాన్సిలువారు ప్యాసుచేసిన, నె. 231 రు తీర్మానముకు భిన్నముగా, చైర్మనుగారు చేసినపనిని విమర్శించి తగిన చర్యతీసుకొనుటకున్నా.

2. (ఎ) ఆక్టయొక్క 18-వ క్షేప 2 వ క్లాజు ప్రకారం వైసుచెయ్యెనుగాని సంక్రమించిన హక్కును బట్టి చేసిన, ఆర్డరును, చైర్మనుగారు 4 వ క్లాజు ప్రకారం రిజైజు చేసినట్లు చెప్పబడే ఆర్డరు ప్యాసుచేయుటకు, చైర్మనుగారి హక్కులకా, యనుహంశమును, విమర్శించుటకున్నా.

(బి) వైసు వైర్యుగారు ఉద్యోగభర్తలనుబట్టి కేసును 18 (2) ప్రకారం కొంతమందికి ఉద్యోగములు యిచ్చి వీరి కొందరికి కేలవుయిచ్చి ఆర్థిక పాపముచేయించియుండగా వైర్యుగారు అట్టి ఆర్థిక పాపముచేసిన విషయమై చరించి అవసరమైన చర్యను తీసుకొనుటకున్నా.

3. వైర్యుగారు గ్రామములో తనప్పుడు, వైసు వైర్యుగారు కే. 18 (2) ను ప్రకారం వైర్యుయొక్క పనుల సామగ్రిని సరిక్రమించును గనుక, అట్టిసితిలో వైర్యును పద్దనంబులకిన చెక్కు బుక్కులు వైర్యు వైసువైర్యుగారికి పంపకుండా తమవద్దనే యుంచుకొనుటకు హక్కులేదు గనుక, ఆలా చెక్కుబుక్కువైర్యు వైసువైర్యుగారికి పంప నందుకు కారణములను విమర్శించి తగిన కారణము తీసుకొనుటకున్నా.

4. త్రెయినింగు అయిన టీచర్లను ఏర్పాటుచేయక త్రెయినింగు కాని టీచర్లకు ఉద్యోగ మిచ్చినందున, గవర్నమెంటుగ్రాంటు రాకగాని తగ్గిపోయిగాని వచ్చేనప్పుడు నూ, సమగ్ర సూక్ష్మయొక్క, అభివృద్ధికి గలకేనప్పుడునూ వైర్యుగారిని ప్రత్యేక జవాబుదారీయటను గురించి, కాన్సిలుకు నేటి జవాబుదారీయ నూ లేదనేవిషయమును విమర్శించి తగినచర్య తీసుకొనుటకున్నా.

యర్రమిల్లి సత్యనారాయణగారు 3 సంవత్సరములనుండి నెల 1 కి రూ 60/- ల తీరంపైని హిస్టరీటీసుగా పనిచేస్తూ యుండగా, వారిని తీసివేసి ఆస్థానములో రూ 70/- ల తీరం త్రెయినింగు కాని మరెయ్యకరిని నియమించినందున కాన్సిలుకువచ్చే భనపట్టమును సూక్ష్మమువచ్చేనప్పుడు విమర్శించి తగినచర్య తీసుకొనుటకున్నా.

1 మక్క అప్పలస్వామి, 2 సుబ్బం బంగారయ్య, 3 రంధి నారాయణ, 4 సుదర్శనమ్మ, 5 శింగంపల్లి యరకయ్య, 6 వైకుంఠ, 7 సప్ప అప్పలస్వామి, 8 కలమిరెడ్డి అప్పలస్వామి, 9 శింయాల అప్పలస్వామి, 10 అప్పల సుబ్బా ది 18.7.1924

రావు, 11 కర్రా అచ్చయ్య.
మ-రా-శ్రీ రాజమండ్రి మ్యునిసిపల్ వైర్యుగారికి:-

రాజమండ్రి మ్యునిసిపల్ కాన్సిల్ ప్రాసినయు తరం: ఈకోజన మేము పంపించిన రిక్విజిషనులోని చర్చించవలసిన యంశములతోను సంబంధించిన యావత్తు మ్యునిసిపలికార్డును ది 21.7.1924 లేదీ లగాయతు సాయంత్రం 29.7.1924 లేదీ వరకు నెలవుదినములలోతప్ప మిగతాదినములలో ఉదయం గం 11 లు లగాయతు సాయంత్రం గం 5 ల వరకు మేము చూచు కొనుటకు తగినట్లు ఆనుకూలముగా యేర్పాటు చేయించగలందు లకు కోరుతూయున్నాము. మరిన్ని పదరు రికార్డు యావత్తు న్నెవలు మీటింగు జరిగే ది 28.7.1924 లేదీని మీటింగులోమాదా హాజరుపర్చడముకు కోరడమయినది.

పై సభ్యులే సంతకము చేసిరి.

18.7.1924.

పురపాలక సంఘము

మా పురపాలక సంఘస్థితులు కడు క్లిష్టముగా నున్నవి. మచెయిర్ మనుగారికి వైసు చెయిర్ మనుగారికిని ఫోరమున యుద్ధము జరుగుచున్నది. వైసి కొందరు మ్యునిసిపలు కాన్సిల్ లకు పంపిన రిక్విజిషనులో చెయిర్ మనుగారి చర్యలను తీవ్ర విమర్శనము పాల్పెయుటకు సభ్యు లుద్దమించినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ఈనెల 28 వ తేదీని సభ జరుపవలెనని కోరిరి. ఆరిక్విజిషనులోని విషయములగుర్చిన కాన్సిలంగతుల తెలిపిన గాని చదువరులకు సరిగా బోధపడదు. రిక్విజిషనులోని 1 వ పేరాలోని విషయము:-వారకాశి వెంకటాద్రి నాయుడు గారను గూర్చి కాన్సిల్ మాసములకింద మ్యునిసిపాలిటీ తాలూకు సామ్యు సుమారు రు 1500 లు అపహరించెనను కారణముచే నప్పెండు చేయబడెను. అవిషయమును గూర్చి విచారణ జల్పిటకు ఒక ఉపసంఘము నియమింపబడెను. వాదినితేదిక 30.6.24 లేదీని మ్యునిసిపలు కాన్సిలుయెదుట పెట్టి బడెను. ఆనాటిసభలో మ్యునిసిపలు కాన్సిలువారు వెంకటాద్రి నాయుడుగారికి తిరిగి ఉద్యోగ మివ్వవలెనని తీర్మానించిరి. ఉపసంఘమువారు వెంకటాద్రిగారు దోషులనియు వారికి తిరిగి యుద్యోగము నివ్వకూడదనియు సూచించినను కాన్సిలువారు వెంకటాద్రిగారి ఉద్యోగము నిర్దుటకు తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానము అకాశ్రియమని చెయిర్ మను గారు మొదలునే త్రోసివేయలేదు. చర్యయంతయు సాగెను. తుదకు

తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. ఇదంతయు జరిగినవిషయము చెయిర్ మను గారు అంగీకరింపబడిన తీర్మానమును త్రోసివేసిరి. ఈ చర్య విమర్శించుటయే రిక్విజిషనులోని మొదటిపేరాలోని విషయము.

2 వ పేరాలోని విషయము:-చెయిర్ మనుగారు పురమున తనప్పుడు వైసుచెయిర్ మను గారికి అన్నిహక్కులు గలవు. త మ హ క్కు ల నువయోగించి చెయిర్ మను గారు గ్రామాంతరము వెళ్లిన మరునాడే చెయిర్ మను గారి యభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగా దొరకినదికదా సందుయని తిరిగి సామ్యు నపహరించిన వెంకటాద్రిగారికి ఉద్యోగమిచ్చిరి. దానిని తిరిగి చెయిర్ మను రద్దుచేసెను.కొమ్మసత్యనారాయణ గారను ఉపాధ్యాయులు కేలవు తీసికొనగా ఆస్థానమున యెర్రమిల్లి సత్యనారాయణ, బి. యె. యల్. టి గారిని స్కూలు హెడ్మాస్టరుగారి శిష్యులై వైసు చెయిర్ మనుగారు నియమించగా చెయిర్ మనుగారు దానిని మాడ రద్దు చేసిరి. ఇదియే రెండవ పేరాలోని విషయము. 3,4 పేరాలలోని విషయములపై వ్యాఖ్యాన మనవరము. 5 వ పేరాను గూర్చి కొంచెము చెప్పవలెను. యర్రమిల్లి సత్యనారాయణ గారు బి. యె. యల్. టి, అనగా త్రెయినింగు అయిన ఉపాధ్యాయులు. వారు బ్రాహ్మణులు. వారికి జీతము నెల 1 కి రు 60 లు. వారు స్కూలులో 3 సం॥ రములు పెంపరేగా పనిచేసియున్నారు. తిరిగి ఖాళీయున్న ఉద్యోగమువారి కివ్వక త్రెయినింగు కానట్టియు ఇప్పుడే త్రాగగా బి. యె. పరీక్ష యందు తీర్చుడైన బ్రాహ్మణేతరుడగు యస్. సుబ్రహ్మణ్యం గారికి నెల 1 కి రు 70 లు జీతమిచ్చి నియమించిరి. ఈచర్యను మాడ వై రిక్విజిషనుపెట్టిన సభ్యులు విమర్శింపబూనినారు.

మా మ్యునిసిపలు కాన్సిలులో నిట్టి పోరాటములు జరుగుచున్న ప్రజాసేవయొనర్చుటకు మారుగ కత్తును ప్రధానముగ చేయుటకు మా వైర్యుగారును వైసువైర్యుగారును పూనుకొనుట కోచనియు. 23వ తేదీని జరుగబోవు సభకు పౌరులెల్లరు విచ్చేసి కాన్సిలు పోరాటముల నన్నిటి గమనించి ప్రస్తుతము కాన్సిలు సభ్యులలో ప్రజాసేవాభిలాషు లెవ్వరో, కొట్లాట ప్రియులెవ్వరో తెలిసికొని కొలదికాలములో జరుగనున్న యెన్నికలలో వైనను తగినవారిని నియమించుట కువ్యమింతురుగాత!

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసమావేశము

(స్వకీయవిలేఖరి)

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము యీనెల 20,21 వ తేదీలయందు రాజమహేంద్రవర తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయమునందు సమావేశమయినది. సుమారు 60 సభ్యులు హాజరైరి. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు రధ్యక్షతవహించిరి. అహమ్మదాబాదు తీర్మానములన్నియు ఏవిధమున మార్పులు లేకయే అంగీకరింపబడినవి.పంచబహిష్కారముల తమన్వైక్తి జీవితములో ననులు జరుపనివారు కాంగ్రెసు యెన్నికసంఘముల నుండి రాజీనియ్యవలెనను తీర్మానమున యెన్నికసంఘము లన్న వర్గింగు కమిటీలని నిర్వచనము చేయవలెనని భవిషిషాటిక సత్య నారాయణగారు చేసిన సవరణ ఆగిపోయెను. లక్కరాజు ను బ్బారావు, వాడేవు రామమూర్తిగార్లు మున్నగువారు అహమ్మదాబాదు తీర్మానముల ఫలితముగ రాజీనామాల నొసంగిరి. వారిరాజీనామా లంగీకరింపబడెను. నూలువడుకు తీర్మాన మునుగూర్చి శ్రీయుత సబ్బివీను వెంకటసుబ్రహ్మణ్యకృష్ణరావు గారు పావలాసంఘసభ్యులచేమాడ నూలువడుకునట్లు చేయుటకు మార్గమును సూచించుచు సవరణ సుపాదించిరి. కాని యది అంగీకరింప బడలేదు. ఆలమారు సభా తీర్మానప్రకారము జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘమున కభ్యర్థనెన్నుకొని వారిచే ఏక బాధ్యతగల కార్యదర్శివర్గము నేర్పరపజేసి కాఖావిభజన పూర్వకముగ పనిచేయవలయునని శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తి గారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమున కభ్యర్థనెన్నుకొనవలయుననియు వారు ఏక బాధ్యతగల కార్యదర్శివర్గము నేర్పరపవలయుననియు అనుపదముల తీసివేసి కాఖావిభజన పూర్వకముగ మాత్రమే పనిచేయవలయునని కథా వెంకటాద్రిగారు సవరణనుపాదించిరి. సవరణ, తీర్మానము రెండూమాడ వీరిపోయెను. తీర్మానమున కనుకూలముగ 17 వోట్లును, వ్యతిరేకముగ 18 వోట్లునురచ్చినవి. పితూరీనాయకు డగు శ్రీరామరాజుగారు తుదకు గవర్నమెంటువారిచే చంపబడినను,దార్జనముతోగూడినవారిప్రయత్నములు స్వరాజ్యమునకు ప్రతిబంధకములని సూచించుచు వారి దేశభక్తి, స్వార్థత్యాగముల ప్రశంసించుచు నొకతీర్మానమును శ్రీయుత వెంకటరాజు

వీరయ్యగారు రుపపాదించిరి. శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారాయణ గారు దానిని బలపరచిరి. లోకవందనిబట్టి శ్రీరామరాజు గారి మరణము పూర్తిగా నిర్ధారణకాలేదనియు, వీరయ్యగారి తీర్మానము ప్రస్తుత మనసరమనియు శ్రీబులుసు సాంబమూర్తి గారుపపాదించ నది యామోదంపబడెను. ఈతీర్మానవిషయమై కొంతవర్షజరిగెను. సెరాజిగంజిమహాసభలో దానుగారు సహానుగూర్చి యంగీకరింపజేసిన తీర్మానము మాదిరిగా వీరయ్య గారు వై తీర్మానము సుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానము పులిని జూచి నక్కవాతబెట్టుకొన్నట్లున్నది. దానుగారిని గురించి యడిగినట్లు వీరయ్య వెన్నేటి సత్యనారాయణగార్లుగూర్చిమాడ పార్లమెంటులో ప్రశ్నలు యలుచేరునేమో చూడవలసి యున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రీ సభకును, ఆంధ్రమహాజనసభకును అభ్యర్థుల పేర్కొనుటలోమాడ కొంత వర్షజరిగెను. తుదకు సర్జిని దేవిగాని రాష్ట్రీయసభకును, ఆంధ్రరత్న గోపాల కృష్ణయ్యగారిని ఆంధ్రమహాజనసభకును అభ్యర్థులుగా నెన్నుకొనిరి. గోదావరిమండలములోని స్థానిక స్వపరిపాలనాసంఘ ముల స్వాధీనపరచుకొనుటకు శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారికి సర్వాధికారము నొసంగి తత్ప్రచారమునకై ఇద్దరు ప్రచారకుల నిమిత్తము మాసమునకు రు 100 లు చొప్పున శాంక్షను చేసిరి. ఈ తీర్మానముపై విశేషకాలయాపన జరిగెను. అనేక సవరణలు బయలుదేరెనుకాని తుద కన్నియు ఉపసంహరింపబడెను. 'పానుగల్జిమును' జిల్లాలో నెదుర్కొనుటకు సమర్థులు సాంబమూర్తిగారే యనియు అయిన యిందుకు పూనుకొనవలయుననియు శ్రీ భవిషిషాటిక సత్యనారాయణగారు ప్రార్థించిరి. సభ్యులలో ననేకులకోరికపై సాంబమూర్తిగారు ఆకార్య భారమును తమపై వైచికొనిరి. ఖద్దరుకు సంబంధించిన వ్యవహారముల నన్నిటిని జిల్లా సంఘమునకు లోబడి నిర్వహింపవలెననియు, ఒక్క ఋణములు వినియోగముతోమాత్రము సంత్పత్తి చెందకూడదనియు ఖద్దరుబోగ్గునాడు వెంటనే పునర్నిర్మాణయత్నముల గావించవలయుననియు శ్రీయుత గుమ్మడిదల వెంకటసుబ్బారావుగారు రుపపాదించిరి. ఆ తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. 1923 సం॥లో పంచమనిధిక్రై వెచ్చింపబడవలసిన 2 వేల రూప్యముల నితరవిధముగా వినియోగించుట సరికాదు గాన వెంటనే ఆ 2 వేల రూప్యముల ప్రాసచేయవలెనని శ్రీయుత సుబ్బారావుగారే ప్రతిపాదించిరి. అదిమాడ కొంతవర్ష జరిగినవిషయము అంగీకరింపబడెను. ఆలమారు తీర్మానము ప్రకారము మన్యపుప్రజల యిబ్బందుల విచారించుటకై నొక సంఘము నేర్పాటు చేయవలెనని శ్రీయుత రామచంద్రుని వెంకటప్పగారు రుపపాదించిరి. శ్రీ మొసలికంటి తిరుమలరావుగారు దానిని బలపరచిరి. ఈ విషయము రాష్ట్రీ సంఘమునకు విడిచిపెట్టవలయుననియు, విశాఖపట్నంజిల్లా సంఘముయొద్దనుండికూడ కొంత సహాయము గైకొనవచ్చుననియు సాంబమూర్తిగారు సలహానిచ్చిరి. ప్రస్తుతసరిస్థితులలో నచ్చటికి పోవుట మంచిదికాదని అభ్యర్థులు నెలవిచ్చిరి. తుదకు తీర్మాన ముపసంహరింపబడెను.

అభ్యర్థులు కడునేర్పుతో సభనునడిపిరి. సభ్యులుకూడ చాల గౌరవముగ ప్రవర్తించిరి. ఏ ఒకటిరెండు మారులొ వ్యక్తివిమర్శనము లంతగా లేవు. ఇంకను కొందరిసభ్యులయందు వాగాడంబరము మెండుగానున్నది. మొత్తముమీద సభ జయప్రదముగా ముగిసెను.

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని సామర్థ్యమును గుఱించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు

ఆతంకనిగ్రహమాత్రము

అన్నిజాతులవారును ఏవననునందెనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనడు.

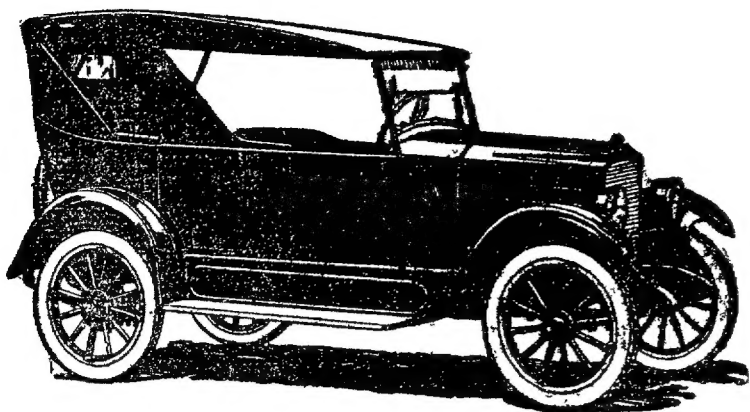
32 మాత్రులగల డబ్బా 1-కిగ రు 1.0-0 ఉత్తరము వ్రాసిన క్యాలటాగు ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి

219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

మిక్కిలి సరసమైనబండి

చి క్కు లే మి యు లే ని ది.

టూరింగుమాడల్
ధర్మ 3250

మద్రాసున ఖర్చులులేక యివ్వబడును.

క్రొత్త రగ్బీ టూరింగు కారు.

అందమైన రేడియేటరుగలగి విక్కిలింగ్ రమంగా నుండను. సాగనైన బానెట్, కీళ్లు అగవడమందా అమర్చబడినది. కొక్కిలు, వంకరకమ్మలు, అల్పీయముగుండు మొదలగునవి కళ్ళను విడదీయటకు అవచ్చబడినది. క్రొత్తమారి ఇనుపచట్టము డ్రైవ్ ట్రేపు హెడ్ లాండ్రలు, మురికిసీర్లు వైన పడమండులకై రేడియేటరు మొదలగునవికూడ గలగి మిక్కిలిసాగముగా నుండును. తలుపులమం ముందుకువచ్చియుండి మాయనప్పుడు ఒకదానిపై మరియొకటి పడుటచే సౌకర్యముగా ను, కబ్బములేకయు నుండును. ఒకమనిషికి తల, భుజ మలనుకప్పు టోపి, జిప్సితెరలు, ప్రక్కతెరలు తలుపులకే అమర్చబడియున్నది. గాలి లోన ప్రవేశించకుండునట్లు ప్రస్తుత మోస్తరుప్రకారము తయారుచేయబడినది. పూర్తి పరికర ములబోర్డు గలగి ఇదము సుదృఢముగా తెలుపునట్టి ఆకృతి గలదు.

వివరములు

మోటారు కాంటింనెంటు:- 4 సిలిండరుది, ఎల్ మోస్తరు తల గలది, తలను వేలుగాతీయటకు వీలుగలది, 8 1/8" బోర, 4 1/4" స్ట్రోకు 130.4 క్యూబిక్ అంగుళములు గలది.

సిలిండరు:- సిలిండరులును క్రాంకుకేసు వైభాగమును ఒక్కచేతమృల్లో తీసుకుంటే క్రాంకుముగా పోతపోయబడినది.

వాల్వలు:- 1 1/2" - 5/16" స్ట్రోకు గలది.

పిస్టన్ అండ్ కనెక్టింగురాడ్. ఆనెట్టి:- ఈరెంటిని వైభాగము, లేక క్రొందిభాగమునుండి వేలుగాతీయటకు వీలుగలదు.

క్రాంకుషాఫ్ట్ బేరింగులు:- ముందరభాగము 1 1/2" డయామీటరు X 1.25/32" మధ్య 1 1/2" X 1.9/16" వెనుక 1 1/2" X 2 3/4" గలది.

క్యామ్షాఫ్ట్ బేరింగులు:- మందర 1 1/4" X 18/8" మధ్య 1 5/8" X 1 5/16" వెనుక 1 1/2" X 1.19/32"

కూలింగు:- హానికూలుమోస్తరు రేడియేటరు; 16" విసనకట్టి, నాలుగు బ్లేడులు, నీటిపంపు, రేడియేటరు కపాసిటీ, 8 క్వార్టులు.

ముందుభాగము ఇరుసు:- స్టాండర్డు డ్రాఫ్టు పార్టి, "బి" మోస్తరు బీము నెక్టును ఎల్లి ఎల్ మోస్తరు స్టీరింగు మెకానిజముతో సహా గలది. రోల్ బేరింగులపైన చక్రములు అమర్చబడియున్నది.

వెనుక భాగము ఇరుసు:- ఆడంబరము లేక సెమిఫ్లాటింగు మోస్తరుది.

క్రేకులు:- "వైకెత్తను, లోన హెచ్చును. 10" క్రేకు డ్రమ్ములు గలది. సులభముగా చక్రచేయుటకు వీలైనది.

స్ప్రింగులు:- మందర 88.5/8" పొడవు, వెనుక 49" పొడవు.

టైరులు:- 30" X 8 1/2" మట్టునుగలది. ఓపన్ మాడలు; నాన్ స్క్రిడ్ క్లిక్ చర్, క్లోవరు అండు స్పెషలుకూడలు, ట్రైయిక్-వైడు కార్డు.

ఆయిలింగుస్టిమ్:- ఫోర్సుఫీడు ట్రైపుపద్ధతిప్రకారము నూనె వేయబడును. కామ్షాఫ్ట్ వెనుక భాగమునుండి ఆయిల్ పంపుచే అన్ని కాంపెట్టబేరింగులకు, ముఖ్య

మైన క్రాంకుషాఫ్ట్ బేరింగులయందు గల రంగ్రములకు, కాంపెట్టకు సంబంధించిన కాఫ్ లకు, వండములకు బేరింగులకు చమురు వేయబడును.

కార్బురేటరు:- ఒక అంగుళము సింగిల్ జెట్ గలది. ఇది కార్బురేటరు చేర్చబడిన ఎంజినుకు ఎడమభాగమందు వైకిపోవుటకు లోనికవచ్చుటకు అనుకూలముగా నుండునట్లు చేర్చబడినది.

బయలుదేరుట, దీపము వెలుగుట:- జనరేటరు, స్టార్టింగు మోటారు, మాస్కూలో మొదలగునవి గాలితెగిరిన చెడకుండునట్లు ఏర్పాటు చేయబడినది.

క్లచ్:- డ్రైవ్ ట్రేపు సింగిల్ ప్లేటు స్టైప్లిలుచే కప్పబడియుండును. ఎంజినుకు ఏలాటియబ్బుంది లేకను లేక మార్పులేకను విడిగా తీయవచ్చును.

ట్రాన్సుమిషన్:- స్టాండర్డు పద్ధతి యేర్పాటు, జరుగుదు కేవలపిరి, మందుకు వెనుకకు మూడు స్పీడులు. అన్ని విధముల స్థిరపద్ధతికి అనుగుణ్యమైన నిర్మాణము.

డ్రైవు (నడక):- మడిచేతి వాటవము. మధ్య ఆపుదల. వడిని మోచ్చుచే అడుగుపెట్టు (పెడల్) బోబోద్దమిద అమర్చబడిన స్టీరింగువీలుకు సహా అడుగున నున్న స్టీరింగుకాలముమీద స్టార్టు లీవరును, బ్రాకెట్ లీవరును అమర్చబడినది. స్పీడు మీటరు, అమీటరు, అయిల్ గాజి, చోప్, ఇగ్నిషన్, లైట్టింగుస్విచ్ ఇవి ఇతరప్రతి మెంటుబోర్డుపైన అమర్చబడును.

స్టీరింగుగేరు:- సగమువరకుమాత్రమే తిరుగును. వరం కేరమాదిరి. బాల్ క్రస్టు బేరింగులు ఉపయోగించబడినవి. ఆరుగుదలగల యేర్పాటుచేయబడినది. 16" స్టీరింగు చక్రము. చక్రముమీదనే హారన్ బట్టక్ అమర్చబడును.

గాసాలైన సరఫరా:- టాంకు కపాసిటీ 11 1/2 గాలను పట్టును. వెనుక భాగమందు గలదు. వాకువమ్మీడుకూడ గలదు.

వీలు బేసు:- 102"

బాడీ టైపులు:- టూరింగుకారు, పెడన్, హప్, రోడ్ స్టర్, స్పెషల్ టూరింగుకారు, స్పెషల్ పెడన్, డ్రీమనువాగను, కమ్యూనియల్ టైపులు మొదలగునవి గలదు.

మిక్కిలి తక్కువధరగలది, నియమములను అనుసరించి హద్దుమీరక తయారుచేయబడినది.

దక్షిణిండియా, మైసూరు, హైదరాబాదు, మొదలగుచోట్లకు సోల్ ఏజెంట్లు.

SPENCER & Co. Ltd., MADRAS.

UP-COUNTRY SUB-AGENTS:

Spencer & Co. Ltd., Bangalore, Coimbatore, Madras, Coorg, and Waltair. W. E. Hooper, Wellington. Alliance Motor Co. Trichinopoly. Aerial Transport and Ropeway Co., Kottayam. T. N. Motha & Sons, Trivandrum.

S. M. E. Sheriff & Co., Salem.

K. Perraju, Cocanada.

శిరోవేదన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈ మాత్రల నుపయోగించుటలన శైత్యపు తలనోప్పి, ఒంటి తలనోప్పి వంటనే బోవును. అన్నుటాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రము సేవించిన తల్లవారి రెండువిరేచన ములుకాగలవు. వికారము వైత్యములేదు సేవోముచేర్చబడలేదు.

నుఖభోగి మాత్రలు

20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0

బలమునకు ధాతుపుష్టికి యూనానివైద్య దీనిన విశేషముగ వాడుదురు. మొదటిరకము పంపగలము.

కఫహరిచూర్ణము

తిన్నడబ్బీ 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రు. 2-0-0

ఈ చూర్ణము వసంతాతికలచే చేయబడినది. కగ్గు, తిబ్బునము, కాసపీస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. ధీని కంటునండాగోనభి మంచిది.

గజ్జికి తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4-0

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖముగ చిన్న పల్లవ విశేష భాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జల మొదలగునవి నశించును. తప్పుకపనిచేయును. వెలకన్న పోస్తుఖర్చు లధికమగుగాన ఇతరమందులతో కలిపి తప్పించుకొనుట యుక్తము. అమ్మలొంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ధిల్లీ కలహములు

మహాత్ముని తంతివార్త

"మిత్రభేదము. నేను కత్తుణమే రాగోరితిని గాని నై ద్యులంగీకరింపలేదు. సాధ్యమైనంత త్వరలో వచ్చెదను" అని మహాత్ముడు ధిల్లీ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శికి తింతివార్త సంపెను.

మూలానా మహాత్ముదాల్గారు నిన్న (25 వ తేది) మ ధ్యాహ్నమును ధిల్లీ చేరిరి.

హిందూమహాసభ వార్షిక సమావేశమును ధిల్లీ లో జరుప వలెనని కొందరు హిందువులు ప్రోత్సాహపరచుచున్నారు.

చీఫ్ కమిషనరు 24 వ తేదీని చేసిన ప్రకటనము

"28 వ తేదీ సాయంకాలము ఒక హిందువు రాజితోట లో నడుచుచుండగా ఒక మహాత్ముడియొడు తోలుమూతగల శేముకర్రతో హిందువులపై కొట్టెను. హిందువులు వైర్య శాలను పంపిరి. కొట్టినవానికొరకు వెతుకుచున్నారు.

ఒకసాగవు కిన్ను (కబూలుని) కాళ్ళను చేతులును విరచిట్టి నోట గడ్డలు ప్రక్క గా యిద్దరు కనిపేట్టులు తన్ను విడపించిరి ఆ బాబుడు చెప్పెను. ఒక మహాత్ముడియొడు కత్తి పట్టుకొని తరుము ని రాగా పారిపోతినని ఒక హిందువు తెలి పెను. ఆ ప్రాంతమున పోలీసులు కావలియున్నారు.

"ఒక వ్యభిచారికి యింటిలోనుండి ఒక హిందువుపై రాయివీసరి. ఆయింటి నలుగురు మహాత్ముడియులుండగా పోలీసు వారు వారిపైకికొను చేసిరి. ఇట్టి దౌర్జన్యముల నాపివేయుటకు పోలీసువారు ప్రయత్నించుచున్నారుగాన వారికి సహాయము చేయువారికి బహుమాన మిచ్చెదరు" అని కమిషనరు ప్రక టించెను. (ఆ. ప్రె.)

ఖద్దరు బోర్డు

అమృతనగరులో ఏర్పాటు

అమృతనగరులో ఖద్దరుబోర్డు పనినిమిత్తము బి. ఎఫ్. బారుచాగారు బొంబాయినుండి అమృతనగరు వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

అకాలీపత్రికా కార్యాలయము

పోలీసువారు సోదాచూచిరి

పోలీసువారు అమృతనగరులో అకాలీపత్రికా కార్యాలయమును సోదాచూచి కొన్ని ప్రతికలను తీసికొనిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

వకటన

ఏలూరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి

కోర్టులో

S. S. No 236-1920

వాదులు:—

1. శ్రీరాజాకమదన వెంకట వరదరాజ శోభనాద్రి రావు బహద్దరు జమీందారుగారు. 2. శ్రీరాజా కమదన వెం కటరామారావుబహద్దరు జమీందారుగారు.

ప్రతివాదులు:—

1. పసుపులేటి తాతయ్య, 2. యీ సోమలింగం 3. యీ సీతారామయ్య 4. యీ కోటిలింగం 5. యీ వీరన్న 6. యీ నాగభూషణం 7. యీ అమ్మిరాజు మైనరయినందున గార్డియన్ అన్న 1 ప్రతివాది.

సదరుదావాలో భూములను కొల్లలువేయుట వగైరా పనులు జరిగించి రిపోర్టుచేయుటకుగాను దిగువ సంతకంచేసిన నన్ను కమిషనరుగా సదరుకోర్టువారు ఆప్పాయింటుమెంటు చేసినారు. సదరు దావాప్రదేశమును కొల్లలు వేయుటకు 11.8.1924 తేదీనుండి ప్రారంభించబోవుచున్నాను. కనుక యీదావాలోని ఫార్మీలు సదరు 11.8.24 తేదీనాటికి దావా ప్రదేశములకు తాముగాని తమతరపున యేజింటులుగాని పంపించి హాజరయివుండి సని జరిగించుకొనగలందులకు కోరబడుచు న్నారు.

యల్లంరాజు వేంకటకృష్ణయ్య, కమిషనరు.

బొంబాయి శాసనసభ

అధ్యక్షుని వేతననిర్ణయము

కొన్ని బిల్లులపై చర్చ

పూనా, జూలై 25:— నేడు బొంబాయి శాసనసభ లో చాలానకు సమాకారసంఘములకు సంబంధించిన శాసనము నొక్కటి జేయ సంస్కరించు బిల్లు ప్రధమవిచారణ చర్చజరిగె ను. బిల్లుమూలధర్మమునకు నిన్ననుపపాదించబడిన సవరణలు ము గిసినవిదప చర్చ ప్రధానోపపాదనముపై జరిగెను. దానిపై హా ర్మీ, పోలు, దాల్మీ, జాను, ఖూషా, భూపత్కర్, కంట్లీ, డేల్, పటెలు దాక్టరు పెర్నాండెజు, సమాకార సంఘము రిజిస్ట్రారు మాడను, రా|| బి|| మూట్లీ, గారలును యీబిల్లుకై ప్ర త్యేకముగనియమింపబడిన యిద్దరు నిపుణులును, ప్రసంగించిన విదప అసలుబిల్లు అంగీకరింపబడెను. అంతట ఆబిల్లు సెల్వత్తుక మిటీ విచారణకు పంపబడెను, రెండునెలలలో నివేదించుట క ధికార మియబడెను.

అంతట మరిరెండు బిల్లులు బొంబాయి పోర్టుట్రస్టుకు సంబంధించిన దొకటియు, వేల్పుయువరాజు మ్యాజియంతు సంబంధించిన దొకటియు అన్నియంతరములు గడచి యంగీక రింపబడెను.

అధ్యక్షుని వేతనము

అంతట హోం మెంబరు సర్ మారిసు పేనర్డుగారువచ్చే సంవత్సరము శాసనసభవారీయే యెన్నుకొనబడు బొంబాయి శా సనసభాధ్యక్షుని వేతనమును నిర్ణయించు బిల్లును ప్రధమవిచార ణకై ప్రవేశపెట్టిరి.

భారతప్రభుత్వ శాసనము 12.సి (5) సెక్షను ప్రకారము అధ్యక్షునివేతనము శాసనసభ చట్టముగావించి నిర్ణయింప వలెను. బిల్లుందు జీతము 8 వేలుండవలెనని ఉపపాదించ బడెను. బిల్లు ప్రధమవిచారణ యైనవిదప సెల్వత్తుకమిటీకి పంప బడెను.

శాసనసభాధ్యక్షుని యెన్నుకొనవలసి యుండుటచేత ఆ ఎన్నికవిధానమును నిరూపించుచు స్టాండింగ్ ఆర్డరుసవ రణ యుపపాదనము హోం మెంబరు గారి ప్రతిపాదనముపైని సెల్వత్తుకమిటీకి పంపబడెను.

ఏదయిన బిల్లు రెండవసారి విచారణకువచ్చినపుడు గూడ శాసనసభ్యులు సవరణలనుపపాదించ వచ్చునని డెప్యూటీ ప్రెసి డెంటు పహలానీగారు డెచ్చిన స్టాండింగ్ ఆర్డరు సవరణ గూడ సెల్వత్తుకమిటీ విచారణకు బంపబడెను.

అంతట నాటికి సభ ఆశీర్వదయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

నోటీసు

నెల్లూరు సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

అసలు నెం 89/1928 రు.

పూటుకూరు దేవస్థానముల స్క్రీముదావా వాదులు:—పుచ్చలపల్లి కోటారెడ్డి వగైరాలు. ఎదిరి

ప్రతివాదులు:—పుచ్చలపల్లి కోదండరామి రెడ్డి వగైరాలు. ఇందువల్ల నకలమైనవారికి తెలియజేయడ మేమనగా.—సదరు హి నెంబరున యీ కోర్టు వారివల్ల 1924 సంవత్సరం ఫ్రీబరీనెల 13 వ తేదీన ఏర్పాటుచేయబడిన స్క్రీముప్రకారం నెల్లూరుజిల్లా కోర్టువారతాలూ కా పూటుకూరు గ్రామంలో పేరి చేళియుండు శ్రీనాగేశ్వరస్వామివారు కామూషీ అమ్మవారు దేవస్థానములకు నూతనముగా ముగ్గురు బ్రహ్మీలను యేర్పాటు చేయవలగి వున్నది. గనుక సదరు బ్రహ్మీలవనులు కావలయునని కోరువారు.

తమ దరఖాస్తులను 1924 సంవత్సరం ఆగస్టునెల 20 వ తేదీ లోపల సదరు నలుకోర్టువారికి పంపుతూ సదరు తేదీనాటికి వారున్ను కోర్టులో హాజరుగా వుండవలగినది.

1924 సంవత్సరం జూలై నెల 28 తేది. } ప. ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యర్, సబార్డినేట్ జడ్జి.

(953) వెల్లింగుటన్ సిసీమా

26.7-24 శనివారమునుండి 1-8-24 శుక్రవారమువరకు సాయంత్రము 8-15 ప్రతిదినము 2 అటలు రాత్రి 9-30 శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలను

డబుల్ సిరియల్ అట్రాక్షన్ డి ఒరిగాన్

ట్రయల్ విదవవారము ఎడ్మిటోలో అద్భుత సాహసకార్యములు వాని పింగుడాగరు మొదలగు నవి గలవు. రెదరు పుష్య గూడ చూపబడును.

(6 శాములు)

బహుమూత్రవ్యాధికి

అమోఘమైన ఔషధము

నే నుక ఆదిద్రావిడను. మైసూరుకు చేరిన కోలారు బంగారుగనులలో కంట్లాక్టరుగా నున్నాను. అతిమూత్రవ్యాధిచే చాల బాధపడ్చు చుంటిని. ఒక సంవత్సరము క్రిందట స్మారకము తప్పి దిగువపడితిని. నేను అనేక ఆంగ్లవైద్యులవద్ద నుండి ఔషధములను సేవించియు గుణములేక పోయెను. మిక్కిలి కఠినపత్యము చేయుచుంటిని. వరియన్నమును పూర్తిగా మానివేసితిని. అట్లుం డియు నాజబ్బు మిక్కిలి హీనస్థితికి వచ్చెను. నేను బ్రతుకుదునను ఆశకూడ లేకపోయెను. కృష్ణాపుర నివాసియును ప్రస్తుతము మద్రాసు జార్జిటౌను, ఆర్మీనియను వీధిలో నెం 72 రు గృహమునం దుండు వండిత స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారు చేయుచున్న అద్భుతచికిత్సలను గురించి వినినం దున నేను వారివద్దకు 19-6-24 తేదీన వెళ్లి ఈ అపాయకరమైన వ్యాధినుండి నన్ను రక్షించవలె నని వారిని ప్రార్థించితిని. వారి ఔదార్యమునకు అనేకవందనములు. తక్షణమే పశ్చాత్తాపము చెంది తండ్రివలె మిక్కిలిప్రీతితో నాకు ఔషధము నిచ్చుటకు ప్రారంభించిరి. వారిచికిత్సలో 12 దినము లుంటిని. కఠినపత్యము లేదు. నేను వరియన్నము మత్స్యములు, మాంసము మొదలగు వాటిని మాయాలుగనే భోజనము చేయుచు న్నాను. అనేకమంది ఆంగ్లవైద్యులు నామూత్రమును పరి శోధించి అందులో తీసిగాని లేక శ్వేతధాతువు(ఆల్ బుమెన్) లేదనియు స్పెసిఫిక్ గ్రావిటి మాయాలు కంటె తక్కువగానే యున్నదని తెలిపిరి. నాకు దీర్ఘ కాలములో నున్న ఈవ్యాధి 12 దినములలో యింత అద్భుతముగాకుదురుటచూడ ఇంద్రజాలము వలె నున్నదని పండితులవారితో తెలిపితిని. కాని అది ఔషధముయొక్క మహిమయని వారు తెలిపిరి. పూర్వాచార పరాయణుడైన పండితులవారు నేను ఒక బీదపంచముడుగా నున్నను వారిదగ్గరకు వెళ్లి వారి స్వహస్తమునుండియే ఔషధమును దీసికొను టకు నాకవకాశము నిచ్చిరి. వారివద్ద పూర్వాచార పరాయణులగు బ్రాహ్మణులు, జమీందారులు మొదలగు వారందరు చికిత్సకై వచ్చుచుండినను వారిసందర్శి ఎట్లు ఆదరించుచుండిరో అదేప్రకార ము!జాతి, సాంఘికస్థితి,విశ్వర్యము మున్నగువాటిని చూడక నన్నుకూడ ఆదరించుట మిక్కిలి ప్రశంసా ర్హమైన సంగతి.

భగవంతుడు వారికి వారిభార్యకు దీర్ఘాయువు, విశ్వర్యము, ఆరోగ్యము మొదలగువాటిని నొసంగ వలెనని సదా ప్రార్థించుచున్నాను. (ప్రకటన) నెం 4.

ఆర్. కృష్ణస్వామి,

అండర్ సెక్ షెట్, పోస్టు కోలాట్ గోల్డుఫీల్డును. ప్రస్తుత విలాసము:— మైసూరుసంస్థానము నెం 116, బ్రాడ్వే, జార్జిటౌను, మద్రాసు.

వారి సలహాకట్నము రు 15-0-0

వ ట డ లు

కావేరి క్షణక్షణమును పొంగుచున్నది

కావేరివైచున్న పెద్దవంతెన కూలిపోవునట్లుగా నున్నది

మైసూరు వరధలు

గ్రామములు మునిగిపోవుచున్నవి ప్రాణనష్టము

తపాలాసంబంధములు విడిపోవుచున్నవి

చెన్నపురి వార్తలు

షియాల్ చిదంబరములపర్య తప్ప తక్కినచోట్ల పరిస్థులు బాగుగలేవు.

కావేరి 5 అడుగులు పొంగినది.

కోలురూసుగూడ పొంగుచున్నది.

మదరాసు, జూలై 15:— రాత్రి 10 గం, మదరాసుకువచ్చు వార్తలు ఉత్సాహజనకములుగా లేవు. షియాల్ చిదంబరముల మధ్యమాత్రము రాకపోకలకు పీలగునట్లు మార్గము సరిగానున్నది. తక్కినచోట్ల మార్చేమియు కనబడులేదు. కావేరి 5 అడుగులు పెచ్చినది. కొలురూసునదిగూడ పెచ్చుచున్నది.

హెడ్డు క్వార్టర్స్ కు సంబంధించిన సామ్యంతయు

ఎగ్జ్యూరుస్టేషన్ లోనే నిలిచియున్నది

రైల్వే పోలీసువారు కాపలా గాయుచున్నారు షియాల్ మదరాసు ప్రేక్షకులమధ్య పనులగు కొన్ని లక్షల రూపాయలు సౌతిండియన్ రైల్వే హెడ్డు క్వార్టర్స్ కు తిరునాపల్లికి ప్రతిదినమును పంపబడుచుండెడిది. ఆ సామ్యంతయు నిప్పుడు త్రోవ సరిగా లేకపోవుటవలన ఎగ్జ్యూరుస్టేషన్ లోనే నిలిచియున్నది. రైల్వే పోలీసువారు ఆసామ్యుకు కాపలా గాయుచున్నారు. (అ. ప్రె)

కావేరిలో 35 అడుగుల నీరున్నది

వంతెనకు నీటిమట్టమునకు 1 అడుగుమాత్రమే సందున్నది

అందువలన రైలుబండ్లు కావేరివంతెనను దాటుటలేదు

మదరాసు, జూలై 25:— ఉదయం 6 గం॥ భయపడి నట్లుగానే కావేరికి మరి రెండుగుల నీరు వచ్చినది. ఇప్పుడు కావేరిలో 35 అడుగుల నీరున్నది. నీటి మట్టమునకును వంతెనకును మధ్య 1 అడుగు సందు మాత్రమున్నది. ఇటువంటి స్థితిలో కావేరిని దాటుట అపాయకరమని యెంచి రైలుబండ్లు యాకోడ్డువద్దనే నిలిచిపోవుచున్నవి. ఈయందు మన వరదలు గుననియు అప్పుడే రైలుబండ్లు యాకోడ్డునుండి వెళ్లు ననియు తలచిరి.

మెట్టుపాలయం మెయిలు నేడు 7 గంటలు

అలస్యముగా వచ్చును

మెట్టుపాలయం మెయిలు నేడు సాయంకాలము 8 గంటలకు వచ్చునని అనుకొంటున్నారు. మామూలు మైమున కిది 7 గంటలు అలస్యము. (అ. ప్రె)

ఉదకముండలము, జూలై 25:— వరదలు కొంచెముతగ్గి ప్రయాణమున కనుకూలముకాగానే, తిరుచనాపల్లి తంజావూరు జిల్లాల్లో వరదలవలన నష్టము వచ్చిన ప్రదేశాలకు పోవలెనని యింగ్లేషను చార్జిలోనున్న గౌ॥ సి. పి. ర నుసామి అయ్యరుగారు తలచుచున్నారు. (అ. ప్రె)

కావేరివంతెన కూలిపోవునట్లున్నది

ఈకోడ్డువద్ద కావేరిలో 34½ అడుగులనీరు

నీటి, జూలై 26:— కావేరిలోను భవానిలోను నీరు అంతకంతకు పెచ్చుగుచున్నది. ఈకోడ్డువద్ద కావేరిలో 34½ అడుగుల నీరున్నది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు యాదినవ తెలిగ్రామ

వచ్చెను. —“కొల్లెగోలు మర్కారావద్ద అపరిమితముగా వర్షములుకురియుటవలన నీరుపొంగుచున్నది. కావేరివంతెనలోనున్న పగులు చాలభయమును కలిగించుచున్నది. రాకపోకల తేమియు సాధ్యమగుటలేదు. 78 వ ప్యాసింజరును, 10, 12 మెయిళ్లును నేలంజ్జనువద్దను, 9, 11 మెయిళ్లును 77 ప్యాసింజరు యాకోడ్డువద్దను నిలిచిపోయినవి. వంతెన కూలిపోవునని అధికారులు భయపడుచున్నారు. (అ. ప్రె)

మైసూరువరదలు

యెడటూరుపట్టణములో కొంతభాగము నీటిలో మునిగియున్నది.

వంతెన 3 అడుగులు నీటిలోనున్నది.

బెంగళూరు, 26 జూలై:— (10-30) మైసూరు వరదలు తగ్గునట్లు కనబడుటలేదు. మైసూరునుండి 25 తేదీతోవచ్చిన తంతిలో నిన్న రాత్రి తిరిగి పెద్దవరదలు వచ్చినవనియు, యెడటూరు పట్టణములో కొంతభాగము నీటిలో మునిగిపోయినదనియు నున్నది. అప్పటినుండి తిరిగి సమాచారము తెలియదు. వంతెన 3 అడుగులు నీటిలోనున్నది. వంతెనమీదనున్న రైల్వే లైను యీ యుదయమున కొట్టుకొనిపోయినది. తెలిగ్రావు తంతులు తెగిపోయినవి. అందువలన నంజన్ గాడునుండి వార్తలు తెలియవు. (అ. ప్రె)

చెన్నపురివార్తలు - వంతెనయొక్క

యెడమగట్టు జాగ్రదది

కావున రైళ్లు కోలురూసువరకే పోవును.

మదరాసు, జూలై 26 (1-30) వరదల వేగమువలన వంతెనయొక్క యెడమగట్టు యీ యుదయమున 158 18 మైలు దగ్గరజారెను. అందువలన వంతెనపైనున్న యనుపదార్థమిడుగా రైలుబండ్లుపోవుటకు భయమగుచున్నది. కావున నిన్న సాధ్యమగునని ప్రకటించబడిన షి యు లీవరకుగాక రైళ్లు కోలురూసు వరకే పోవును. 158 18 మైలువద్ద యీ యుదయమున ఆరూరు కోలురూసుమధ్య కొత్తిగండి యేర్పడెను. (అ. ప్రె)

వంతెన స్తంభములలో నొకటి

వగులిచ్చినది

మదరాసు, జూలై 26 (1-50):— మదరాసుకు వచ్చుచున్న వరదలవార్తలు అంతకంతకు భయమును కలిగించుచున్నవి.

కావేరి పెద్దవంతెన స్తంభములలో నొకటి యిప్పుడు పగులిచ్చినది. వంతెన గట్టులవరకు యిప్పుడు నీరు ఎక్కినది. అనగా 34½ అడుగుల నీరు ఉన్నది.

నేలంవార్త

ఈకోడ్డునుండి రైళ్లు రానేలేదని నేలంవార్త యొకటి చెప్పుచున్నది. నేలంకుండి చెన్నపురికి ఒక డ్యూప్లి కేటుబండి నడిపింపబడెను. ప్రయాణికులను తపాలాను జేరనేయుటకు యేర్పాటు చేయబడెను. కావేరి ప్రేక్షకులకావల యొక్కడికిని టిక్కెట్టునిచ్చుటలేదు. నీరు క్రమముగా పెచ్చుచున్నదని కొల్లెగోలువార్తలు తెలుపుచున్నవి. (అ. ప్రె)

కృష్ణ రాజసాగరములో నీరు డాముపై 15.35 అడుగుల యెత్తున పోవుచున్నది

శివసముద్రము ఎత్తికి కువర్కు దగ్గర

3 చక్రములు ఆపివేయవలసివచ్చినది

బెంగళూరు, జూలై 26:— మైసూరు ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటించబడిన వార్తల సమాచారమిట్లు తెలుపుచున్నది.

కావేరి అతివేగముగా అంతకంతకు పొంగుచున్నవని ప్రభుత్వమువారికి తెలియుచున్నది. కృష్ణరాజసాగరములో నీరు 15.35 అడుగులయెత్తుగా డాముపైనుండి పోవుచున్నది. నీరు యింతకంటెను ఎక్కువరావచ్చునని అనుమానున్నారు. ఇందువలన శివసముద్రము ఎత్తికి వర్కు దగ్గర మాడుచక్రములను నిలిపివేయవలసినవచ్చినది. కావున కొన్ని మెళ్లవరకు ఎత్తికి వర్కు సప్లయలేదు.

తెలిగోలు సమాచారము

షిమోగా తాలూకాలోని మొన్నావూరు మునిగిపోయినది.

శివసముద్రము మైసూరుపట్టణంపై తెలిగోలు సంబంధము తెగిపోయినప్పుడెల్ల యిదివర కనేకసారలు సరిచేయబడినది. పనివాండ్లు నీటిమీద బోటులపై వెళ్లవలసినవచ్చుచే యీ ప్రక్రియ ము తెగిపోయినట్లయిన సరిచేయుటకు సాధ్యము కాదని అధికారులు భయపడుచున్నారు. షిమోగా తాలూకాలోని మొన్నావూరు గ్రామము నీటిలో మునిగియున్నదని డిప్యూటీ కమిషనరు చెప్పుచున్నాడని యీ ప్రతిక చెప్పుచున్నది. గ్రామమును విడిచిపెట్టినవా రందరికిని సకాలమునకే గ్రామమును విడిచిపెట్టవలసినదిగా అధికారులు చెప్పుటచే ప్రాణనష్టము కలుగలేదు.

క్రొత్త గ్రామముల నిర్మించుట

ఇండ్లు లేనివారికి తగిన ప్రదేశములలో క్రొత్త గ్రామములను నిర్మించుటకు యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. రాకపోకలను సరిచేయుటకు నష్ట మనుభవించినవారికి సహాయము జేయుటకును రివిన్యూ కమిషనరు ప్రధాన యింజనీర్లు ఆయాచోట్లకు పంపబడిరి. (అ. ప్రె)

ప్రాణనష్టము వకీలువరకణము

కాలికట్టు, 26 జూలై:— మండేరి వకీలు చంగలత్, అచ్చుతమిషనుగారు తననేమకునితో గూడ బోటుప్రయాణము చేయుచుండగా రాంసబ్ కారావద్ద చనిపోయిరి. వరదలవలన మరియొక డజనుమంది చనిపోయిరి. సరియైన వుత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగకపోవుటవలన నిజ్జీతులు తెలియుటలేదు. సుమారు 50 లక్షలుండె. నష్ట మింతయందు నని యిప్పుడు అంచనావేయుట సాధ్యముకాదు.

ఇతర తాలూకాలలో వరదలు

కాలికట్టులోనేగాక ఎర్నాడు, పులవనాడు, పొన్నాని మరియు నితర తాలూకాలలో కూడ వరదలుగా నున్నవి. పోట్ల సంబంధములు విడిపోయినవి. తపాలను మోటారులపై పంపవలెననిగాని శుక్రవారమునాడు కాలికట్టునుండి బయలుదేరిన మోటారుబస్సు వరదలవలన ఆరియకోడువద్ద చిక్కుపడి పోయెను. ఇప్పుడు తపాలను వై నాడుగుండా నీలిగిరికి పంపి అచ్చటినుండి చెన్నపురికి పంపుటకు ప్రయత్నము చేయబడుచు ఒలవక్కాడు కాలికట్టుమధ్య 17 చోట్ల సౌతిండియన్ రైల్వే లైను తెగిపోయినట్లు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

జూలయి 26:— కావేరినది ఇంకను పొంగుచున్నది బ్రదలయినచోట కావేరివంతెనను గాపాడుటకు ఇంజనీర్లు ఇనుక బస్తాలను నదిలోవేయుచున్నారు. వరదలనుండి ప్రజలను రక్షించుటకు సహాయముజేయుటకు పొగయోదనోకాని నేర్పాట్లు జేసిరట. సహాయసంఘమువారు ఇంటింటికీగి బియ్యము, ధనమును మరితరపదార్థములను పొగుజేయుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు 50000 రూపాయలను సహాయార్థము మంజూరుజేసిరి. పురపాలకసంఘ సభ్యులసహకారమును గోరిరి. నిన్నటినుండి వరదలచే బాధపడుచున్నవారికి బియ్యమును పంచిబెట్టుచున్నారు.

కిల్లికూడు, ఉత్తమనేరీలదగ్గర గండిలుపడినవి. పెద్ద ఆనకట్టదగ్గర గండిపడుటచే చాలప్రాణనష్టము అయినదని. ప్రాత ఉత్తమనేరీవంతెన ఆర్పిలు కొట్టుకుపోయినవి. పట్టణములో కలరా మోచ్చుచున్నది. చాలమంది చనిపోవుచున్నారు.

వీరవంతెన

ఒక స్తంభమునకు పీచుగుచ్చెట్టి తగిలినది

కోయంబ తూరు, 26 జూలై:— వీరవంతెన రాకపోకలు మాడెని యింజనీరింగు అధికారులు చెప్పుచున్నారు. నది యెక్కువ పొంగుటవలన భయమగుచున్నది. వంతెన స్తంభములలో ఒకదానికిపీచుగుచ్చెట్టి తగిలినది స్తంభములుతాత్కాలికముగ యెడమిచ్చినప్పటికిని యింజనీర్లు సద్బాటు చేసిరి. వంతెనమీద బంపుగాల యింజనులు పొగూడవనిరి. 35 అడుగులనీరునదిలో నాగుచున్నది. ఉదయపు మెయిలు కాలినడకకంటెమందముగా పోయినది. సాయంకాలమునండిన్యాసింజెరు బండ్లను నిషేధించిరి. తపాలమాత్రము వంతెనమీది తీసికొని పోబడుచున్నది.

పోట్లనూప్టరు తేనరలు సహాయార్థ్యి గురువారం రాత్రి పోదమూరులో నిలువయున్న 190 మణుగల బరువుగల మెయిలుతపాలను కులితిలై మనవర, దిండిగలుద్వారా వాగున కొయిలుకు పంపించిరి. (అ. ప్రె)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం॥ జూలై నెల 26 వ తేదీ

శనివారము

మద్రాసు కార్పరేషను ఎన్నికలు: చెన్నపురి ధర్మము

మద్రాసు కార్పరేషను ఎన్నికల గూర్చి ప్రమాణ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు బంపిన విన్నపమును వేరొకచోట ప్రచురించితిమి. కార్పరేషను సభ్యులను వశపరచుకొనుటకు, కాంగ్రెసు, కిలా షాత్, స్వరాజ్యసంఘములు కలిసి బ్రయత్నించుట శుభసూచకము. ఈ విషయమయి ఎట్టి భేదాభిప్రాయము లేకుండుటచే, కాంగ్రెసు సభ్యులు తమ తిరుగులేకముఖమునకు దేవచ్చును. కాంగ్రెసు మహాద్వ్యమమును బలపరుచుటకే, యీ సభ్యులు పాటుబడుచున్నారనుటకు, వారు ప్రకటించిన కార్యక్రమమే నిదర్శనము. కాంగ్రెసు క్రీడు నంగీకరించి, కాంగ్రెసు సంఘములలో జేరిన వారలే, కాంగ్రెసు మ్యునిసిపలు పక్షమున బ్రవేశింప నర్హులు. వీరు కడపరు ధరించవలెనను నియమము గలదు. ప్రభుత్వోద్యోగుల గౌరవముకొర కేర్పాటు జేసిన సభలందు వీరు పాల్గొనజాలరు. ప్రభుత్వ సభ్యులకుగాని రాజప్రతినిధి గవర్నరులు మొదలగువారికిగాని విజ్ఞాపనము నర్పించుటకు వీరు సమ్మతించ గూడదు. తమకు గల యవకాశముల నన్నిటి నుపయోగించి, నిర్మాణకార్యక్రమమును మ్యునిసిపలు సంఘముల ద్వారా పెంపొందించుటయే వీరి ముఖ్యోద్దేశ్యము. గాంధీమహాత్ముడు నిర్దేశించిన ముఖ్యప్రయోజన విధియే. నిర్మాణ కార్యక్రమమును పెంపొందించుట కవకాశము లేనిచో, స్థానికసంఘములందు సభ్యులు కాలము వ్యర్థపరచి ప్రయోజనముండదు.

మద్రాసు కార్పరేషనునందు కాంగ్రెసుసభ్యుల సమగ్రమగు కొలదియు జాతీయ కార్యక్రమము త్వరితముగ కొనసాగుటకు వీలుగలదు. ఇతరప్రదేశములందు కాంగ్రెసుసభ్యులు స్థానికసంఘములను వశపరచుకొని యుండిరి. బొంబాయి, అహమ్మదాబాదు, కలకత్తా, ఆలహాబాదు మున్నగు పెద్దపట్టణములేగాక, మద్రాసు రాజధానియందలి ఇతర పట్టణములు గొన్నింటిలో, స్థానికసంఘములు కాంగ్రెసుసభ్యుల వశమయినవి. ఇంతకాలమున కమునను చెన్నపురి మేల్కొనినందుకు సంతసింపవచ్చును. కాంగ్రెసు మ్యునిసిపలుపక్ష ప్రణాళిక, చాల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. కార్పరేషను పాకశాలలలో జాతీయవిద్యను ప్రవేశపెట్టు సుద్దేశ్యముగలదు. ప్రతిపాకశాలలోను రాటమును జూపించెదరు. ప్రయమివిద్యను బాలురకును బాలికలకు ఉచితముగ నేర్పెదరు. త్రాగుడు దురభ్యాసమును పోగొట్టు బ్రయత్నించెదరు. కార్పరేషను నాకరులు కిడ్నరుగట్టునటుల ఏర్పాటు జేసెదరు. దేయవైద్యమునకు ప్రోత్సాహ మొనగెదరు. సాధ్యమగునంతవరకు విదేశవస్తువులను నిషేధించుట

కల్పించెదరు. ఇవిగాక, మ్యునిసిపలు ద్రవ్యము ప్రజోపయోగమునకై ఖర్చుపడునటులను, దుబారాఖర్చు తగ్గునటులను ఆరోగ్యము వృద్ధియై, నీటి సప్లయి సమృద్ధిగ నుండునటులను పరిపాలనమును కొనసాగించెదరు.

మ్యునిసిపలుపరిపాలనము జాతీయపద్ధతుల ననుసరించి కొనసాగునటుల జేయుటయే, కాంగ్రెసు పక్షపు ముఖ్యసంకల్పము. వీరికార్యక్రమముడత్మప్రమయిన దయినను, అయ్యది జయప్రదముగ కొనసాగినగాని ప్రయోజన ముండదు. కార్యక్రమములను తయారుజేయుటయు, ఆపివేయుట వానిని సఫలపరుచుకుండుటయు, ఇదివర కనుశ్చేతముగ జరుగుచున్నది. కాంగ్రెసుసభ్యు లట్టి దురాచారమును పోగొట్టువలయును ఇందుకొరకు, ముందుగ కాంగ్రెసు సభ్యులు కార్పరేషనును వశపరచుకొనుటముఖ్య వసరము. శ్రీనివాసయ్యంగారి విజ్ఞప్తిని పరికించి, చెన్నపురిపౌరులు కాంగ్రెసుసభ్యులను తమప్రతినిధులుగ బంపి, స్వాతంత్ర్యముపై తమకు గల మహాత్సాహమును వెల్లడి చేయుట లాభకరము. స్వరాజ్యసంపాదనకు, స్థానికసంఘములు తోడ్పడునటుల ప్రోత్సాహపరచవలయును. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులపేర్ల దివరకు ప్రచురింపబడినవి. ఆగస్టు 16 వ తేదీన, 17, 19, 15, 24 వ వార్డుల కెన్నికలు జరుగును. వీనికి వరుసగ వి. చక్కర శెట్టి, ఎం. శింగారుపేలు శెట్టి, పాఫీ మహమ్మదు, అబ్దుల్ హమీదుఖాను, కాశీం ఆలీసాహెబుగార్లు అభ్యర్థులుగ పేర్కొనబడిరి. సెప్టెంబరు 6 వ తేదీన 12, 16, 18, 1, 23 వార్డులకు ఎన్నికలు జరుగును. వీనికి గోనుగొట్ల వేంకట సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టి, పి. భక్త వత్సల నాయుడు, డాక్టరు వి. రామకామతు, వేమనరపు రామదాసుపంతులు, టి. మినాక్షీసుందరంపిళ్లగార్లు అభ్యర్థులు గ పేర్కొనబడిరి. కాంగ్రెసు స్వరాజ్య కిలాషాత్ సంఘములు కలిసి వీరి నెన్నుకొనుటచే, వీరు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కొనసాగించుట కర్హులనుటకు సందియము లేదు. ఇంతవరకును జాతీయోద్యమమునకై కృషిసలుపుచు ప్రజాశయములపట్ల వీరు గాఢాభిమానము జూపుటచే, ప్రజలక్షేమమును పెంపొందింప గలరని విశ్వసించవచ్చును. మ్యునిసిపలు పరిపాలనమును జాతీయపద్ధతులపై నడుపుటకును, నిర్మాణకార్యక్రమమును త్వరితముగ కొనసాగించుటకును, వీరు తమశక్తి సంతను వినియోగించెదమని వాగ్దానము జేయుచున్నారు. ఇకమీద, చెన్నపురి సాంఘిక విద్యేష్మముల నుండిబయల్పడి, దేశాభివృద్ధి నే ప్రధానముగ నెంచి, స్వాతంత్ర్య నిరతిని గనుబంటి, తన కళంకమును బాపుకొనుటకు మహదావకాశము గలిగినది. ఈయవకాశమును జారవిడుచుచో, చెన్నపురి ఇతర పట్టణములతో తులనగజాలదు. చెన్నపురికి పరిశ్రమయ మరుదెంచినది. దీనియం దెంతవరకు విజయము గాంచునో చూడవలయును. కాంగ్రెసు సభ్యులు ప్రజలను ప్రబోధించుటకు బూనుకొని, తమ కార్యక్రమపు శ్రేష్ఠతను బయల్పడువలెను. వోటరుల విశ్వాసమును చూరగొనవలయును ప్రస్తుతవిజయముతో సంతృప్తిజెందక, అభ్యర్థులు తమవాగ్దానములను చెల్లించుటకు శక్తిసంతను ధారబోసి, కాంగ్రెసు యుద్యమమునకు కీర్తిదెచ్చుట శ్రేయోదాయకము.

గడువు దినము

కాంగ్రెసు సభ్యులు నూలువడికి పంపుటకు గడువుదినము సమీపించుచున్నది. ఆగస్టు 15 వ తేదీ లోపల, రెండువేల గజములకు తక్కువగాని మంచి నూలును తయారుజేసి కాంగ్రెసుప్రముఖులు పంపవలయును. కాంగ్రెసు ప్రముఖులు రాటమును చేపట్టి తమ విధిని నెలవేర్చుచో, దేశ మంతయు రాటమునుతప్పక చేపట్టు ననుటకు సందియము లేదు. శ్రేష్ఠులారచరించు కార్యమునే, తదితరులును అవలంబించుట సహజము. కాంగ్రెసు ప్రముఖులు రాటమును తిప్పవలయునని కోరుట లో, వారి నవమానించుటకు గాంధీమహాత్ము డెంతమాత్రముద్దేశింపలేదు. నాయకులితరులకు మార్గదర్శులుగ నుండవలయుననియే, ఆతను గోరియడెను. ఘూర్జరదేశము కాంగ్రెసు తీర్మానముల నిరూపింపబడిన ప్రమాణముకన్న ముందుకుబోవ యత్నించుట, శుభచిహ్నము. ఇతర రాష్ట్రములు పనిచేసినను చేయకున్నను, మహాత్ముని రాష్ట్రమయినను ఆకొరతను దీర్చుట ముఖ్యమేగద. ఆంధ్రరాష్ట్ర మివిషయమై గుజరాతుకు వెనుకబడదని యూహింపవచ్చును. ఆంధ్రప్రముఖులు నూలువడుకుటలో నాణితేరి యున్నారు. రాటముపై వారికి నమ్మకమును భక్తియు గలవు. అనుదినము వడుకుటయు నెలదప్పకుండ నిర్ణీతమగు నూలు మొత్తమును తయారుజేయుటయు మొదట కష్టముగనున్నను, పని జరుగుకొలదియు సులభసాధ్యమగును. యంత్రపు నడకవలె, కార్యక్రమము సాగిపోవుచుండును. ప్రజాసామాన్య కష్టసుఖములలో విద్యాధికులు పాల్గొనరనియు, ప్రజలకును విద్యాధికులకును మధ్య దాటరని యంతరముగలదనియు ఆంగ్లోహైందవ విమర్శకులు మామూలుగ చెలిపెడి ఆక్షేపణ లంతరించును. విద్యాధికులు కేవలము మాటలప్రోగులు గారనియు, స్వరాజ్యసంపాదనకై కష్టపడుటకు వారు వెనుదీయరనియు ప్రపంచమునకు వెల్లడియగును. ప్రస్తుత పరిస్థితులు కొంత నిరుత్సాహకరముగ నున్నను, గాంధీమహాత్ముని ఆగమనమువలన వ్యవహారమును మొదటినుండియు మరల ప్రారంభింపవలసి నచ్చినను, త్వరలో ప్రజలహృదయములు సూతనోత్సాహభరితములగునని నమ్మవచ్చును. ఏలనన, కార్యోత్సాహము కార్య నిర్వహణమువలననే గలుగును. ప్రజలు కార్యవిముఖులగు కొలదియు దేశమునం దుత్సాహ మంతరించును. మహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోయిన పిమ్మట ప్రబలిన మాంద్యమునకు, ప్రజల ఉపేక్షాభావమే కారణము. అంతియగాని మహాత్ముని కార్యక్రమమునందు పటుత్వము తగలేదు. స్వరాజ్యసిద్ధికి స్వయంసహాయము దప్ప వేరొక మార్గములేదని నిరపడినది. ప్రత్యామ్నాయ మార్గము నెవరును జూపజాలక బోయిరి. అట్టిస్థితిలో, స్వరాజ్యసిద్ధి వెనుకకుబోయినచో, ప్రజలే ఇందుకు బాధ్యులు. అయినను గతజలసేతు బంధనముతో బనిలేదు. ప్రస్తుత దుస్థితికి కారకు లెవరిని వితర్కించుటతో కాలము గడువ నక్కరలేదు. ఒండొరులు దోషారోపణకు గడంగుటవలన, ఐకమత్యము చెడుటయు, అసూయ ప్రబలుటయు దప్ప

మదరాసు కార్మిక రేషను ఎన్నికలు

శ్రీమాన్ ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారి విజ్ఞప్తి

కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల కార్యక్రమము

తమిళ, ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘములు, కిలాఫతు, తమిళ ఆంధ్ర స్వరాజ్య సంఘములు, మహాజనసభ అన్నియు కలిసి ఈ క్రింది మునిసిపల్ కార్యక్రమమును నిర్వహింపగా, ఈసంఘములచే నియోజింపబడిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల కార్యక్రమమును శీఘ్రపరిచి.

I కాంగ్రెసు మునిసిపల్ పక్షమువారు కాంగ్రెసు సభ్యులుగనో, కిలాఫతు సభ్యులుగనో నుండురు. వారు కాంగ్రెసు ఆదేశములకు సంపూర్ణము చేసి ఏ కాంగ్రెసు సంఘమునందో, కిలాఫతు సంఘమునందో సభ్యులుగ నుండితీరవలయును.

II ఈ వివిధ సంఘములచే నియోజింపబడిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ఈ నియమముల కంగీకరించిరి.

1. కార్పొరేషను సభలకుగాని మరియు పట్టణ కార్యములకుగాని వెడలునపుడు ఖద్దరు ఉడుపులను ధరింపవలెను.

2. ప్రభుత్వ సభ్యులకుగాని లేక ప్రభుత్వోద్యోగులకుగాని సత్కరించుట కుద్దేశింపబడిన కార్యములకును సభలకును వెడలరాదు. పాల్గొనరాదు.

3. రాజప్రతినిధులకు, గవర్నరులకు, కార్యనిర్వాహక సభ్యులకు మంత్రులకు, ఇతర ప్రభుత్వోద్యోగులకు సన్మాన పత్రముల నొసగుటకు నిరాకరింపవలెను.

(4) కార్పొరేషను ద్వారా ఎన్ని యవకాశములు గలవో అన్నిటిని వినియోగించి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కొనసాగింపవలెను.

III కాంగ్రెసు మునిసిపల్ పక్షము, ఇతర కార్యములతోపాటు ఈ క్రిందివానినిగూడ గమనింపవలెను.

(అ) కార్పొరేషనుచే నడుపబడెడి పాఠశాలలందు విద్యకు జాతీయకృతి నొసగి రాటుములను ప్రవేశపెట్టవలెను. జాతీయోత్సవాము గలుగునటుల విద్యావిధానమును సవరించుచు నగరమునం దంతటను బాలికలను బాలికలను విద్య నుచితముగ నేర్పాటు చేయించవలెను.

(ఆ) కార్పొరేషనునకు గల యవకాశముల నుపయోగించియు, లేని యవకాశములను పొందియు దృఢమైనపట్టుదలతో త్రాగుడు దురభ్యాసమును రూపుమాపవలెను.

(ఇ) కార్పొరేషను ఉద్యోగులు ఖద్దరు చేసికొనునటుల ప్రోత్సహించుచు, కార్పొరేషను ఉడుపుల నీయవలసి నపుడెల్ల ఖద్దరునే సరఫరా చేయవలెను.

(ఈ) ఇండ్లు క్రిక్కిరియుండక వికాలముగను, వాసయోగ్యముగను నుండుగటల చేయవలెను.

(ఉ) షేదలకు వైద్యసహాయము నుచితముగ నొసంగవలెను. ఆ వైద్యసహాయమును ఆయుర్వేద యునానివిధానముల గూడ గావింపవలెను.

(ఊ) ఆరోగ్యము, దీపములు, మున్నగు ఇతర మునిసిపల్ వసతులను అన్ని ప్రాంతములకును సమానముగ నొసంగవలెను.

(బు) కార్పొరేషనులోని ప్రతిభాఖయందును, కిలగునపుడెల్ల స్వదేశీవస్తువులనే యుపయోగించునటుల నిర్బంధించుచు, భారతదేశపు వస్తువులుపయోగింపదగినపుడు, అవి అభింపగలిగినపుడు విదేశీపు సరకులను నిషేధింపవలెను.

(బూ) నగరములోని కట్టడములను, పిఠులను వంటెనలు, పార్కులు, మున్నగువానికి విదేశీపుపేళ్లు ఎక్కడెక్కడ నుండువో వాని నన్నిటిని తొలగించి జాతీయవాంఛల ననుసరించి భారతనామముల నిడవలెను.

(బి) ప్రస్తుతముందు మునిసిపల్ కేట్రను హెచ్చించుటకు ప్రయత్నములు జరుగునపుడు, అట్టి ప్రయత్నములను భగ్నపరచుచు, పన్నుల భారమును సమానముగ పంచిపెట్టవలెను.

(బి) మునిసిపల్ వ్యయమును తగ్గించి రేటుచేయర్లపై భారమును తగ్గింపవలెను.

(ఎ) ప్రస్తుత ముండెడి సీటివసతిని వృద్ధిపరచి వీధుల నివాసములందును, క్రిక్కిరిసిన యిండ్లుగల భాగములందును తగినన్ని కొరాయిలను ఏర్పాటు చేయవలెను.

(ఏ) మురుగుడు కాలువల ఏర్పాటును బాగుచేయుచు, వానిపై ప్రస్తుతము అగుచున్న

దండుగవ్యయమును తగ్గించుచునే, నగరాలోగ్యమునెడల ప్రత్యేకముగ శ్రద్ధ వహింపవలెను.

(వి) మునిసిపల్ ఉద్యోగులలో (స్పెషల్ గాని సామాన్యముగాని) సంపూర్ణముగ భారతీయులనే నియమించుట.

(బి) మునిసిపల్ కార్యముల నన్నిటిని సామాన్యముగా జాతీయపద్ధతుల ప్రకారము నిర్వహింపవలెను.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే ఎన్నుకొనుడు

రాగల ఎన్నికలలో, ఆయా డివిజనులకు నియోజింపబడిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులే ఎన్నుకొనఁడునటుల మదరాసు వాస్తవ్యులకును, రేటుచేయర్లకును, కాంగ్రెసు అభిమానులకును విన్నవించుచున్నాను. మునిసిపల్ కార్యములు తృప్తికరముగ జరుగుటకును, స్వరాజ్యోద్యమమునకు చేయూత గలుగుటకును కార్పొరేషనును కాంగ్రెసువారు స్వాధీనము చేసికొని కార్యక్రమమును జాతీయపద్ధతులపై నడుపుట మిక్కిలి యవసరము. మదరాసు ఇదివరకే చాలకాలము గడవినది. ఇప్పటికైనను మేల్కొనవలసియున్నది. ఈ విషయమై కలకత్తా, బొంబాయి, అలహాబాదు, అహమ్మదాబాదు, కాశీ నగరములందలి కాంగ్రెసు వారు చూపిన మార్గమును మన మనుసరింపవలెను. ఈసంవత్సరమును, రాగల సంవత్సరమును ఎన్నికల సమయంలో అధిక స్థానములను మన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు స్వాధీనము చేసికొనగల్గిరేని నగరమునందు భాగ్యవంతుల కెన్ని సోకర్యములు లభించునో ఆసోకర్యములన్నియు గూడ బీదవానికి లభించునటుల కార్యరూపమున మనము ప్రదర్శింపగలుగుదుము. పైన నుదహరింపబడిన కార్యక్రమ మెంతయు ఖ్య మో, మన కీకైయు, కార్య విధానమును అంతముఖ్యము. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే నెన్నుకొని మన మునిసిపల్ కార్యక్రమమును, కాంగ్రెసు స్వరాజ్యోద్యమములను జయప్రదమగునటుల తోడ్పడవలెనని మదరాసు మహాశయులకు నేను మరల నొకమారు విన్నవించుచున్నాను. మదరాసునగరము కాంగ్రెసు జాతీయోద్యమమునెడల విశ్వాసముగలదని తెలుపగలిగినచో, బయటిజిల్లాలవారికి గూడ ఎక్కువ ప్రోత్సావాము గలిగించినవార మగుదుము.

ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారి,

జూలై 25, 1924

కృష్ణిలి వుప్పగల్లి మూసివేయుట

గ్రామస్థుల యిబ్బందులు

17-11-28 తేదీ గాలివానవల్ల వత్సంత కష్టనష్టముల నొంది శిథిలములైన యిండ్లు వగయిరాలు బాగుపడక పూర్వమే గోరుచుట్టుపై రోకలిపాటు వలె కృష్ణిలి సాట్టుఫ్యాక్టరీని మూసివేసినటుల మెద్రాసు రెవిన్యూ డివిజన్ వారి యుత్తరపు జారీకాబడినది. ఇతరవృత్తులు లేక చిరకాలమునుండి వుప్పగల్లిపాళ నునే స్థిరముగా నమ్ముచున్న గ్రామస్థులు వేలమంది పుడువృత్తులు లేక తపాలాపా లాడుచున్నారు. “కరవుకు దాసరులై” నట్లు భూములపై సస్యముల మిగుల నాతురతతో కృషిచేయుచుండిరిగాని ప్రజలదుర్లక్ష మూర్తిభవించిన ట్టనావృష్టిగూడ తోడనే సంభవించినది. పశువులను సంరక్షించుకొను నవకాశము గూడ లేక రైతులు తలడ్చిలుచున్నారు. తమకుగల యాస్తులను విక్రయించుకొని కొంతకాలము గడపుకొని దుర్భరమైన కాటకమునకు భరింపలేక ననేకులు బర్మావగయిరా ప్రాంతములకు పలాయన మగుచున్నారు. ఇంక ననేక ప్రజలు వలసలుబోవుటకు దారిభర్త్యములు లేక యిళ్లవ్వనే వుపవాసములతో మాడుచున్నారు. పెక్కెల నూటికి తొంబదిమంది తిండికిలేక కసిబడుచున్నారు. వంబుల కాలమునుండి ప్రాచయిటరీ హక్కులను గలిగి మోకపరంపరగా ననుభవించుచున్న ప్రజల పట్టాలరద్దు పర్యవది గల్గి యెత్తివేయబడుటయే యీ గ్రామమున కిట్టి దురవస్థ గల్గినది. ఫ్యాక్టరీ మూసివేయబడకుండ నెవ్వో ఆర్జీలు దొరతమమువారికి బంపుకొనియు సఫలతనొందలేకపోయిరి. ఇట్టి యవస్థవచ్చిన వెంటనే కో-ఆపరేటివు సంఘమువారికి సహాయము మహాజన్య ప్రాసీదొనియు సార్థకము నొందిలేకపోయిరి. ఫ్యాక్టరీ మూసివేయుటయే స్థిరపరుపబడలేని పట్టాభారల్యాండు హక్కును న్యవహార పునామ్మమును గల కంపెనీమను శ్రీసర్కారువారు త్వరగా దయచేసి ప్రజలకు సహాయపడవ్రాధితులు. (పురవాసి.)

కాంగ్రెసు ప్రచారిము

మదరాసు ఆంధ్ర తమిళ స్వరాజ్యపక్షములు, కిలాఫతు సంఘము యాజమాన్యముక్రింద చింతాత్రిపేటలో మంగుపటి నాయకువీధియందు టి. ఎం. మినాక్షీ సుందరంపిల్లెగారి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచుటకుగాను బహిరంగసభ జరిగినది. సి. వి. రాజగోపాలాచారిగారు అధ్యక్షులుగానుండిరి. పి. భక్తవత్సలనాయుడు, మునిసిపల్ కాన్సిలరు ఎ. ఆర్. దొర స్వామిఅయ్యంగారు, షాఫీమహమ్మదు మున్నగువారు విచ్చేసిరి. అధ్యక్షుడు ముందుగా కాంగ్రెసు ఆదేశమును తెలిపి, మహాత్ముడు విధించిన నిర్మాణకార్యక్రమము గూర్చి చెలిపెను. సానిక సంఘముల వాక్రమించుట స్వరాజ్యమునకు ముఖ్యవశ్యకము గావున నిర్మాణకార్యక్రమమునందు దానికి ముఖ్యస్థాన మొసగబడెను. కాంగ్రెసు సభ్యులు చాల త్యాగపురుషులు. తావున పురపాలకసంఘమును దేశీయసంస్థగా యొనర్చ నెంచినచో వారి నే యెన్నుకొనవలెనని గోరెను. ఎవరో కాన్సిలరులైనాకు ఓట్లన్నిటిని డబ్బిచ్చి కొననెంచెనని విని, అట్లు జేసినవాడు తిరిగి సభ్యుడు కానేరడని బహ్వాప్తి యనిపించుకొనుననియు నుడివెను. ఇట్లు జెప్పుచు సామాన్యఅభ్యర్థి పి. జి. కృష్ణయ్యగారి గుణానుగులను విచారించి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులతో నితరులు పోటీతగులుగూడదని నుడివెను. క్రిష్ణయ్యగారిని తనఅభ్యర్థులను వదలుకొనమ్మగోరెను.

పిఠప షాఫీమహమ్మదుగారును ఎన్. ఆర్యగారును, మినాక్షీ సుందరం పిల్లెగారి హక్కును బలపరచుచు ఉపన్యసించిరి. అల్లరి

ఆర్యగారు ముగించునదికి యితరపక్షమువారిలో నెవరో యొకరులేచి ఆర్యగారు చెలిపిన ఉపమానములను బి. జే. షాఫీమహమ్మదుగారు నను జేరొకఅభ్యర్థిని నూచించి నిందావాచకములుగా బలికెననియు నిందింపసాగెను. కేకలిడి సభలో నల్లరిచేయబడంగెను. అంత మట్టునున్న ప్రజ ఆరేని భూలనాడి తరిమివేరి.

పిఠప మినాక్షీ సుందరం పిల్లెగారును అధ్యక్షుడును కుప్పముగా మాట్లాడుటతో సభ ముగిసెను.

లాహారు వక్తిత్వ

వృత్తివిరుద్ధచర్యకై కేసులు

లాహారు, జూలై 25:-లాహారు హైకోర్టులో జస్టిసు బ్రాడ్వే, జస్టిసు ఫోర్డుగారు స్పెషలుబెంచిన నేర్పడి వృత్తి విరూధచర్య కేసులు రెంటిని విచారణజేసి ముగించిరి. మొదటి కేసు మూల్తానులో నిడివరకు పబ్లికుప్రాసిక్యూటరుగను గవర్నరు మెంబు స్ట్రీవరుగనుండి బారిష్టరు అలెగ్జాండరు గారి మీదిది. ఈ య స లాహారులో మింకు అనే ఆయనకు ఆయన చిక్కుపడినకేసుకు సంబంధించిన విషయములన్నిటిలో సహాయముజేసెదనని ఉత్తరము వ్రాసినందులకై నేరముమోపబడెను. మింకుగారు ఆలేఖను మూల్తానుపేజస్ట్రీటుకు బంపి కోర్టుపైద రైదునుగాని బొంబుపనిజేయుట ధర్మముగాదనియు, ఆలేఖవ్రాసినాయ నెవరో తనకు తెలియదనియు చెప్పెను. అలెగ్జాండరుగారు తాను జేసినపని అయ్యకమని ఒప్పకొని విచారమును దెల్పి యిట్టిది మరల జేయుటలేదని తుమాఫగోరెను. ఈ కేసుతీర్పును జస్టిసు ఫోర్డుగారు వ్రాయుచు యిట్లుజెప్పిరి. “మేము కఠినముగ పనిజేయునెడల అలెగ్జాండరుగారిని వృత్తినుండి పూర్తిగ దొలగింపవలెను లేదా కొంతకాలము దొలగింపవలెను. లేదా యీరెండుపనులు జేయకున్న యీ కేసును లండనులో అలెగ్జాండరుగారు జేసియున్న బారిష్టరుసంఘమునకు బంపి అందు సభ్యుడుగనుండుటకు తగియున్నాడేమో విచారింపగోరవలయును. కాని అలెగ్జాండరుగారు స్వయముగ వశ్యై ద్వారాను విచారమును దెల్పి మరల యిట్టిపని జేయుటలేదని హామీనిచ్చెను గావునను, ఆయన వృత్తిచర్యను గూర్చి సందేహముగలుగుట కిదియే మొదటిసారి గావునను, యీ కేసుతో అయవజేసినపని ఇంగ్లీషు భాషలో సభ్యునవును యీ కోర్టు అడ్వోకేటుకును తగినదిగావని జెప్పి మాత్రము ఎట్టిచర్య దీసికొనకుండ వదలివేసెదము.”

బరాన్సుగోరు జూటుఫ్యాక్టరీలో నాలుగువేలమంది కేళి గాండ్రు రోజుకులి డబ్బుల సందర్భమున సమ్మెకట్టినట్లును విల్లు ఆవరణము పోలీసు ఫారాక్రింద నున్నట్లును కలకత్తా వార్త తెల్పుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము:— రేపు సాయం కాలం 5 గంటలకు పెరంబూరిలో మాధవరమ కోడ్డు 30 నెం బరు ప్రార్థన గృహమున ప్రార్థనసభ జరిగెను.

రాకపోకలు:— జి. సి. రాయ, చీపుఇంజనీయరుగారు ఓంకేశ్వరి పరిశీలనకు జె.ఎస్. ముఖర్జీగారు కలకత్తానుండివచ్చిరి. ఇండిస్ట్రీలు డైరెక్టరు ఇ. ఎఫ్. థామసుగారు నిన్న రాత్రి వాల్తేరుబోయిరి.

హాక్రామిక నలహాస ఘము:— పరిశ్రమల స్థానిక సంఘమునందలి సభ్యత్వమునకు సి. ఈ. ఉడ్డుగా రొసగిన రాజీ నామాను అంగీకరించుచు, ప్రభుత్వమువారు ఆస్థానమునకు సర్. జేమ్సుని ఘనంగా నియోజించిరి.

ఇంగ్లాండు టపా:— ఇంగ్లాండు టపా బొంబాయిలో మెయిలుపై నిన్న రాత్రి 10.45 న బయలుదేరినది. మ దరారు ఆదివారము చేరును. రేపు ఉదయం 9.30 గ జనరలు పోస్ట్ పోస్టును బట్టాడాయగును. తపాలపెట్టె గలవారికి అర్ధ గంట ముందుగా బట్టాడాయగును.

శ్రీ పుండలీక వరదనభ:— చెన్నపట్టణం గోవిందస్వామిగారి దీపి 68 నెం. ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి గురుస్వామిచెట్టి కంపెనీవారి కార్యాలయమునందు 27-7-28 ఆదివారం రాత్రి 9 గంటలకు తిరువల్లి క్లెరిక్ విహ్వలీ వి. కృష్ణచార్యులచలన శ్రీమద్భాగవత కథావలీయందు పూతనభ అను హరికథా కాలక్షేపము జరుపబడును. భక్తవరదనభను విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

హిందీ ప్రచారక విద్యాలయము:— దక్షిణ భారత హిందీ ప్రచార సమితిపక్షమున, మైసూరులోని సెంట్రాల్ సమీపమున "రత్నాకరభవనము" నందు రేపు ఉదయము 8 గంటలకు హిందీ ప్రచారక విద్యాలయము తెలుసుబడును. లెఫ్టి నెంటు కర్నూ డి. జి. రాయగారు ప్రారంభోత్సవమున గావింతురు. శ్రీయత టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారు అధ్యక్షత వహింతురు. ఎస్. సత్యమూర్తి మూలానా యామబుగ సేస్సను, ద్వారక ప్రసాద చతుర్వేది గార్లు ఉపన్యసించుదురు.

ఆరోగ్య ప్రచారము:— ఈ దినవారము కార్పరేషను ఆరోగ్యశాల ఉద్యోగులు ఆసుపత్రులయందు ఉపన్యాసము లాసంగదురు:—

లేదీ 27-7-24 చెక్కుమోడు పరచేరియందు, చలిజ్వరమును గూర్చి సాయం కాలము 5 1/2 గ. ఉపన్యాసము.

మాకే లోటలయందు (22, వ డివిజను) జ్వరములు వాని నివారణగూర్చి ఉపన్యాసము.

28-7-24 రంగపల్లె లోటలవద్ద (12 వ డివిజను) ఇకాఫ్లె ఎంజా జ్వరమునుగూర్చి ఉపన్యాసము.

ప్రొహన్సులోడు కార్పొరేషను క్యూలునందు సాయం కాలము 6 గ. స్కాట్లమునుగూర్చి చిత్తరువుల ప్రవర్తనము తోగూడ ఉపన్యాసము.

దాసు రెండవ గాంధీ

ఆను క్లికతో నిన్నటిదినము ఆంధ్రప్రదేశ్ 74 పుటలలో ప్రకటింపబడిన వ్యాసమునందు చివరను గాంధీగారు 20 ఏండ్లనుండి జాతీయవాదుల ఆందోళనయందు పాల్గొనచున్నారు. ఆయనను ప్రసిద్ధ వ్యాసవాదియు యున్నది. గాంధీగారు అనుటకు బదులు కాసుగారని పత్రికాపాతకులు చదువుకొన బాధితులు. (ఆం. పం. సం.)

వెల్లింగ్టన్ సినీమా

బిరిగానుట్రులు ఎడ్మిటోలో

నేను మొదలు ఆగస్టు నెల 1 వ తేదీ వరకును లూరెండు కలెక్టరే ప్రవర్తించెదరు. ఈ కలెక్టరు వరుసగా రెండు మూడు వారములపాటి ప్రవర్తించబడుచున్నది గాన పినినిగూర్చి అధిక ముగా వారము టనవరము.

ఆయుర్వేదాచార్యులు

పరిశోధనలను గావింపవలసిన యావశ్యకత

డాక్టరు అనధానిగారి యుపన్యాసము

భారత వైద్యసంఘముపక్షమున కోమలేశ్వరం పేట లోని ఆయుర్వేద వైద్యకళాశాల యందు నిన్న సాయం కాలము 5-30 గంటలకు డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం. గారధ్యక్షులుగ వైద్యరాజు డాక్టరు దంటు సుబ్బావధానిగారు ఎల్. సి. పి. ఎస్. ఆయుర్వేదాచార్యులు తయారుచేయుట కావశ్యకతను గూర్చి సుమా రోకగంటకు వైగా ఆంగ్ల భాషయందు పర్యవేందిరి. సభకు కళాశాల పాఠ్యాయులు, విద్యార్థులునుగాక, ఆంగ్ల, యువానిచై ద్యులు కొందరును- ఇతర ప్రేక్షకులును వచ్చియుండిరి. లెఫ్టి నెంటు డి. గణపతి రాయగారు ఐ. ఎం. ఎస్. రాయపేట స్టేషను గూడ హాజరై యుండిరి.

ఉపన్యాస కుడు

ఆయుర్వేదాచార్యులు దేశమునం దెందరేని కావలసియున్నారు. వారియావశ్యకతవిషయమై సందేహమేలేదు. మానవుని కెక్కువ యుపకారమును నేపయు చేయువాడు ఉత్తమోత్తముడని చరకమహాశయుడు వ్రాసియుండెను. మానవుని కన్నత పితా గల్గుట యోగము. ఈయోగ సిద్ధిచే మానవుడు సత్యమును దెలియగలుగును. వైద్యశాస్త్రమునందు గూడ, మానవుడు తనను, తనదేహమును ఎరుగవలెననియు, అట్లేతిగినప్పుడే వ్యాధి స్వభావమును చిహ్నములను కనుగొనవచ్చుననియు గలదు. సత్యమును అన్వేషింపవచ్చునెడల, శాస్త్ర నియమములు సాధనములు, పరిశోధనములు, వివరములు, కాగితములు, అన్నియును నిరుపయోగము లగును. అందుచేత వైద్యుడు ముఖ్యముగా వ్యాధిస్వభావమును, వ్యాధి చిహ్నములను గుర్తింపవలెను. చికిత్సావిధానపట్టికలు ప్రవర్తనమాత్రములే. నిజమును చికిత్స విషయగ్రహణముపై నాధారపడి యుండును. యనము పదార్థమును స్వీకరించిన, మనకేమియు గన్వింపదు. కాని విద్యార్థి కుడే స్వీకరించిన అన్నిటిని కనుగొనగలడు. వైద్యునిపాస్త్రము నందు నేత్రములు గలవని యందురు. అట్టి మనో నైర్మల్యము యోగశక్తి ఫలితము. అట్టివారి నాపులని యందురు. ఆపులకు వ్యక్తమును, అన్యక్తమును బాగగ గోచరించును. ప్రాచ్య శాస్త్రములను గ్రహించుటకు ఆప్రవాక్యము చాముఖ్యము.

భారతదేశమునందు శాస్త్రములు ఉత్కృష్టవరక గావించినవి. పాశ్చాత్య దేశములందు అభివృద్ధి చెందుచున్నవి. ప్రాచ్య దేశములకు ఆధ్యాత్మిక విషయములందు చింత, పాశ్చాత్యదేశములకు భౌతిక విషయములందు చింత ప్రారంభవశయందు దేహము లోపభూయిష్టమైయుండినను, క్రమముగా నుత్కృష్టమగును. అంతశ్శక్తి ప్రారంభమున నుత్కృష్టము గ నుండి, అభివృద్ధి చెందుకొలది తగ్గుచుండును. పసిబిడ్డ చిరునవ్వు ఆనందకరమగుండును. పెద్దవాని చిలునవ్వు రసవంతముగనుండును. కనుక గొప్పవారు పసిబిడ్డలుగ నుండగోరుదురు. మనము పెద్దయగకొలదియ దేహము పెరుగున. ఈదేశమున సత్యమును కనుగొనవలసిన పదార్థతత్వముల బరికించిన చాలును. పాశ్చాత్య దేశములందు దన్నకో, మందు జరగనున్న వానివంక చూచుచుండవలెను. మన పూర్వులు గొప్పవారిని మనమతము. తమమారులు, మనము, గొప్పవారుగ నులరుని పాశ్చాత్యుల నమ్మకము. మాధవమహాశయుడు, తన పుస్తకమును వ్రాయుచు తన పుస్తకము ముందు జనింప ను మందమకులకుద్దేశింపబడినదియు, వారు తమకన్న తక్కువతెలిసినవారనియు నుదహరించిరి. మనకన్న తామే ఎక్కువ బుద్ధిమంతులమని మతాతలు ముత్రాతలు తలంచిరి. వైద్యశాస్త్రమును చూచినను, మనపూర్వులు వ్రాసిన గ్రంథములు ఈమధ్య కాలమువారు వానిని తగ్గింత తగ్గించి ముద్రించిరి తెలియగలదు. మనమిక్కడ నిర్లయము, అనుభవములను జూతుము. పాశ్చాత్యదేశములందు వారెంతకాలమైనను కార్యములను చేయుచు, పరీక్షించుచునుండురు. మనము ధీర్మమాత్రములపై దృష్టినుంతుము. వారు వివరములపై నుండురు. పాశ్చాత్యుని జ్ఞానము ఒక్కొక్క విషయము నందేగాని, అన్ని శాస్త్రములకును అన్వయమునకు అనుమలంపగు. ఆయుర్వేద విద్యావిధానము పూర్వ మనలంబింపబడిన సాధనము లన్ని శాస్త్రములకునుగూడ అన్వయించును. విద్యాధికి అభ్యాసమును, సాన్నిత్యమును అవసరములు. విజ్ఞానపంపాదనకిదేశమున ఈరెండును అవసరములు. అనుభవముపట్టి సాధి

చుట యొకటియు, ఆచార్యుని సాన్నిత్యము నందుట రెండవదియు. పుస్తకపఠనము జ్ఞప్తికిమాత్రమే. ఉపాధ్యాయుని కిప్పుడే స్ఫురించిన దానిని శిష్యునికి బోధించుటకై, విద్యార్థి ఉపాధ్యాయుని చేరవనుండవలెను. వందమంది బాలురకు చెప్పటకన్న, ఒక్కొక్క బాలునికి ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ చెప్పట యుపయోగకరమని అమెరికను విద్యాధికులు సయిత మిమధ్య కనుగొనగల్గిరి.

విద్యార్థి కుండవలసిన లక్షణములు

సాన్నిత్యమువలన, గురువునెడల, శిష్యునికి భక్తియు, శిష్యునియెడల గురువునకు ప్రేమయు నెలొనును. పూర్వకాలమున విద్యార్థుల కనేకవిధములగు యోగ్యత కావలసియుండెను. శాస్త్రము లేఖనయందు వ్రాయబడియుండునో, వానిని అట్లే చదువుట లాభకరమనియు సమంజసమనియు అనుభవజ్ఞులు తెలిపియుండిరి. ఆయుర్వేద శాస్త్ర గ్రంథములన్నియు సంస్కృతభాషయందు వ్రాయబడియున్నవి. వ్యాఖ్యాతలు తమ గ్రంథమునుండి కఠినముగ వైలియుందు, విమర్శించియున్నారు. వ్యాఖ్యానముల నర్థము చేసికొనుటకు సంస్కృతభాషాజ్ఞానమేగాక వ్యాకరణ తర్కశాస్త్రములందు పరిచయమునుగూడ అవసరము. ఓమధులను తయారుచేయుట నుండును వానినతప్ప తి చేయుటయందును నక్షత్ర జ్యోతిషశాస్త్రములందలి జ్ఞానమును ఉండియే తీరవలెను. ఆయుర్వేదము కళగాను, పట్టి శాస్త్రమేగాదు. వ్యాపారముగాదు. ఆయుర్వేద మొకమతము. కొన్ని సందర్భముల మంత్రములను శ్లోకములను పఠింపవలసి యుండుననియుగలదు. ప్రసవము ఎంతవే పటికినిగాక, స్త్రీ నొప్పులు పడునపుడు ఏవో కొన్ని శ్లోకముల నుచ్చరింపవలెననియు, అట్లుచ్చరించినప్పుడు సుఖప్రసవమగుననియు మన పూర్వులు సిద్ధాంతీకరించిరి. వ్రాకోతలప్పుడుగూడ కొన్ని మంత్రముల నుచ్చరించుచుండినట్లు గలదు. వైద్యుడు సార్వభౌముని శ్రావ్యాచార్యుడనియు, అన్ని కార్యములను ప్రవక్తయనియు వాడుక. అన్ని విషయములనుగూర్చిన సత్యా సత్యముల నెరింగి సహానిచ్చుటకు తగినవాడుగ నుండవలెను. ఇన్నియంశములను గలిగిన ఆచార్యులు కొలదిమందియే యుండగలరు. కాని వైద్యులు మాత్రము దేశమునందు వేనకు వేలు కావలసియున్నారు. చికిత్సలకై సామాన్య వైద్యులందరు గూడ వాత, పిత్త, క్లేమములనుగూర్చిన విశేషాంశములన్నిటిని తెలిసికొన నవసరములేదు. వీనినిగూర్చిన పాండిత్యము ఆచార్యులకుండినజాలును. ఆయుర్వేద శాస్త్రమునందనేక అభ్యాసములు, నియమములుగలవు. శస్త్రచికిత్సగూడనుండెను గాని ఇప్పుడభ్యాసమునలేదు. ఇంగ్లీషు డాక్టరులు ఈ విషయమై మనకు తోడ్పడిరేని, ఆయుర్వేదమును మరల ప్రతిష్ఠించు మిక్కిలి సులభసాధ్యము.

ఉపన్యాసమును ముగించుచు ఆయుర్వేదాచార్యు లెల్లరును ఆయుర్వేదాభ్యాసము కేలము. వృత్తికేయని తలంపక, శాస్త్రము నామూలముగ పరిశోధింపవలెనని, ఉపన్యాసకులు తెలిపిరి.

ఉపన్యాసకులకు వందనముల నర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

ఇంగ్లీషియలు సినీమా

ఎడ్మిటోలో - విజయ

నేడు (26 వ తేదీ శనివారము) మొదలు ఆగస్టు 1 వ తేదీ శుక్రవారము వరకును ఎడ్మిటోలో - విజయ - అను రెండు కథలును తిరువల్లికేట్లీ హోటల్లందున్న ఇంగ్లీషియలు సినీమాలో ప్రతిదినమును సాయంకాంము 6 1/2 గంటల కొకసారి యు రాత్రి 9 1/2 గంటల కొకసారియు ప్రదర్శింపబడును. రేపు మధ్యాహ్నము 3 1/2 గూడ అదనముగా ప్రదర్శింపబడును.

సవతిల్లి కుట్ర-సోదరి లలితప్రేమ - మహర్షి శ్రమనకుని అదరము-తెల్లడి అవివేకము-మహారాజు విజయని విజయము- మంత్రద్రోహము ఆత్మహత్య-మున్నగునవి అద్భుతముగా చూపబడును.

దేశబంధు దాసుగారు

ఆంగ్ల దేశ ప్రయాణము

రాజకీయముల నిమిత్తము దాసుగారు రిపుకు ఆంగ్లదేశమునకు వచ్చుట కిదియే మంచిరుణమని బ్రిటన్ ప్రభుత్వ సంఘ సభ్యు డొకడు దాసుగారికి తెలిపెనని ఈనెల 24 వ తేదీని రైటరు పంపిన తంలివార్తనుగూర్చి తమతో నాలోచింప లేదనియును తమ కేమియును తెలియదనియును ఇండియా డొర తనమవారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె)

నాలో మార్చేమియును గలుగలేదు

1920 లో నున్నట్లులే 1924 లో గూడనున్నాను

తేలి ననుమునిగినను అత్యల్ప డగుదేశీయునితో పాటు

పామరజనుల స్వరాజ్యము

ఎం. కే. ఆచార్య (ఎం. ఎల్. ఏ.) గారి లేఖకు మహాత్ముడు వ్రాసిన ప్రత్యుత్తరము

గాంధీమహాత్ముడు

జర్జనుపత్రికల ప్రశంస

“పాశ్చాత్యనాగరకత రాక్షసస్వభావము కలదని యైరోపా మహాసంగ్రామమువలన స్పష్టమైనది”

అని మహాత్ముడు పాశ్చాత్య నాగరకతను విమర్శించుటనుగూర్చి ప్రాఫెసరు యూగెను కాంకస్మితుగారు జూనునెల 18 వ లేదీని వెనెరు జయిటంగుపత్రికకు వ్రాయుచు దీనిని గూర్చి పాశ్చాత్యలేమి చెప్పెదనని ప్రశ్నించెను. ఈపాత్యమునుగూర్చి జర్జనుదేశమునం దంతటను ప్రజలధికోత్సాహమును వెల్లడించి త్వరలో జర్జను చరిత్రకారులలో నొకరు గాంధీమహాత్మునిగూర్చి విపులముగ నొకగ్రంథమును వ్రాయక మానరు. పరాసుదేశీయ విద్వాంసుడగు రోమయను రోలండు గారు మహాత్ముని విషయమున వ్రాసిన గ్రంథమును గూర్చి జర్జను పత్రికలలో విపులముగా చర్చజరుగుచున్నది. ప్రాంతపర్వత జయిటంగు పత్రిక మున్నుపత్రికలవారు భారతదేశవాస్తవలను సరిగా ప్రకటించెదరు. ఆంగ్లదేశీయ పత్రికలలో మాత్రమే మసత్యపువార్తలు ప్రకటింపబడును. కాకినాడ కాంగ్రెసును గూర్చి జర్జను పత్రికలలో చక్కగ వ్రాయుడైన. ఆంగ్లదేశమునందలి విద్యే ఘోషపత్రికలలో మాత్రము పాక్షికపువ్రాతలు ప్రకటింపబడెను.

జపానువారి ప్రశంస

“డాక్టరు మానోగారికి బదులు గాంధీమహాత్ముడే జర్జనుదేశమున నిల్చుడు వాయుకుడుగా నుండినచో పరాసువారితో జరుగుచున్నవివాద మానవచరిత్రయం దపూర్వముగనాకృతిని దాల్చియుండును” అని జపాను దేశీయులకు డాక్టరు కే. కనకోగిగారు జ్యూనిలో నున్న తన గురువగు ప్రాఫెసరు డాక్టరు. ఏ. రీహెలుగారికి 1922 జూలైలో వ్రాసెను. “సాత్వికనికాంక్షలు శారీరకము నైహికమునగు సాధనముని జర్జనులు తలచుటలో గొప్పపారబాటు జరిగినది. భౌతికభోగలాలసత్వము మున్నంతవరకు నీసాధనము నిరుపయోగము. భౌతికభోగములు తృప్తిగలదులు. అత్యపరిమితియే యమూల్యపదార్థమని గ్రహింప గలిగినవారు సాత్వికనికాంక్షసాధనము నవలంబించినచో వారతేయు లగుదురు.” అని జపాను ప్రాఫెసరు కనకోగిగారు వ్రాసిరి. (టైముస్ ఆఫ్ యిండియా)

మహాత్ముని ప్రత్యుత్తరము

“అహింసాదామలో భారతకాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగినట్లుంటు ఎం. కే. ఆచార్యగారు పత్రికలకు వ్రాసిన బహిరంగలేఖను చదివెదని. అందులకిప్పుడే ప్రత్యుత్తరమును ఎంగు యిండియాపత్రికలో ప్రకటించెదని. అన్ని విషయములకు విందు సమాధానముల నిచ్చెదని.

ఈరీతిగా సమాధానము నిచ్చెదనని నేను వాగ్దానము చేసియుండియు అలస్యము చేసినందులకు చింతించుచున్నాను. భిన్నాభిప్రాయములంతగా కనపడవు. లేఖను బాగుగా శ్రద్ధతో చదివెదని. వారి దృక్పథమునుండి నేను చూడగలను. అంతవరకు వారిభావములతో నేకీభవింపగలనుగాని వారుమాత్రమటల చేత జాలకుండుట నా దురదృష్టము. వారుగూడ నటుల చేయగలిగినచో విడిపోవుటకు సంతోషముతో నంగీకరించి యుండుదు.

శ్రీ రిక

అహింసాదామ ప్రారంభమునుగూర్చి నాకును ఆచార్యులకును భిన్నాభిప్రాయములు లేవు. కాంగ్రెసు తీర్మాన

ముల రచనయందు భిన్నాభిప్రాయములుగలవు. శ్రీరీక కాంగ్రెసు తీర్మానములకు భిన్నమును ఆక్షేపణను చేసుగూడ నంగీకరించెదనుగాని యిటీవల చాల గ్రంథము జరిగిపోయినదని నేను తెలిపెదను. వెనుకటి తీర్మానముల నాచారిగారు చదివినచో సంశయము తీరిపోగలదు. కాననోల్లంఘనమునకు రాట్టము ముఖ్యాంగమని అప్పుడు స్థిరపరుపబడెను. ఆ మరతులనేక సారులు తీర్మానములలో కేల్గినవడెను. కాననే యీ విషయమునమాత్రము అహింసాదామదామభిలో నొక్కరు నాక్షేపించజాలక పోయిరి. కాననే నాక్షేపణను వ్రాయుటలో ఆక్రమము లేదని తెలుపుచున్నాను.

ఎల్లవారును నూలువడకిననేగాని స్వరాజ్యమురాదు

దేశీయులలో ఎల్లవారును నూలువడకిననేగాని పామరజనులు కోరునట్టి స్వరాజ్యము రాదని మరియొకసారి తెలుపుచున్నాను. విదేశీయుల పరిపాలనము రాకముందుగూడ మనము నూలువడకుమంటిమిగాని దాని ఆవశ్యకతను దేశీయులుగా నప్పుడు గ్రహించియుండలేదు. చెడుగాలిపీల్చి తరుచుగా మనము ఊపిరి తీర్చుటను పాడు చేయుచుండుటలేదా? పాడైనపిమ్మటనే మంచిగాలి అవసరమని మనముగ్రహింపగలుగుదుము. గాన మరల రాట్టమును చేతబట్టుటచే సంఘ నిర్మాణము, పరస్పర సహాయము, దుర్వ్రయము తగ్గుట, మిగిలిన ధనము పామరజనులకు పంపక మగుట, అంగ్లేయులకు ఆర్జుణుల తగ్గించుట మున్నగు లాభము లెన్నియో కలుగును గాన రాట్టమువలన స్వరాజ్యము లభించునను సిద్ధాంతము నెవరైన నేటు లాక్షేపింపగలుగుదురో నేను గ్రహింపజాలకున్నాను.

రాట్టమును నేను నూచింపలేదు. స్వరాజ్యసంపాదనకు ప్రతి దేశమునకును ప్రతి ఆవస్థలోనుగూడ రాట్ట ముపసరమే. నేను చూపని కారణములను పట్టుకొని ఆచారిగారు రాట్టమునకు ప్రతికూలముగా వాదించిరి.

పామరులకు శాసనసభలు నిరుపయోగములు

శాసనసభలు బాత్తుగా నిరుపయోగములని నేననలేదు. పామరుల కవి నిరుపయోగములని మాత్రమే నేనంటిని. కాంగ్రెసు మహాసభ జాతీయమహాసభగా నుండవలెనని పామరజను భూయిష్టముగానే యుండవలెను. పామరజనులు హెచ్చుమంది ధారాళముగా పనిచేయుటకు పీఠగు విధానమునే నిర్ణయింపవలెను. బహిష్కరణములను రద్దుపరచగూడదు. మనము పామరులతో నైకమయిదగిలినపు డీ సత్యము గోచరము కాగలదు.

న్యాయవాదులును శాసనసభ్యులును యీసత్యమును గ్రహింపగలిగినచో వారు కాగ్యసంఘములలో సభ్యులుగా నుండుకుండనే కాంగ్రెసుకును పామరులకును గూడ నుపకరింపగలుగుదురు.

గోప మెచ్చటనున్నది?

విధానమునందు లోపములేదు. అవిశ్వాసము, అసహనము, ఉద్యోగకాంక్ష మున్నగునానియందే లోపమున్నది. అధికారకాంక్షను వదిలి దేశసేవనే నిజముగా నన్ని పక్షముల వారును కోరినచో అహింసాదామమే సత్యమగు విధాన మని స్పష్టము కాకపోదు. రైలు మార్గములకు కడు దూరముననున్న గ్రామములవారికి కోర్టులు పాఠశాలలు శాసనసభలు మున్నగు వాని సంగతి ఏమైన తెలుసునా? ఆవశ్యకతచేతనే వారు వానిని బహిష్కరించి యుండలేదా? అట్టిపామరులకు మనము సేవ చేయగోరినచో ప్రభుత్వమువారి పలకుబడిని మనము త్రోసి వేయవలెను. అప్పుడే కోర్టులదిగనున్న పామరులకు ముక్తి చేయవలెను.

మన మటుల చేయనిచో సమర్థుడగు నొకదేశభక్తుడు మహాపూర్వకముగ పలికిన వాక్యార్థమే సత్యమగును.

“పామరులపైని మీకున్నంతిక్రేమ వాకు లేదుగాన మీవిధానమునందు వాకు నమ్మకములేదు తిండిలేకుండ మాడియును మహాహరి వ్యాధికి పాలయ్యునువారు మృతినొందుట కంటె రంగమన మడియుట ఉత్తమము గాన వారిని నేను రణభూమికి మెడబట్టి నెట్టెదను. ఆత్మాగము బుద్ధిపూర్వకము కాదని నేనెరుగుదును గాని అది అవసరము. ప్రస్తుతము భూభారమునకుమాత్రమే కారణముగనున్న యీ కోట్లకోలది ప్రజలు రణభూమిని ప్రాణములను వదిలినచో నపుడు భారతదేశము నివాసయోగ్యమగును. అప్పుడు దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము కలుగును. దేశమునందు స్వతంత్రాధికారము కలవారే యుండుచుగాని బానిసలును కుమ్మంగులు నుండరు.”

అని ఆస్నేహితుడు తెలిపెను. ఆయన వాదము నంగీకరించినచో నది సరియే యవలెనుగాని నేనావాదము నంగీకరింపజాలనని తెలిపెదనిగాన మేము భిన్నాభిప్రాయములమైనను అత్యంత మైత్రితోనే విడిపోతిమి.

నాకు నాదేశీయులతోడిదే గతి

“నాదేశీయులలో సత్యమున కేదిగతియో నాకు నదియే గతి. ఆచారిగారు సత్యమును గ్రహింపగలిగినచో 1920 లో నున్న నాభిప్రాయములలో నేను మార్చేమియును కలుగలేదని గ్రహింప గలుగుదురు.” మో. క. గాంధీ. (ఎంగుయిండియా)

నూలు వడుకుట

తీర్మానము నెటుల నమలుజరుపవలెను

“వడికిన నూలును పంపుటగూడ చందాధనమును పంపుట వంటిదే. గాని దీనిని గూర్చి చాలప్రశ్నలు బయలుదేరినవి. “తామవడికిననూలు తామే యుంచుకొని ట్టుకచేయించుకొని కట్టుకొనగూడదా?” అని కొందరడుగుచున్నారు. ఇది చాలమంచిదేగాని ప్రస్తుతము మాత్రము పనికిరాదు. వివిధానమునుగాని అందరును ఏకరీతిగా నెరవేర్చుకొన్నచో విజయము కలుగదు. కావలసినది మొత్తము. ఎవరి యిష్టానుసారము వారు చేసినచో మొత్తము లేలదుగాన ప్రతినెలయును సభ్యులు నూలు పంపుచుండవలెను. అందువలన చాల లాభములుకలుగును. సోమరితనమున కెడముండదు. పరిశీలన కవకాశము కలుగును. ఖద్దరుధర్మగూడ తగ్గును”.

ఖద్దరుబోర్డులకు సూచన

“ప్రతిరాష్ట్రమువారును ప్రత్యేకముగా నేయించదలచినసరే లేనిచో ఎక్కడ చువకగా నేనెదలో అక్కడనే భారతఖద్దరుసంఘమువారు బట్టలను నేయింపదగును. కరువుగల ప్రాంతములలో ఖద్దరుబోర్డువారు నిర్ణయించిన ప్రకారము బీదలకు మిక్కిలి చువకధరలకు బట్టల నమ్మవలెను. నూలువడకువారు కోరినచో వారికిగూడ తక్కువధరలకు విక్రయింపవలెను. భారతసంఘమువారి తీర్మానముప్రకారము వడకిన గూలును ఖద్దరుబోర్డు వారికి పంపక సభ్యుడు యుపయోగించునటు సార్వభౌమ పరత్వ మగును. పంపవలసినది 2000 గజములు మాత్రమే. ఇచ్చుచున్నంతకంటె హెచ్చుగగూడ పంపవచ్చునుగాని నిర్బంధములేదు. అరగంట సేపు వడకి దానిని బోర్డుకు పంపవచ్చును. మరియొక అరగంట వడకిదానిని తానుండుకొనవచ్చును. చాలమంది యిదివరకే 2000 గజములను వడకిరి. తీరికకాలమంతయును వడుకుమందువారు 10 వేల గజములుగూడ వడకగలరు. నుజరాతు విద్యాపీఠము సభ్యులలో కొందరు నెలకు చెరి 5000 గజములు వడుకుచున్నారు. వారిలో కొందరు కాంగ్రెసు సభ్యులుకారు. కాని వారు 8000 గజములు దేశమునకిచ్చి 2000 గజములు తాముంచుకొందురు.

కాంగ్రెసువాని విధి

“బహుజనులమోదించినరీతిని పనిచేయుటయే కర్తవ్యము. అంతరాత్మ అంగీకరింపదను కారణమును ప్రతివిషయమునకును చూపరాదు. ప్రధానాంశములు చాలస్వల్పము. 2000 గజములు పంపవలెనా మానవలెనా అనువిషయమున అంతరాత్మ ప్రశ్న అనవసరము.” మో. క. గాంధీ. (ఎంగుయిండియా)

సిన్హాకు 5 వేల మైళ్లదూరములో భూకంపము గలిగినటుల సిన్హాలో 24 వ లేదీ ఉదయం 10 గం 50 నిమిషములకు దెలిసెను.

పల్లెటూరు పత్రిక - నిడదవోలు

ప్రభుత్వమువారి మందలింపు

నేను 15 వ తేదీని తొలుతు భారతఖద్దరునిలమును మీ టింగునకు వెళ్ళితిని. ఆరోజుననే నర్సాపురం సబుకలెక్టరుగా నున్న పెంగోడియను దొరగారివద్దనుండి నిడదవోలు పోలీసు స్టేషనువారిద్వారా 16 వ తేదీని పెరవలిలో నన్ను హాజరు కావలసినదిగ చేసిన సమనున మా పత్రికా ఆఫీసునకు పోలీసు జమాను 15 వ తేదీనే తీసికొనివచ్చెను. మాపత్రికా ఆఫీసు లోనివారు నేను తొలుతు వెళ్ళినట్లు చెప్పి సమను రిటర్ను చేసిరి. నేను 16 వ తేదీనే తొలుతునుండి నిడదవోలువకు వచ్చితిని. ఈ వర్తమానము నాతో మాపత్రికా ఆఫీసువారు చెప్పిరి. మరల అవసరమున్న వారే సమనుచేయుదురు అనుకొంటిని. 19వ తేదీని సబుకలెక్టరుగారు నిడదవోలు వచ్చిరి. నిడదవోలు రేంజీ రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుగారిద్వారాను గ్రామకరణంగారిద్వారాను నన్ను కలెక్టరుగారివద్దకు రావలసినదిగ కబురుచేసిరి.

నాకు ఆతేదీని కొంచెము సుస్తీగా నున్నందున నా స్నేహితులగు క్రియంత పునులూరి కోదండరామకృష్ణగారిని సహాయముగ తీసికొని సబుకలెక్టరుగారివద్దకు వెడలితిని. మాయిద్దరిపేర్లతో విజిటింగుకార్డు వ్రాసిపంపగా సబుకలెక్టరుగారు వారున్నచోటులోనికి మమ్ములను రమ్మననుసెను. మేమిద్దరము వెళ్ళగా కోదండరామయ్యగారిని అవతలకు వెళ్ళవలసినది గను నన్ను ఉండవలసినదిగను చెప్పిరి.

నాకు సబుకలెక్టరుగారికి జరిగిన సంభాషణ యీదిగు వను వ్రాసితిని.

సబుకలెక్టరుగారు:—నీకు యింగ్లీషు తెలుసునా?

నాజవాబు:—ఏదో కొద్దిగా తెలుసును.

సబుకలెక్టరుగారు:—మీకు గవర్నమెంటువారు వా ర్నింగు యివ్వవలసినదిగ నాకు వచ్చినది.

నాజవాబు:—అది ఏవిషయములో?

సబుకలెక్టరు:—మీరు పేపరులో అబద్ధాలు వ్రాయు చున్నారట.

నాజవాబు:—ఏవిషయంలో అబద్ధాలు వ్రాసితిమి.

సబుకలెక్టరు:—శీతారామరాజుగారిని రూఢురఫ్టు గారే చంపినట్లుల వ్రాసిన విషయము.

నాజవాబు:—రూఢురఫ్టుగారు చంపినట్లుల నిర్ధారణ చేస్తు వ్రాయలేదు. ఇందుకు లున్నవనియు యవిఎంతవరకు వాస్తవమో తెలుపవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు వ్రాసితిమి.

సబుకలెక్టరు:—మీ ఆర్టికలుమాడ పల్లెటూళ్లలో రైతులకు రూఢురఫ్టుగారే చంపినట్లుల అర్థ మొసంగినట్లు లుండి.

నాజవాబు:—ఆలా అనుకొనుటకు ఎచ్చటా అర్థము లేదు. ట్రాన్సులేషనులో సరిగలేడేమో.

సబుకలెక్టరు:—ట్రాన్సులేషను సరిగానే వుండును.

నాజవాబు:—చదివి వినిపించుదురా?

సబుకలెక్టరు:—చదివిరి.

నాజవాబు:—అందువదంతులు అనే అర్థ మిచ్చినట్లుల సరిగ లేదనుకొందును.

సబుకలెక్టరు:—వదంతులు వ్రాయుటలో పెద్దపెద్ద ఉద్యోగములు లంచాలు తీసికొంటున్నారని వ్రాస్తే ధిశమే వను తీసుకురారా?

నాజవాబు:—వదంతులు నిజమోకాదో ప్రజలకు తెలు పుటయు ఆ విషయమునందలి యభారము తెలుపుట మొరదో గా మంచిదే అనుకొందును.

సబుకలెక్టరు:—ఇటువంటి విషయములు యిక పేపర్లో వ్రాయకును.

నాజవాబు:—అబద్ధాలు వ్రాయనే వ్రాయును. మీ సలహా మంచిదే. మీరచ్చే వార్షింగు ఓరల్ గానా లేక రిటెన్ గానా అని అడిగితిని.

సబుకలెక్టరు:—ఓరల్ గానే మిమ్ములను పిలిచి వార్షింగు యివ్వవచ్చును.

నాజవాబు:—ఇక నేను వెళ్ళవచ్చునా?

సబుకలెక్టరు:—వెళ్ళ నచ్చును.

శ్రీ సుబ్బారావు,

సంపాదకుడు.

దేవల్లె తాలూకాబోర్డు

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు

ఈబోర్డు తెనాలినుండి వేరుచేయబడి మూడు రి సెంటు అయినది. మె చటి రెండు సెంటు కాలము ఈబోర్డులోని సభ్యు లందరును అధ్యక్షులును ప్రభుత్వముచేత నియమింపబడిరి. 1923 సెంటు మార్చి ఆఖరులోగా ఈబోర్డు సభ్యులలో 12 మంది ఎన్నుకొనబడిరి. వారిలో నొకబ్రాహ్మణ ఒకక్షత్రియ ఒక వెలమ ఒకకాపు రి మండి కమ్మకులకులు ఎన్నుకొనబడిరి. తక్కిన నలుగురును ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. వారిలో నొక మహమ్మదీయ ఒక వెలమ ఒక కమ్మ ఒక కాపు కుల ఘులు ఉండిరి. మహమ్మదీయ నేర్పరుమట చట్టప్రకారము భాష్యమే కాని తక్కిన ముగ్గురు లోగడ ఎన్నికలలో ప్రతి నిధులుగల కులములనుండి మరల నియమించుట చట్టనిబంధము. నూత్రములకు భిన్నము. ఇట్టి అక్రమపుపనులు స్వరాజ్యావశ్య కతను మరింత బలపరచుచున్నవి. ఈ మహమ్మదీయసభ్యులు ఈ సంవత్సరములో రాజీనామా నీయగ వీరిపానే మరియొక కాపును నియమించిరి. ఈ తాలూకాలో క్రైస్తవులు, ఆది మాండ్రులు, గౌడులు, సాలీలు వైశ్యులుకలరు. ఆదిమాండ్రులు మొత్తము జనసంఖ్యలో అయిదవవంతు. వీరికిగాని తక్కిన సభ్యులసంఖ్యాకులకుగాని ప్రాతినిధ్యము చిక్కలేదు.

12 మంది సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిన వెలరోజులకు ప్రభుత్వ నియామకములు వెల్లడి ను. 20-1-23 వ తేదీ ఎన్నిక సభ్యులుగల బోర్డు మొదట సభ జరిగి పాతూరు అప్పయ్యగారు అధ్యక్షులుగా నెన్ను కొనబడిరి. జిల్లాబోర్డుకు ఎన్నుకొనబడిన ముగ్గురులో నొకరు క్షత్రియులు, ఇద్దరు కమ్మవారు. తరువాత ఎన్నికసభ్యులలో గోవాడ బుచ్చయ్య, రవ్వరపు పెదవెంకటనరసయ్య గార్లు మృతిసందంగా, వారిస్థానే ఒకకమ్మవారు నొకవెలమవారు, ఎన్నుకొనబడిరి. జిల్లాబోర్డుసభ్యులలో పెదవెంకటనరసయ్య గారి స్థానము ఖాళీకాగా, నొకకమ్మవారిని ఎన్నుకొనిరి. ఇందులో నొకపొరపాటు జరిగినది. వీరు ప్రభుత్వనియమితులు. ఇట్టివారికి ఎన్నికస్థానము లియ్యగూడవని బోర్డుసభ్యులు చాల మంది మొదట్లో అనుకొనిరి. ఈ పొరపాటును తిరస్కరించు టకు దేవినేని బసవయ్యగారు తమజిల్లాబోర్డు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసంగిరి. వీరిస్థానే ఒక వెలమవారు ఎన్నుకొన బడిరి. వీరును, క్షత్రియసభ్యులును, జిల్లాబోర్డుసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిత్తురని తెలియుచున్నది. ఎడ్యుకేషన్ కాకానిలకు ప్రతినిధులుగా నొకవెలమ, ఒకబ్రాహ్మణకులకులు ఎన్నుకొన బడిరి.

ఈసంవత్సరకాలములో ఈబోర్డువారు చేసిన ఘఖ్య మైన పనులు స్వల్పముగా నున్నవి. గత డిసెంబరులో సభ్యులు ప్రయాణపుబత్తై తీసికొరాదని తీర్మానించిరి. అందుచేత సాలి యానా 1000-0-0 నిలువకావచ్చును. లోగడ అధ్యక్షులు చట్టమునకు విరుద్ధముగా తీసికొనిన ప్రయాణపుబత్తైరు 1000 లు తిరిగి వసూలు చేయ ఉత్తర్వు అయినది. బోర్డులోని సి బ్బంది తగ్గింపులచేయ తీర్మానించగా 1000-0-0 ఖర్చులు తగ్గినవి. ఈతగ్గింపు జాలయి మొదటినుండి అమలులోనికి నచ్చును.

బోర్డువారు నిర్దుడు పాతరోడ్ల వంతెనల మరమ్మతులకు 1003-0-0 ఖర్చుచేసిరి. క్రొత్తపనులకు 8420 వినియో గించిరి. ప్రజలతావునుండి విరాళములు 2000-0-0 వసూలు చేసిరి. ఇవి పనుల సహాయార్థము. తాలూకాబోర్డు రోడ్డు ఏడుమైళ్ళుమాత్రమే. ఈసెంటు 30 మైళ్ళపైగా వేయవలసింది. 1000-0-0 ప్రత్యేకించిరి. ఇంతవరకు ప్రారంభముకాని పనులవిద యామొత్తము ఎప్పుడుఎట్లు ఖర్చుచేయవచ్చునో?

తాలూకాలో 14 లక్ష జన మున్నను బోర్డువారియాజ మాన్యముక్రింద సత్రములు 3 మాత్రమే గలవు. అవియు ప్రజలకన్న ఉద్యోగములకే లాభకారిగా నున్నవి.

తాలూకాలో విద్య పొందదగిన బాలురు 10000, బాలికలు 10000 మంది ఉన్నను, వరుసగా 80 బాలుర, 10 బాలికాపాఠశాలలు మాత్రము గలవు. 1000 బాలి కలకు, 1000 బాలికలకు, విద్య దొరకుటలేదు. వీరికి పాఠ శాలలు పెట్టుటకు ధనము లేదు. పెట్టిన పాఠశాలలో చదువు వచ్చుటలేదనియు, చెప్పెడివచ్చు మంచిగాదనియు, ఫిర్యా దులున్నపుడు తక్కినవానికి పాఠశాలలు లేవని వగవబనిలేదు. వారికిగూడ సదుపాయము చేయవలసినచో, పన్నులభారము పెరుగును. పాఠశాలలో 5 పంచములకు, 1 పల్లెకారులకు,

10 గమల్ల వారికి ప్రత్యేకించబడినది. ఇట్టి ప్రత్యేకపాఠశాలలు నష్టదాయకము. అస్పృశ్యులును తక్కినపాఠశాలలో చేర్చు కొను రోజులలో ఇవి యవసరము. విద్యాలయముల ఆదై క్రింద 2030 ఖర్చు. బోర్డుధనము ఖర్చు 10000000 పిల్లల జీతములు ఆదా 20000000 ఖర్చు 10000000. పాఠ శాలలో ఉపాధ్యాయులు 100000000 వీరిలో చాలమందికి 10000000 జీతము గలదు. ఉపాధ్యాయులపవర్తనకు సంబం ధములేని పరీక్షలతో గడలేరనవారిని నియమించుట క్రేయ స్కరము గాదు. పిల్లలజీతాలు రు 20000000 తగ్గించినా బాగుం డదా?

వైద్యసహాయమునకు ఆస్పత్రి యొక్కటియే గలదు. 1000000 రోగులకు మందులిచ్చి మొత్తము 30000000 ఖర్చుచేసిరి. తలకొక 10 అణాలు ఘమారు. ఆయుర్వేదవైద్య మయినచో అరణాతో సరిపావును.

తాలూకా ఆరోగ్యస్థితులు సరిగానున్నట్లులేదు. మా గాణితాణాకాయొక్క ఫలిత మిది. వెయ్యింటికి చావుల సంఖ్య 200. పసిపిల్లలమరణములో చెన్నరాజధాని మొత్తము మీద వెయ్యింటికి 1000 అయియుండగా, ఈతాలూకాలో 1000000 గా నుంట విషాదకరము.

ఆయుర్వేదవైద్యశాల పెట్టుదు మని బోర్డువారు తీర్మా నించగా జిల్లావైద్యాధికారి వలదనిరి.

ఈ బోర్డుకు వచ్చిన ఆదా, రూపాయికి 0-1-0 చొప్పు న విధించబడిన పన్ను 52410-0-0. ఇందులో సగము జిల్లాబోర్డు కు పోవును. మిగిలినదే తాలూకాబోర్డువారి చేతిలో నుండును. అనేక సంవత్సరములనుండి నిర్లక్ష్యము చేయబడిన తాలూకా లో ఖర్చుపెట్టు సంఘ మేర్పడినను, జిల్లాబోర్డు సగము ద్ర వ్యమును లాగివేయుచున్నది. అందులో చాలభాగము యీ తాలూకాకు వినియోగపడుటలేదని ప్రజలమొర వినువారులేరు.

1923 ఏప్రిల్ 1వ తేదీన నిల్వ 24087-0-0. 1924 ఏప్రిల్ మొదట్లో నిల్వ 21946-0-0. లోగడ ఉన్నబోర్డు వారు చేసిన బడ్జెట్టునే, క్రొత్తబోర్డు సాగింపవలసినచ్చె. ఈ యే జైనను వైకము సక్రమముగా ఉపయోగింపబడునని ఎం చెదను.

బోర్డుతాలూకు మూలధనము 1500/ ఎన్నడో వడ్డీకి ఇ య్యబడినట్లును, ఏట 52-0-0 వడ్డీమాత్రము వస్తూన్నట్లు తెలిసి నది. అది మార్చవలసియుండును.

బోర్డువారు నిన్న (22-7-24) తమ పరిపాలనానివేదిక మును తయారుచేసిరి. ఆదిమాండ్రులు వగైరాలకు ప్రాతినిధ్యము లేకుంటయు, జిల్లావైద్యాధికారి ఆయుర్వేదవైద్యశాల నివే ధించుటయు, చింతాకారము లని నూచించిరి.

బోర్డువారు యత్నించిన, లేదా చేసిన ఘనకార్యములు లేవు. తెలిసినంతవరకు, అపకారములును లేవు. దైర్యముతో ముందంజవేసి ప్రభుత్వశాఖకాక, ప్రజాప్రతినిధిసంస్థ యని రూఢిపరచి స్వరాజ్యకృషికి దోడ్పడుగాక యని కోరెదను.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ

22-2-23 తేదీని గుంటూరులో జరుగుజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభలో ఈ క్రిందితీర్మానమును ఉపాదించెదను:—

(1) జిల్లా ఖద్దరుబోర్డులో నున్న (లేనన్న) ద్రవ్యము ప్రచారకులు గానియెవరికో ఒకరికి యిచ్చి వర్తకం సరిగా ఖద్దరు ఉత్పత్తి చేయించిన ప్రజలలో ఖద్దరు వుత్పత్తి ఆదో శన కలుగదు గాన సదరు ద్రవ్యము ఆయా తాలూకాలవాకిగా పంచి రాబడిన మొత్తముచే ద్రవ్యమును ఆతాలూకాలలోని ప్రచారకులచే ఖద్దరు ఉత్పత్తి చేయింపవలయునని ఈ సభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

గార్ల పాటి మానుమంతరావు,

జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడు.

రైలుబండి పట్టాలనుండి తొలగింపు

రంగూను, జూలై 25:—ప్రొము రైలుమార్గాను 5 ముంజీన్వేషనుల మధ్య 24 వతేదీనాడు 11 గంటల 55 నిమిష ములకు 17 ఎగువమిక్కుడు బండిలోని 7 గూడ్సు కార్లజేలును. రి మూడవతరగతి బోగీబిండ్లును పట్టాలనుండి తొలగి ఆపార మగు నవ్వును ననుభవించెను త్రోవ అడ్డుకట్టివేయబడినది. కాని మనుష్యులెవరును చనిపోలేదు. సామానుల నీవలనుండి ఆవలికి జేరవేయుచున్నారు. రేపు సాయంకాలమునుండియు బండ్లు సరాసరిగా నడువవచ్చును. (ఆ. ప్రె)

వేరు లాభము గలుగజాలదు. ప్రస్తుత కర్తవ్యమును నిర్వహించి, గడువు దినములోపల నూలు దయారు జేసి బంపుట ముఖ్యము. భేదభావము లన్నియు నీ కార్యమునందు లీనమై పోగలవు. అహమ్మదాబాదు తీర్మానము సఫలమగు గాక !

ఆంధ్రమహాసభలు

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభయు, ఆంధ్రమహాసభయు పెట్టెంబరు నెలలో చెన్ననగరమున జరుగ గలవు. సన్మానసంఘ తాత్కాలిక కార్యదర్శిగారి విన్నపమును నిన్నటిదినము ప్రచురించుటయిది. ఆంధ్ర సభలు చెన్నపురిలో జరుగుట కిదియే మొదటి ప్రయత్నము. వీనిని జయప్రదముగ జరుపు భాద్యత చెన్నపురి ఆంధ్రులపై నిలిచియున్నది. ఆంధ్రమహా జనుల నుచితరీతిని సత్కరించి, గౌరవించుటకు, వీరు తగిన ధనసహాయము చేయవలయును. కాల వ్యవధి తక్కువగున్నది. వెంటనే ప్రయత్నములు చురుకుగ జరిగినగాని, తల పెట్టిన కార్యము సఫలము గానేరదు. సభానిర్వహణపు ఏర్పాటులకు భంగము కలిగిన, ప్రధాన నగరమునకు తీరని యపకీర్తి వాటిల్లును. కేవల ధనసహాయముతో జనులు నెరిగిపోవు. నిష్కామ బుద్ధితో సేవజేసెడి, సేవాదళము కావలయును. తగిన సేవాదళము లేనిచో, ప్రతినిధి ప్రేక్షకుల సౌకర్యమునకు కొరంత గలుగుటయగొక, సభలు వికాసవంతముగ నుండుజాలవు. సభాధ్యక్షుల నియామకమునందు, ఆంధ్రులు తగిన జాగరూకతను జూపవలయును. ప్రస్తుత సందర్భస్థితిలో, ఆంధ్రసభలను నిర్విఘ్నముగ సమాప్తి నొందించి, ప్రజలను సత్వరకారోన్ముఖులుగ జేయగల సమర్థు లధ్యక్షునిగా నుండుట మేలు. ఆంధ్రదేశము నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించవలసిన నిదినములలో ఆంధ్రసభలతో కాలము కొంతగడచిపోవుట న్యాయ మాయని యడుగవచ్చును. కాని ఆంధ్రులలో నీకార్యక్రమము పట్ల శ్రద్ధను పురికొల్పి మహాత్ముని సంకల్పమునకు తోడ్పడుటకే యీసభలు జరుగనుండుటచే, అట్టి యాక్షేపణ కవకాశముండదు. ఆంధ్రమహాసభలు, ఆంధ్రుల కార్యదీక్షకు ప్రోత్సాహము గలిగించునని నమ్మెదము.

మహాత్ముని యుద్యమము: ఆగ్గను సేనాని ప్రశంస

గాంధీమహాత్ముని యుద్యమశ్రేష్ఠతను ఆగ్గను సేనాని యగు నాదరుఖానుగా రెండు కొనియాడి రో, నిన్నటిదినము ప్రచురించబడిన వార్తనుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. కొందరు విద్యాధికులవలె గాంధీ మహాత్ముని యుద్యమము ఆచరణయోగ్యముగాదని నాదరుఖానుగారు తెలిపియుండలేదు. మహాత్ముని కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో కొనసాగింపనందులకు భారతీయులను వీరు నిందించుచున్నారు. ఇంకను ప్రజలు విదేశవస్తువులను ధరించుట, నాదరుఖాను గారి కాశ్చర్యముగ నున్నది. ఆగ్గనుసాన మటుల గాక, కద్దరు నిర్మాణముపట్ల మిగుల శ్రద్ధవహించుచున్నదట. ఆదేశమునరైతు మొదలుకొని రాజవరకు కద్దరును ధరించుచున్నట్లు, వీరు నడివిరి. విదేశ వస్తువులనేగాక, ఆగ్గనుసానము విదేశవస్తువులను గూడసాధ్యమగునంతవరకు జహిష్కరించుట యొక విశేషము. ఇంతియగాక ఆగ్గనుసానమునందు హిందు

ఆంధ్ర ల- గాంధీ మహాత్ముని వూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

25-7-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివరకు	మొత్తం	చందాలు
పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘము	44204-8-7	
వారిచే వాగ్దానములు	1740-8-0	
పులివెందుల తాలూకా దొండవాగు గ్రామము లో నుండు దేవిరెడ్డి చంద్రారెడ్డి గారు వసూలుచేసి కె. శ్రీనివాసరావుగారిద్వారా పంపినట్టి	51-0-0	
మొత్తం	45996-0-7	
ఇదివరకు	మొత్తం	చందాలు
పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా జాతీయోపసంఘము	20380-14-11	
మువారిచే వసూలు	700-0-0	
పులివెందుల తాలూకా దొండవాగు గ్రామములోనుండు దేవిరెడ్డి చంద్రారెడ్డి గారు వసూలుచేసి కె. శ్రీనివాసరావుగారి ద్వారా	1600-0-0	
మొత్తం	22780-14-11	

పూజానిధికి సామ్యునుబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబ కెట్టిపేటి, మద్రాసు

వులును, మహాత్మునియును సోదరులవలె మెలగుచున్నాడు. అక్కడిమహాత్మునియు గోవధ సలుపుటలేదు. హిందూదేశాభివృద్ధికి హిందూమహాత్మునియసంయోగ మత్యవసరమనియు, అది లేనిది స్వరాజ్యము అసంభవమనియు, నాదరుఖానుగారు నొక్కి వక్తాచేసిరి. కద్దరు, హిందూమహాత్మునియ సంయోగము, స్వరాజ్యసిద్ధికి ముఖ్యవసరము లని గాంధీమహాత్ముడు డెలుపుచుండ, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము నకును వీని కిని సంబంధము లేదని చాటినవారు గలరు. కాని రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము ననుభవించెడి ఆగ్గనుప్రముఖు డట్లు భావించక, కద్దరు నిర్మాణమును జాత్యైక్యతయు స్వాతంత్ర్యప్రాప్తికి ముఖ్యములని నిస్సందేహముగ డెలుపుచున్నాడు. ఇట్టి స్థితిలో, మెనుక ముందాడక నిర్మాణ కార్యక్రమమును బూర్తిజేయుట, భారతీయు లెల్లర విధ్యుక్తధర్మముగాదా ?

పన్నుల విధానము

పన్నుల విచారణకర్తని, బొంబాయి హైందవ వాణిజ్యసంఘమువారు నిరసించుట సంభావ్యముగ నున్నది. విచారణసంఘసభ్యులూ, ప్రజాశయముల కనుకూలురుగారు. ప్రజల ఆర్థికస్థితిని విచారించకుండ, వారలపై నెట్టిపన్నులను విధింపవలయునో నిర్ణయించుటయు మిగుల అసంగతము. ఐ నను, సర్ బేసిల్ బ్లాక్లెట్టుగారు ఆర్థికవిచారణవలన ప్రయోజన ముండదనియు, తమకు వెంటనే డబ్బు కావలయుననియు, అది పన్నులద్వారాగాని లభింపదనియు, దాడకములేక చెప్పియుండిరి. బ్లాక్లెట్టు గారి సిద్ధాంతమును హైందవ వాణిజ్యసంఘము వారధిజేపించుచున్నారు. పన్నుల విచారణ సంఘము నేర్పరచినపుడు, అధికారవర్గ వైఖరి నెరిగినవారు, ఆ సుమాన పడి యుండిరి. వీరి యనుమానము తుదకు నిజమయినది. కాని, బ్లాక్లెట్టు

గారెట్టి చర్యదీక్షినినను, దేశ మింకను ఎక్కుడు పన్నులను భరింపగలుగుట దుర్లభము. ఇదివరకే, ప్రజల భారము అత్యధికమయినది. వారిస్థితి రాను రాను దుస్సహమగుచున్నది. ఇంకను ఎక్కుడు బరువులను మోపుచో, ప్రజలు క్రుంగిపోవక మానరు.

గాంధీనిధి: ఆంధ్రుల ధర్మము

గాంధీనిధికి, 44 వేలు చందాలుబడినవి. 20 వేలు వసూలయినవి. లక్షరూపాయలు పూర్తి యగుట కింకను చాలప్రయత్నము జరుగ వలసి యున్నది. మహాత్ముడు ఆంధ్రదేశమునకు త్వరలో రానున్నాడు. మహాత్మునిపట్ల ఆంధ్రులకు భక్తికలదేని, నిర్మాణ కార్యక్రమాభివృద్ధిపట్ల వారికుత్సాహము గలదేని, లక్షరూపాయల మొత్తమును సాధ్యమగునంత త్వరలో బూర్తి చేయుట యవసరము. చిన్నపెద్ద యను భేదము లేక, ప్రతివారును తమ శక్తికొలది కానుకల సర్పించి యీ నిధికి జెర్పుటచే, ఆంధ్రుల స్వాతంత్ర్యభిలాష వెల్లడియగును. మహాత్మునికి సాదకత్వమును సమర్పించుటయు, అతడు వహక మనిన నూలును వడికి పంపుటయు, కద్దరు నిర్మాణము శ్రీఘ్రకాలములో ముగించుటయు, ముఖ్యము. ఇతర ప్రాంతముల కన్నగూడ, ఆంధ్రదేశమునందీ విషయమై సత్వరాభివృద్ధి జూపుట కనుకూల పరిస్థితులు గలవు. వీని నుపయోగించి, ఆంధ్రులు చరితార్థులయ్యెదరు గాక !

ప్రేటుకొన్నిలు:—చెన్నరాష్ట్రమునందు ప్రేటుకొన్నిలుకు మహాత్ముని నియోజకవర్గ పక్షమున గాని సయ్యదు మహమ్మదు ఖాన్ సామెలు బహుమతగా రొక్కరే నామి సేటు జేయబడుటచేత యెన్నుకొనబడినటుల ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

తిరువాన్కూరు శాసనసభ

వరదలయిబ్బందిచే అధికారతరసభ్యులు
చాలమంది రాలేదు

తిరువనంతపురము, జూలై 25:— తిరువాన్కూరు శాసనసభయొక్క బడ్జెటు సమావేశము నేడు 11-30 నిమిషములకు జరిగెను. దివాను అధ్యక్షత వహించెను. మొన్నటివరదల వలన అధికారతరసభ్యులు చాలమంది రాలేదు. ప్రశ్నలును జవాబులును, కొన్ని నిబంధనలను మహారాజాగారు ఒప్పుకొన్నారని కార్యదర్శి ప్రకటనయు వైసలయవారత, వరదలవలన సభను ఒక వారము దినములవరకు ఆపివేయవలసినదని అధికారతర సభ్యులు అధ్యక్షునికొరిరి. కాంక్షను చేయుటకును, సభ ఒంటిగంటకు చాలింపబడెను. తిరిగి ఆగస్టు మొదటితేదిన సమావేశ మగును. వరదలనహాయము

వరదలవలన సప్తపదినవారికి సహాయముచేయుట కిదికర లో యేమేమి చేసిరో వానిని తెలియజేయుచు ప్రభుత్వమువారి క ప్రభుత్వపుటు తరువును ప్రకటించిరి. కొద్దలను విద్యాసంస్థలను మూసివేయమని కొరి వీలైనంతసాయము చేయుటకు అన్నిప్రయత్నములును చేయబడునని ప్రభుత్వమువారు చెప్పి యున్నారు. (అ. ప్రె)

సినిమా ఫిలుములు

ధిల్లీ, జూలై 24:— ఈ దినవ ఫిలుములు ధిల్లీ రాష్ట్రములలో బహిష్కరింపబడినవని ధిల్లీ ప్రధాన కమిషనరు ప్రకటించెను.

(1) బొంబాయి మెజెస్ట్రిక్ ఫిలిము కంపెనీవారు తయారు జేసిన (వీరదుర్గాదాస్.)

(2) డి. డబ్ల్యు. గ్రఫిక్సు గారు తయారుచేసిన 'బ్రోకెను హౌసు' (అ. ప్రె)

మలబారు

మలబారులో నేటివరకు యంతభయంకరమైనవరదలప్రమాదమెన్నడును కలుగలేదు. అదివరకు కాంతిగా మన్నను 17 తేది ఉదయమునకు కాలికట్టు జిల్లాయంతయు నీటిమయమయ్యెను. కాలికట్టు ఒక లంకగా స్థిరమైను. నలుప్రక్కల నీటిమయమున నదులుసాంగి పొర్లిపోవుచున్నవి. ముగ్గునీటిని రోడ్లు కాలువలైనవి. మనుష్యులు పడవలమీద యిండ్లకు పోవలసి వచ్చినది. కాలికట్టు ప్రాంతపు పల్లెలన్నియు మునిగిపోయినవి. వరదలు అకస్మాత్తుగా వచ్చుటచే ప్రజలు జాగ్రత్తపడుటకు వీలులేకపోయినది. (అ. ప్రె.)

మదరాసు

వరదలచే కావేరి నీరు కావలనుండియు పని ఆగిపోయినది. మెట్టుపాలయం మెయిలు నేటి సాయం కాలము కావేరి నీరు వరకేపోవును. ఈరోడ్డు కావేరి నీరునులమధ్యనున్న కావేరివం తెనమీద రైల్వేపోవుటకు ప్రమాదకరముగా నుండుటచే కారణము. నేటిసాయంకాలము 7-40 వరకు చెన్నపట్నము రావలసియున్న మెట్టుపాలయం మెయిలు కావేరివం తెన దాటినదో లేదో తెలియదు. కాని రాత్రి 7-40 కి వచ్చునని కాలనిర్ణయము జేసిరి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర తమిళనాడు స్వరాజ్యపక్షములసభ:-

మధులూరోడ్డు నందున్న మహాజనసభ మందిరమున ఆదివారము సాయంకాలము మూడు గంటలకు 27 తేదీని జరుగును.

ప్రతికాప్రచారకులకు ప్రవేశములేదు అని సత్యమూర్తి గారు వ్రాసుచున్నారు.

సెంటుజాన్ ఆంబులెస్సు కోర్

మదరాసు, జూలై 26:— సెంటుజాన్ ఆంబులెస్సు కోర్ ఆర్డర్లను సెక్రటరీయును, విదేశములలోని సెంటుజాన్ ఆంబులెస్సు ఆర్డర్లను వైర్యు అగు కర్నలు రాసు సి. ఐ. ఇ. ఓ. బి. ఇ., వి.యం. యస్., గారు హిందూదేశము లోని వివిధ సెంటుజాన్ ఆంబులెస్సు స్థానములను చూచుచు నేటియందుమున చెన్నపురికి వచ్చిరి. డాక్టరు యు. రామా రావు యం. యల్. సి. ఆసిస్టెంటు కమిషనరు, (ప్రజ్ఞునియిండ్ల యు) 4 జిల్లా సూపర్వైంటెంటు మరియు చాలమంది ప్రజలను వారిని స్టేషనువద్ద కలిసికొనిరి. కర్నలు రాసు గారు యీ రాత్రికి హోరాకు వెళ్లుదురు.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి

సెలవుచట్టము

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త

లండన్, జూలై 25:— ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సెలవుచట్టమును గూర్చి కామన్వెల్త్వవారు జేయు ప్రకటన ప్రభువులసభవారి రంగీకరించిరిని వచ్చేవారము స్వాగృహముని అనుమతిని బొందునని అనుచున్నారు.

భారత స్త్రీల యభివృద్ధి

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త

లండన్, జూలై 26:— వెస్ట్ లో భారతదేశ స్త్రీలపైన మునాదు జరిగిన సభ యందు భారత స్త్రీలకు హెలి నా వి ట్లో రి యా రా కు మార్చి ప్రత్యేకసందేశమును జదివి వినిపించిన పిమ్మట విల్లింగ్ టన్ ప్రభు కవి స్త్రీజనాంగీకృతి ఆరీ ఇహంస తి డాక్టరు కేటుప్లాటు చాదరాణి సతి భారత స్త్రీల పురోవృద్ధినిగూర్చి ముచ్చటించిరి. సంగీతము జరిగెను. ఆదివియరు ప్రభువు సరదలలు వంపతులు ఇండియా కార్యాలయపుసభ్యులు వచ్చిరి.

బజాజ్ పతనమందెరము - ముత్యాలపల్లి

శ్రీమహాత్మాగాంధీగారి శిక్షాదినము మార్చి 18 వ తేది అగుటచే భారతీయులు ప్రతినెల 18 వ తేదీని పవిత్రదినముగా భావించుటచే యీ నెల 18 వ తేదీని మొగల్తూరు ఫిర్కా కాంగ్రెస్సు కార్యదర్శులగు శ్రీయుత పన్నాల వెంకటసుబ్బారావు శర్మగారి అధ్యక్షతక్రిత 2-సభజరిపి, దేశనాయకులును, త్యాగియును, నాగపురు పతాకసంరంభమును నడిపించి జయమొంది కీర్తిగాంచిన శ్రీ బజాజుమహానీయుని చేరుతో "బజాజు పతనమందిరము" ఒకటి యాగ్రామమున స్థాపించడమైనది. అధ్యక్షులు ప్రస్తుతస్థితిగతులను వివరించుచు ఖద్దరు యొక్క ముఖ్యతకృతను దెలిపి పతనాలయములయొక్క ఆవిశ్వకతను గూర్చి సభ్యుల కెఱిగించి, సభ మహాత్మాగాంధీకి "జై" అను జయజయధ్వనులతో సభ ముగించడమైనది.

ముత్యాలపల్లి } శిష్టా భైరవమూర్తి.
18-7-24 }

పినపాడు

తెనాలి తాలూకా పినపాడు గ్రామములో సర్వజనోపయోగమై ఆరోగ్యమునకు నిలయమైపట్టి శ్రీమల్లేశ్వర స్వామి వారి కోవెలకు యెదురుగానున్న 12 అడుగుల వెడల్పుగల యిటుకరాతితో పూర్వీకులవల్ల కట్టబడిన మంచినీటి బావిలో యిప్పటికి 20 రోజులక్రితంబు, చిన్న కెత్తురు కండలతో కూడిన పాతగుడ్డులు వేయబడినవి. అప్పటినుండియు వాడుకలేక నీరు వాసవగిరి త్రాగుటకు వీలులేని స్థితిలో నుండుటవల్ల దీనితో డిండి బాగుచేయుచుటకు ప్రజలకు ఆలవికాక యేమియుతోచక విచారించుచుండగా తెనాలి నాజరపేట నాప్రభులు మౌ రా. శ్రీ మండూరు అయ్యలరామయ్యగారి ద్వితీయపు త్రుడగు నారాయణరావుగారు త్రోవలో నాకు కనుపించినందున వారికి సదరు సంగతులు మహిచేయగా సదరు బావిని వారు స్వయముగావచ్చి వీక్షించి వారివద్దనున్న బరకాఅందుకో కంపెనీలోని పెన్ల వాటరు పంపువలన సదరు బావిలోని నీరు యావత్తును తోడించి సదరుబావిని కడిగించి శుభ్రపరచి యధా ప్రకారపు స్థితిలో ప్రజలకు వాడుకలోనికి తెప్పించి అందరిని ఆనందపరచినందుకు వారికి నాకృతజ్ఞతాపూర్వక అనేక వందనము లాచరించుచున్నాను.

25.7.24. చావలి సుబ్బయ్య.

పశ్చిమతీర ప్రదేశములకు తంతివార్త:-

కొంకణిగూడే కల్లి కోటవరకు మాత్రము వార్తలు జేసినట లక్షణమునైనదియు, పశ్చిమతీర ప్రదేశములకు బోవుతిని తిన్న వార్తలు మాత్ర మాలస్యమగుచున్నదియు తెలిగ్రావు ఆపి సువారు ప్రకటించుచున్నారు.

గాంధీ పూజానిధి

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా వాగ్దత్తములు వసూళ్లు	
నందిగామ తాలూకా రామవారపురం గోపు	100-0-0
చిన బోగయ్యగారు	20-0-0
కమ్మవారిపాలెం కాపా పిచ్చయ్యగారు	20-0-0
అంబానపేట గరికపాటి లక్ష్మీ సత్యసేంహ	20-0-0
భాస్కరశంకరంగారు	
గుత్తవారిపాలెం ఈరయితులు రాటకొండ	
నర్సయ్య, ఈ అనంతరామయ్య, అంకి	200-0-0
నీడు, గత్తాసుబ్బయ్య, గంగవరపు వెం	
కట నర్సయ్యగార్లు నగయరా	
కానరబాదా వాళిరెడ్డి కోటయ్యగారు	100-0-0
కోనాయపాలెం	
ముదిగొండ ఉమ్మయ్యగారు	20-0-0
చిరుమామిళ్ల వెంకటసుబ్బయ్యగారు	20-0-0
పిరాట్ల వెంకటప్పయ్యగారు	10-0-0
ముదిగొండ కోటయ్యగారు	20-0-0
చిరుమామిళ్ల కోటయ్యగారు	20-0-0
వాళిరెడ్డి గామయ్యగారు పల్లెరాలు	30-0-0
కొత్తా నరసింహంగారు పల్లెరా వైక్యలు	20-0-0
గుడిమెట్ల	20-0-0
బద్వెళ్లపాడు గుర్రం గారెడ్డింగైరాలు	100-0-0
పున్నకెల్లి వాళిరెడ్డి దుర్గయ్యగారు పల్లెరాలు	100-0-0
కంకిపాడు కామయ వీరభద్రేశ్వరరావుగారు	
వివాహకట్నం	20-0-0
ఆరుగొలను నంపూరు సూర్యనారాయణగారు	
వివాహకట్నం	20-0-0
ఆరుగూరు సూర్యనారాయణగారు	20-0-0
నాగలపల్లి రామదాసుగారు	20-0-0
అటూరి రత్నంగారు	20-0-0
ఒకదేశభక్తుడు ఇచ్చిన ప్రతికృతు	200-0-0
ఆకిరెపల్లి గండిటి ఆప్పయ్యకాస్తులుగారు	100-0-0
సికిందరాబాదులో గారపాటి శివసుబ్రహ్మయ్యం	
గారిద్యారా చిల్లరవసూళ్లు	20-0-0
మొ	1000-0-0

అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు,

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘ కార్యదర్శి. పులవెందులతాలూకా దొడ్లవాగు గ్రామము

మాలేతాలూకాలో దొడ్లవాగు గ్రామములో యుండు శ్రీయుత రాశ్రీదాదేవిరెడ్డినందారెడ్డిగారు మహాత్ముని పూజానిధికి ఈక్రిందవివరించిన చందా ప్రోగుచేసియున్నారు.

చందాదారుచేరు.	గ్రామము.	మొత్తము.
దేవిరెడ్డి, మల్లారెడ్డిగారు	దొడ్లవాగు	1-0-0
బోచంరెడ్డి, చిన్న నారాయణగారు		1-0-0
దేవిరెడ్డి, సుబ్బారెడ్డిగారు		1-0-0
దొట్లపాడు సుబ్బయ్యగారు	మోసువారిపల్లె	1-0-0
కొత్త రామన్నగారు	దొడ్లవాగు	1-0-0
నారాజు కొంపెప్పగారు	దొడ్లవాగు	1 0 0
చవ్వారామయ్యగారు	"	1 0 0
వేమన్నగారి మల్లారెడ్డిగారు	"	1 0 0
ఆరలేటి నెద్దయ్యశెట్టిగారు	"	2 0 0
ఆరలేటి శాయమ్మగారు	"	3 0 0
సాలె మంగయ్యగారు	"	1 0 0
చవ్వారామయ్యగారు	"	1 0 0
చప్పడి వెంకటరెడ్డిగారు	"	1 0 0
దేవిరెడ్డి లక్ష్మీసుమ్మగారు	"	20 0 0
దేవిరెడ్డి మల్లయ్యగారు	"	1 0 0
దేవిరెడ్డి నాగిరెడ్డిగారు	"	1 0 0
దేవిరెడ్డి వెంగయ్యగారు	"	2 0 0
చప్పడి వెంకటరెడ్డిగారు	"	4 0 0
గిరిశ నారాయణగారు	"	1 0 0
గజ్జల పెద్ద శివయ్యగారు	"	1 0 0
దేవిరెడ్డి వేమారెడ్డిగారు	"	1 0 0
గజ్జల చంద్రయ్యగారు	దొడ్లవాగు	1-0-0
మంగల సుబ్బయ్య	దొడ్లవాగు	1-0-0
దేవిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి	కోరుగట్నం పల్లె	1-0-0

51-0-0

మనియార్డురు టపాలు

0-9-0

నిలువ

0-7-0

కె. శ్రీనివాసరావు

ప్రతిపంటకాపులసాయచారము

గవర్నరుగారి సానుభూతి

ఉదకమండలము, జూలై 25:— కోయంబత్తూరు, నేలం, మధుర, తిరుచినాపల్లి, నాలుగుజిల్లాలలోని ప్రతిపంటచువారలు గవర్నరుగారివద్దకు నేడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు సాయచారము వెడలిరి. గవర్నరుగారికి తోడు అభివృద్ధికాఖా కార్యదర్శియు, వ్యవసాయ కాఖాధికారియు, గవర్నరుగారి ప్రైవేటు సెక్రటరీయుగూడ నుండ, సాయచారులు టి. ఏ. రామలింగం చెట్టిగారి నాయకత్వమున వెడలిరి. వారు యీసంవత్సరము క్రొత్తనిబంధనలను బడుకట్టములను వివరించిరి. ప్రతి మొక్కలు యిప్పుడే పూచుచున్నవనియు, వానిని ఆగస్టు 31 లో పూపీకనయెడల రైతులకు 50,60 లక్షలవరకు నష్టములను చూసనియు చెప్పి యీ పరిస్థితులలో యీనిబంధనని పెట్టెంబరు 1 నుండి వర్తింపజేయుట జేయవలెనని కోరిరి. ఈవిషయమునంతను గవర్నరుగారికి పూర్తిగా నివేదించిన పిదప మంత్రిగారు కోయంబత్తూరు మధురజిల్లాలవారి విజ్ఞప్తికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు యీ నిబంధనజేయుట కేర్పడిన పరిస్థితులన్నిటిని చెప్పి యీ సంవత్సరమునకు మాత్రము యీ కోరిన సౌకర్యము నొసంగునట్లు గవర్నరుగారికి సలహానెచ్చివని చెప్పిరి. ఇక ముందు భవిష్యత్తునందు యీ విషయమును అద్యైజరిఫోర్డువారు వ్యవసాయశాస్త్రనిపుణుల యొక్కయు జిల్లారైతుల యొక్కయు సహాయముతో విచారించి పనిచేయుచుందరని మంత్రిగారు జెప్పిరి.

గవర్నరుగారు సానుభూతి పూర్వకముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు మంత్రిగారిచ్చిన సలహాపైని యీ సౌకర్యమును జేయుచున్నానని సాయచారులకు జెప్పి, యిప్పుడు లాభకరమని తెలిపినది వారు కోరినంత తృప్తికరముగనుండవని చెప్పి యీ నిబంధనలు జేసినది కంబోడియాప్రతిని శుభమైనదానిని జేకూర్చి దానివిలువ నెక్కువజేయుటయేనని చెప్పిరి.

రానులింగం చెట్టిగారు మంత్రిగారికిని గవర్నరుగారికిని వారిసానుభూతికై వందనములర్పించి, గవర్నరుగారిచ్చిన సలహాను మనసునందుంచుకొని యేలేదీయు క్తముగఁచునోకమిటి సభలో నిర్ణయింపబడునని చెప్పిరి. అంతట సాయచారులు వెడలిపోయిరి. (అ.ప్రె.)

గోదావరి మండల సంఘము

భూములకు నీరునిచ్చుట

“నదిలో నీరు పుష్కలముగా నున్నది. అనకట్టమీద నుండి పారలిపారుచున్నదిగాని గోదావరి తూర్పుదిశను ఎక్కి కృత్తిపు యింజనీరు హద్దుగారు తూర్పు దిశలో పిల్లి కాలుజలను చాల కాలమువరకు మూసియుంచి కొన్ని గ్రామములకు నీరు నిచ్చుటయే లేదని తెలియుచున్నది. అందువలన ఆగ్రహము లేండిపోవుచున్నది. ఊడ్పులు జరుగుటలేదు. కొద్దిగా ఊడ్పు జరిగినను ఆచేలుగూడ ఎండిపోవుచున్నది. వ్యవసాయదారుల కిందువలన నిదివరకే చాల నష్టము కలిగినది. నీటిని బాహ్యముగా వెంటనే వదలనిచో రైతులకు చాల నష్టముకలుగును గాన ప్రభు ఆడివిజనుకు సద్భావముగల ఉద్యోగిని నియమింపాలెను. “గీనిచో దొరతనమునకు గూడ నష్టము కలుగును.” అను తీర్మానము సంఘసభలో నామోదింపబడెను. ఈవిషయమై శ్రద్ధగా పనిచేయవలెనని సంఘమువారు. ప్లూకూర్కా వేంకటరెడ్డినాయుడు, దివానుబహదరు కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణ మూర్తి నాయుడు, బిక్కిన వేంకటరత్నం చౌదరి, దిభాను బహదరు మోచెర్ల రామచంద్రరావు పంతులు గార్లును కోరిరి. (కాకినాడ స్వకీయవిలేఖరి తంతివార్త.)

ఇంపీరియల్ సినిమా తిరువల్లికేణి

25-7-24 తేది శనివారమునుండి 1-8-24 తేది శుక్రవారమువరకు సాయంత్రము 6-15 ప్రదర్శనము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30 తేది, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 3-15 కూడగలదు

రెండు అద్భుతమైన ఆటలు ప్రదర్శింపబడుచు.

1 కాప్టెన్ కిడ్ గాల్ షిప్ యొక్క అందరికినీ యెక్కువ కంటే సుదీర్ఘమైన

ప్రమాదజయ బొంబులు ఆరవారముల వరకు మరుసగా ప్రదర్శింపబడినది.

భారత శాసనసభ

నిష్ఠా, జూలై 25:— ఇప్పుడు ప్రకటించిన ఇండియా గెజిటులో దిజిటైజిపుకాఖా విషయములండి క్రింది విధముగ ప్రకటించబడినది:—

ఇ. యం. మెక్స్వెయిలుగారు స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి. దట్టియు. జి. మెక్స్వెల్లండు (అఫిషలు) స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యుడుగ నియమింపబడిరి. బర్మా ఐరోపీయేతర నియోజకవర్గముచే చెంగల్వరాయలునాయుడుగారు మాంగుబాసీగారి స్థానమున భారత శాసనసభ సభ్యుడుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఆర్. డి. బెలుగారు భారత శాసనసభ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి. మారిసు వెబ్బుగారు (అఫిషలు) ఆసభకు సభ్యుడుగ నియమింపబడిరి. (అ.ప్రె.)

దొంగతనము నేరము

ఒక ముద్దాయి ఒప్పుకొనుట

బొంబాయి, జూలై 25:—కాప్టెను వెస్ట్రీపు, సార్వేంటు హాల్గారలు ఇంట్లో ప్రవేశించి దొంగతనము జేసినందులకో లేక దొంగిలించిన సామ్యును తమయొద్దనుంచుకొని అమృతప్రయత్నించినందులకో ఫిపు ప్రెసెడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారింపబడిరి. కాప్టెను ఆండ్రూసుగారు యింటలేనితరి యింట్లో ప్రవేశించి కొన్ని యముల్య వస్తువుల దొంగిలించినట్లుల నేరము ముద్దాయిలపై మోపబడెను. కాప్టెను వెస్ట్రీపు తప్పిదమునొప్పుకొని నైన్యములో నిష్కలంక జీవనము గడిపిన కారణముచే క్షమింపవలసినదిగ కోరెను. ఆయన దరిద్రముచేత డబ్బులేక దొంగతనము జేసి పిదపపశ్చాత్తాపముజెంది ఫిర్యాదికి దొంగిలించిన వస్తువులను తిరిగి ఇచ్చివేసెను. ఆయన చాల వేదబొంతినని చెప్పి కోర్టువారిని క్షమించి విడుదల జేయవలసినదిగ ప్రార్థించెను. దొంగిలించిన దన్నమాటను అసలేకాదనెను. మేజిస్ట్రేటు తీర్పును జెప్పలేదు. (అ.ప్రె.)

భువేంద్రనాథ బాసుగారు

మరల అస్వస్థత

గాంధీభూషేంద్రనాథ బాసుగారికి 24వతేదీ ఉదయమునుండి మరల జబ్బు తిరుగబెట్టినదని వినుట కెంతయు చింతిల్లుచున్నాము. మొన్నసాయంకాలము సరికి రోగము తీవ్రముగానుండి న్నేహితులను బంధువులను ఆందోళన బెట్టినట్లు తెలిసినది. రాత్రి 9 గం వరకునుగూడ నిమ్మళించినట్లును బాగగుచ్చుట్లును ప్రత్యుత్తరము రాలేదు.

అకాలీనాయకుల కేసు

మరికొందరిపై మరల కేసుచేసెరి

అకాలీనాయకుడగు సర్దారు గురుదయాలసింగు, ప్రతాపసింగు (ఫిల్డీ), గార్లును మరిముగ్గురును జనవరి నెల 7 వ తేదీని శిరోమణిసంఘ సభకు చెల్లెరిని అప్పుడు తెలియక దరిమిలను తెలిసినందున వారిమీద అమృతసరు పోలీసుసూపర్వైంటు కేసు చేసెను. ప్రతాపసింగుమాత్రము పరాయయ్యెను. (అ.ప్రె.)

నాగపూరు విశ్వవిద్యాలయ భవనమునకు తాతాకంపెనీ వారు ఒక లక్షరూపాయల విరాళము నిచ్చిరి.

భగవత్కథా ప్రసంగసభ:— రేపు (27 వతే

ఆదివారము) సాయంకాలము 4 గంటలకు టంకనాలపిల్లిలో తొండమండలం స్కూలుహాలులో బ్రహ్మశ్రీ సింగరాచారి భాగవతారు (చిదంబరం) గారు కులకేఖరాళ్వారు చరిత్రను గూర్చి కాలక్షేపము చేసెదరు.

నక్సన్ దండయాత్రము

నోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యును.

పండ్లనోవ్వులు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు చీముకాటులు వామట దీనివలన స్వస్థముగను. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశ మూలికల ఔషధముతోను బౌద్ధధర్మములతోను చేయబడినది

1 డబ్బీ 0-2-0.

డజను 1-4-0

టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి.

నెం. 1 ఎ. ఆలంగాతా పిళ్ళవీధి తిరువల్లికేణి మద్రాసు.

అతివ్యూతవాగ్ధికి

అమోఘమైన

నివారణి

మనదేశమునందలి ఉష్ణదేశములో అయుర్వేద ఓషధుల బౌద్ధముల చికిత్స అన్ని వ్యాధులకు అద్భుతమైన గుణమిచ్చు నన్నగొప్పఅభిప్రాయమునాకు ఎప్పుడును గలదు. లింగశైలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసముడును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, బార్నిటౌను, అర్మీనియన్ వీధిలో నెం 72 రు భవనమునందున్న శ్రీమంకా పండితస్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారువారు తన అద్భుత బౌద్ధములచే వ్యాధిగ్రస్తులకు చేయుచికిత్సనలన అయుర్వేద బౌద్ధముల ఖ్యాతిని హెచ్చుచేసిరి. వారివద్ద చికిత్సనొందుభాగ్యమునాకు తటస్థించినది. వారు అతివ్యూతవాగ్ధిని మిక్కిలి అద్భుతముగా కుశిర్చిరిని శాస్త్రానుభవమువలననే చెప్పగలను. మిక్కిలి కఠినపథ్యము లేకను, శరీరము నీరసము కాకుండను 18 దినములలో మూత్రమునుంచుండినతిపిని పూర్తిగా కుదిర్చిరి. మరియు మామూలుగానందు తీవ్రకం పెనుకగ్గినది. అతనిచికిత్సవిషయములో ముఖ్యముగా గమనించగిన విషయమొకటి గలదు. వ్యాధిగ్రస్తుడు ప్రతిదినము ఉదయము సాయంకాలములందు వారి వద్దకు ఖుద్దన పోవలెను. వారు బౌద్ధమును స్వయముగానే దేవతామంటపువద్దను లేక అందుకు సమీపమునను యిచ్చెదరు. అట్టిచికిత్సాపద్ధతిచే రోగియొక్క వ్యాధులను చక్కగా గ్రహించుటకును మరియు అక్షుటప్పటికి రోగికి గలుగు గుణాభివృద్ధిని గ్రహించుటకు వారికి అవకాశము గలదు.

వారు చికిత్సకై ఎక్కువదెబ్బ పుచ్చుకొనెదరను ప్రఖ్యాతి వారికిగలదు. అయితే యితరవృత్తుల నవలంబించు గొప్పవారనే కులుకుడ యిదేమోస్తరుగానే దెబ్బను పుచ్చుకొనుచున్నారు. వారు స్వాభావికముగానే మిక్కిలి ఉదారపంతులు, భర్తాత్ములు. వారు ఆర్థికచిడ్డద్రవ్యములో చాలామొత్తమును ధర్మకార్యములకు, మతసంబంధమైన పనులకు వినియోగించుచున్నారు.

మనదేశమునందు దేశీయవైద్య మభివృద్ధివిషయములో నాకు ఎక్కువఅదరణ యందుటచేవారికిగల పాండిత్యము అనుభవముయొక్క లాభమును ప్రజలు పొందునట్లు చేయవలెనని నేను వారిని ప్రోత్సహింపరచు చున్నాను. దేశీయవైద్యమునభివృద్ధిచేయుటకు గవర్నమెంటువారు దేశీయవైద్యనిధానమును గలపు కళాకాలము స్థాపించిన, నిట్టిగొప్పపండితులు తప్పక గౌరవాధ్యముగా ఉపవ్యాసములనిచ్చి సహాయము చేయుదురను నమ్మకము నాకు గలదు.

వి. ఎస్. కృష్ణారావు.

బి. ఏ. బి. ఎల్. చెన్నపురి శాసనసభాసభ్యుడు, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు నెల్లూరు, 27-7-1924

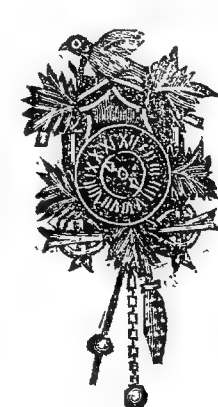
వారి సలహాకట్టము రూ 15-0-0

జిక్ - జోకల్ - గడియారము

జాగుచేయకుడు,

జాగుచేయకుడు.

ఇది నూతనముగా రప్పించబడినది. గడియారముల కెల్ల

ప్రఖ్యాతిజెందిన ఈ జిక్-జోకల్-గడియారము జెర్మనీదేశము నుంచి స్వంతమునకు తయారు చేయబడినది. ఇది చూచుటకు అందముగాను, రేడియంలాటి డయలుతోను ఎల్లకాలమునకు నెలతామన్ గడియారమునకు సాటిగాను పనిచేయు ఈ గడియారమునే కొనండి. వారికి వారే రిపేరుచేసికొనవచ్చును. త్వరపడుడు, కొద్దిరోజులుమాత్రమే. ఒకపర్యాయము రప్పించిన తెలుసును.

ధర ఒకటికి రూ 2-8-0

ఏకకాలమున ఒకడజిక్ గడియారములను కొనువారికి ఒక గడియారము ఇనాముగా ఇవ్వబడును.

అమెరికా రోల్డ్స్గోల్డ్ రిప్టవాచ్ రి సంవత్సరములు పూచీఇవ్వబడును. ధర 1-కి రూ 6-8-0

కె. నాదముని అండ్ సన్సు,

164 చె నాబాబురోడ్డు మద్రాసు.

విదేశ వార్తలు

లండనునభ భగ్నముగు నూచనలు

సభ కష్టములేకుండ సంతముగ జరుగుటకు
మార్గముండుననుట

లండను, జూలై 24:—రాత్రి 8-10 లండనులో నున్న ప్రెంచి పత్రికా ప్రతినిధులతో హెరియట్టుగారు గలిసి కొనిరి. పరాసులందరును నెమ్మదిగ ఓర్పుతో తొందరబడకుండ జేయవలెనని పత్రికాప్రతినిధులను హెచ్చరించిరి. అసలు ముఖ్య సిద్ధాంతములందు ఎంతమాత్రము లోబడక స్థిరచిత్తముతో నుండవలయు కాని మిత్రమండలిప్రభుత్వమువారు కష్టము లన్నిటిని పరిష్కరించుకొనుటకు అవకాశ మియవలె నని హెరియట్టుగారు రనిరి.

హెరియట్టుగారు కోరిన పిమ్మట గానింగ్, తదితర కారణములచేతగానిండు ప్రెంచిపత్రికలు నేడు మామూలుగ నున్నంత ఉద్వేగమును జూపుటలేదు. లండనుసభ ఏనిమిషమునైన భగ్నము కావచ్చు ననుకొనుచున్నారు. కాని త్వరలోనే సభ భగ్నముకాకుండు జరుగుటకు దారి నేర్పరచెద రని నమ్ముచున్నారు. సభ పాడగునను భయమే ఇంత ఆందోళనమునకు కారణము.

ఇటలీ ఆశాభంగము

లండన్, జూలై 24:—రాత్రి 11/25. లండనుసభ ఇంతవరకు ఏమియు లేలకుండుటచే ఇటలీ రాచరియవేత్తలు ఆశాభంగులైరి. కాని రూరు ఆక్రమణనుగూర్చి ఆలోచింప వలసినపుడు అసలు ఒడంబడికకు తీరని అభ్యంతరములు రాక తప్పదని ఇటలీవారు సదా అనుకొనుటచే ఇటలీరాచరియవేత్తలు లండనుసభలో ఏమియు లేలనందుటకు ఆశ్చర్యము జెందరని టైమ్సుపత్రికా విలేఖరి రోమునుండి తెలుపుచున్నాడు. దానంజేసి సభ పాడైనదనే అందరును అనుకొనుచున్నారు. ప్రెంచివారి వైఖరిని అందరును ఖండించుచున్నారు.

సభ నెగ్గుటకు మార్గ మేర్పడవచ్చును

లండన్, జూలై 24:— కొందరు పరాసులు లండనులో సభ పాడుగాక మానదని అనుకొన్నను నిరుత్సాహముగ లేరు. సభ భగ్నము కాదనుచున్నారు. చెర్స్సెల్సు ఒడంబడిక ప్రకారము ప్రాంసు సామ్రాజ్యధికారమునకు భయములేకుండ చేయుటకును, ఋణదాతలకు భయము లేకుండ అభయముల నిచ్చుటకు ఏదోయిపాయమును వెదకి సభ పాడుగా కుండజేయుట కవకాశమున్నదని రాయబారులలో ప్రముఖులొకరు తెలియజేసిరి.

బ్రిటిషువారుగూడ నిరుత్సాహముగ లేరు. ఆ గట్టు మొదటివారమువరకు సభ జరుగునని బ్రిటిషువారు నుకొనుచున్నారు.

లండన్ సభ సందిగ్ధావస్థయందు బడినగాని చెడిపోదని ప్యాసిఫిక్ పత్రిక లన్నియు అనుచున్నవి.

ఋణదాతలకు భయముండదు

ఒక శత జర్మనులు తమభక్తులను నెరవేర్చుకేని అందులకు విధించు అపరాధములవిషయమై జర్మనుల కిచ్చు ఋణమునకు భంగములేకుండ అభయమియబడుననియు ఆకట్టుదిట్టములు జేయబడుననియు 'పెటెటుపరీసిస్' పత్రిక తెలుపుచున్నది.

జర్మను ఇనుపదారుల పాలనము

లండన్, జూలై 24:—జర్మను రైల్వేనిర్వాహకులు జర్మనుప్రభుత్వముచే నడపబడు ఇనుపదారులను ఒకకంపెనీ ఇనుపదారులుగ జేయుచు ఒక శాసనమును గావించిరి. దాన్ నివేదికమున జెప్పినట్లుల మిత్రమండలి పరిశీలనముక్రింద నుండు నట్లుల ఏర్పాటు జేసిరి. ప్రపంచములో ఇంత పెద్ద రైల్వే కంపెనీ ఇంకొకటి యుండదు. ఇందులో 7000000 మంది పనిజేసెదరు. నష్టపరిహార సంఘమువారి అంగీకారము నిమిత్తము ఈ శాసన మంపబడినది.

సార్వభౌమ సందర్శనము

భామల్పూరు నవాబుగారికి జార్జి సార్వభౌమముడు దర్శనమొసంగెను.

కనడాలో గోధుమపంట

చాల తక్కువగ నున్నదని చికాగోనుండి ప్రకటించబడిన వదంతులు అసత్యము లనియు అంత విస్తారముగ పండవున్నను ఒక మోస్తరుగ పండుననియు వడమటి కనడా ప్రభుత్వాధికారులు తెలియజేసిరి.

ప్యాస్టరు సంఘములు

అన్నియు బలముగనున్నవి. అందరును గలసి పనిచేయుటచే ఇటలీలో శాంతికి భంగము రాదని తృప్తి జెందుచున్నారు.

బీటుదుంపల పంచదార

ఇంగ్లండులో క్రొత్తగ బీటుదుంపలనుండి పంచదారను విస్తారముగ తయారుచేయుటకు నాటింగుహాములో ఒక ప్యాక్టరీని నెలకొల్పిరి.

సామ్రాజ్యనాకాదళములో జేరిన నావికులందరును వారు తిరిగివచ్చినపుడు లండను పురపీఠులవెంట ఊరేగవలెనని కర్ణాట గారు నూచించినదానికి అనుకూలముగ కామన్సు యూనియన్ నిట్టు సభ్యులు 70 లిబరల్స్ సంతకముజేసి ప్రభుత్వమువారి కందజేసిరి.

జపాను కొత్తసంకములు

మినహాయింపు

టోక్యో, జూలై 24:—జపాను కొత్తసంకముల చట్టము రెండుమూడురోజులలో అమలు జరుపబడును. ఈ లోపుగ జూలై 5 తేదీకిముందు బంపబడు సరుకులమీద కొత్త సంకములను విధించరాదని ప్రావీక్షిస్తచో జపాను ప్రభుత్వమువారు జూలై 5 తేదీకి లోపుగ దిగుమతియగుసరుకులమీద విధించరని ప్రకటించిరి.

ప్రపంచములో ఉత్పత్తియగు రబ్బరునంతను అందరును చాకధరలకు కొనుకాలము త్వరలోనే ఏర్పడు ననుచున్నారు.

సోవియటు నౌక

21 తేదీని త్రికోమలికి బయలుదేరెను. దీనికి తగినంత బొగ్గులేదు. అప్పుడు సరుకును గొంపోపు ఒక పొగమోడ ఆనమిషమున బోవుచు సోవియటు నౌకకు బొగ్గును సప్లై చేయుటకు త్రికోమలిముఖముగ తిరిగెను. నౌక పయనము రెండుటకు ముందు అందులోనున్న గ్రీకు ప్రయాణికులు తమరిని ఇకొక పడవలోనికి గొంపోయి కాపాడవలెనని సిలోనులోనున్న గ్రీకులకు అర్జీనంపిరి. తామున్న ఓడలో మందుగుండు సామగ్రియున్నదనియు అందుచే చావకుండ తమరిని మృత్యువైపున దీక్షింపవలెననియు గోరిరి.

భారతదేశములో

క్రైస్తవదేవాలయములు

ఇంగ్లీషు ప్రోటెస్టెంటు మతస్థుల హక్కులు

లండన్, జూలై 22:—గతరాత్రి కామన్సుసభలో ఇండియాలోనున్న ఇంగ్లండు చర్చికి (క్రైస్తవ దేవాలయము) స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు శాసనమును జేయుచున్నారాయని ప్రస్తుతపరిశీతు తెలుసున్నవనియు బ్యూరీగారు ఇండియా మంత్రి నడిగిరి. ఈస్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు నిశ్చయింపక పూర్వమే ఇండియాలో ఇంగ్లీషు ప్రోటెస్టెంటుల హక్కులకు భంగమురాకుండ జేయుటకు పార్లమెంటు రెండుసభలవారి నుండి ప్రత్యేక సంఘము నేర్పరచి వారి కీ విషయమై తెలియజేసెదరాయని గూడ నడిగిరి. 'ఇండియాచర్చి' విషయమై ఆలోచించు చున్నారనియు ఈ సంవత్సరము సిద్ధముగ ఏదియు జేలదనియు రిచర్డ్సుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

మెక్లారన్ వైమానికుడు

టోక్యో, జూలై 25:—మెక్లారన్ వైమానికుడు ప్రత్యో పాపలస్కు జేరిరి.

బ్రిటిషువారి ఓపిక పట్టడం

సామానము

ప్రపంచములో ప్రజలలో ఎవరికిని లేదు. వ్యాయామములందు ఇకనుండి తమరిని జయించునా రుండరని ఇంగ్లండు జేష్టు సాహసించెను. కాని పంజెములందు సాహసము తమకు న్నుటల ఎవరికి ఉండరని జేష్టుకొనవచ్చును. ఎంతటి కష్టములనైన సహించుకొనువారని టైమ్సు పత్రిక మెక్లారన్ గారి ప్రయాణమును కొనిగూడుచు నుడివెళ్ళె.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి

సెలవు చట్టము

'రిపోర్టు ప్లేజ్' వాటినది. నిన్నటిదినము కామన్సుసభలో (23-7-24) మూడవసారి చదువబడినది. ప్రభువులసభలో ఈచట్టమిదివరకే అంగీకరించబడినది.

సెవరేటిస్టులు మరల చెలరేగుట

లండన్, జూలై 24:—11-25. రాత్రి పలాటి నేటిలో మరల సెవరేటిస్టులు చెలరేగుచున్నారని టైమ్సుపత్రికా విలేఖరి న్నేయరునుండి తెలుపుచున్నాడు. సెవరేటిస్టు సంఘములు ఇంకను పనిజేయుచున్నవి. వీరు చుట్టుకుగ మొండిశైర్మముతో ప్రవర్తించుచున్నారు. తనకు ప్రెంచివారు సహాయముచేసెదరని ప్రగల్భములను బలుకుచున్నారు. అందుచే ప్రజలు చాల భయపడుచున్నారు.

గృహనిర్మాణ పనివాండ్రతగవు

లండన్, జూలై 24:—పనివాండ్రు, పనిలో ప్రవేశింపరాదను ఉత్తరువులను యజమానులు కొంతకాలము రద్దుజేసిరి. ఆ ఉత్తరువును మరల 26 తేదీనుండి అమలులో పెట్టెదరట.

దాసుగారి ఇంగ్లండు ప్రయాణము

లండన్, జూలై 22:—దాసుగారిని ఇంగ్లండుకు రమ్మని మీరు ఆహ్వానించినా యని వెడ్జివుడ్ గారినడుగు వాసు గారిని కలిసికొనటకు తనకు సంతోషమేగాని ఇంగ్లండుకు రమ్మని ఆహ్వానింపలేదని వెడ్జివుడ్ గారు ఒడుదీసిరి.

పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యుం

గారిచే ఆమోఘముగా

కుదర్చబడిన వ్యాధులు

ఆయుర్వేద వైద్యమును చేయుచున్న పండితులవారిని నాకు కొంతకాలమునుండియు తెలియును. అతిమూత్రము, కుష్ఠము, మరికొన్ని చిక్కువ్యాధులు మొదలగువాటిని వారు బాగు చేయుటను చూచుభాగ్యము నాకు గలిగినది. వారి దిక్కితనే నాకు గొప్పలాభము గలిగినది. వైద్య బోధములు మిక్కిలి వెలగలవి. అందువలన వారి కట్టుముకూడ చాలా హెచ్చుగానుండును. వారు స్వంతముగానే బోధములను తయారుచేయుదురు. వారు మిక్కిలి ఖండితముగా మాట్లాడినను అమిత ఉదారహృదయము గలవారు. మనఃపూర్వకముగా రోగుల విషయములో పాటపడుదురు. రోగులకు వారి వర్షియము ఎంత హెచ్చిన రోగులు వారిని కూడ అంత్రాధికముగా ప్రశంసింతురు. వారు తెలివిన వర్షతుల క్షకారము రోగి నడచుకొనుచున్నాడాలేదా అని తెలిసికొనుటకై వారు రోగికి బోధమును స్వంతముగానే యిత్తురు. ఇతర బోధములచే చిక్కువ్యాధి కుదరనేవారు వారివద్ద దిక్కితనేయించుకొనుట ప్రత్యేకము.

న కృష్ణస్వామిరావు,

దవాఖానావాం రెడ్డి జిల్లా అండు సెషన్ జడ్జి. తేదీ 20, మద్రాసు, 13-11-1923.

వారిసలహా కట్టుము రూ.15

రక్తాక్షి నందం ఆపాధ్యక్షాన బంగం, శనివారము

“ఈశ్వరార్పణం కాదే- ఈజన్మఫలము?”

(వామరూపుడు)

జన్మసౌఖ్యం చేది? - సార్థకం చేది?
సన్మార్గ మెయ్యది - చిరియింప మనకు?
కలదె సౌఖ్యము చూడఁ గలిమి భోగముల
జలబుద్ధుడములట్లు - క్షణభంగరములు
ఉద్రావులకు గూడ - నొనరు కష్టములు.
సామాజ్య మది యేల - సౌఖ్యంబు లేక?
చిరసౌఖ్యమును లేదు - చెలులయందునను.
పరమావధి యదేదో - పరికింపవలదే?
ఆహారనిద్రాది - వ్యాపారచయము
దేహధారులయందు - దేజుంబు నడఁచు.
పశులక్షణములైన - పటువాంఛ లెల్ల
వశమునం దుంచి తా - బరిశుద్ధుఁ డగుచు
జిత్తుంబు వికసింప - జేసి నిశ్చలత
సత్తేజ చూర్జింప - సాదింపవలదే?
కామలోభములాది - ఘవశత్రువులను
ఏ మానవుడు గెల్పు - నీలోకమందు
వీరుఁ డాతఁడుసర్వ - వేత్త యాతఁడు.
చేరు సౌఖ్యము వాని - స్థిరశాంతిహృద,
తలఁచినట్లుగ దాను - తత్త్వంబుఁ బలికి,
పలుకుచుండినీతి - బనుల దాఁజేయ
నతినిర్మలత నొందు - నాతఁ డెప్పుడును
శ్రుతితంత్రునాదంబు - శుద్ధహృద గాదే?
దేవళం జాటచే - దేహ మాతృకును
ఈవిధంబుగ నెంచి - ఈలోకజనులు
శౌచంబు సత్కంబు - సద్ధర్మకర్మ
లాచరించినమీఁద - నంతిరిందియము
లవి యెల్ల వశమాను - అజ్ఞానతిమిర
మవియింపగా మార్గ - మది యాటఁజేసి
కరతలామలకమై - కలవిద్య లెల్ల
వరయోగసిద్ధులు - వశ మేల గావు?
ధ్యానంబు యోగంబు - తపములక జేసి
జ్ఞానంబు నార్జింప - గారాదె నరుఁడు?
మృత్యుభీతినిగూడ - మృగ్యంబుచేసి
నిత్య మాపదవి దా - నెగ డొంద వలదే?
సాధనం బాఁ గాదె - సద్ధర్మకర్మ?
సాధనంబులు కావె - సకలసంపదలు?
వెలచి ఈడఁగ లేని - సిటికివారలకు
తరియింప సాధనలో - తగునాక లరయ-
ధీమరుఁడు దీక్షతో - తెట్లు వేయకను
నావ యేరితిగా - నదని దాఁటించు?
తృప్తిదీర్చునికోర్కె - తృప్త నే పెంచు
అప్రసంగమునెల్ల - నాసింప నేల?
ఇహవాంఛ నెంటాడ - నెడఁ నేల మనకు?
రహితమై ఫలవాంఛ - రహిని సత్కర్మ
జేయఁగా మన కబ్బు - స్థిరమైనశాంతి.
మాయ యామోహము - మది నిర్బుభోక
సృష్టి నెల్లను గూడ - జిద్దిలాసముగ
దృష్టియందుంచి తా - వ్రేమించునపుడు
తనయాత్మతేజమే - తా సర్వమందు
నాణి యుండుటఁ జూచి - యానంద మొంది
పరమాత్మనే చేరు - పరిపూర్ణుఁ డగుచు
పరిపూర్ణతక జెంద - ఫల మిద్ది కాదే?
శాశ్వతం బైనట్టి - శాంతినిందగను
ఈశ్వరార్పణ కాదె - ఈ జన్మఫలము?
ఓం కాంతి శాంతి శాంతిః

లేఖనప్రమాదము

[విద్వాన్ కే. వి. సుబ్బారావుగారు]

ఆంధ్రప్రదేశ్ జ్యేష్ఠబంగం నాటి సారస్వతానుబంధములో బ్రాహ్మణసామ్రాజ్యగౌరవము జకారవాదమును సమర్థింపఁగల నొక దీర్ఘవ్యాసమును బ్రకటించిరి.

రామశాస్త్రిగారి వాద సారాంశము

“జ్ఞాన” అనుపదములోఁ బ్రామాణికోచ్ఛారణమున మొదటిది జకారము వినఁబడుచున్నది గాని జకారము కాదు.

శబ్దవ్యూహమును దెలుపునది ప్రామాణికోచ్ఛారణము కాని వేటొకటి కాదు. ప్రామాణికులట్లుచ్చరింపలేదని సాక్ష్యమిచ్చినచో నాకేమియు వివాదలేదు. వ్యాకరణశాస్త్రము సిద్ధిరూపనిష్పత్తిని దెలుపునది కాని శబ్దములను బుట్టించునది కాదు.” అని.

నానాశయము గొంత వివరించి యీక్రింద వ్రాయుచున్నాను.

“జ్ఞాన” అనుపదములో మొదటివర్ణము జకారము కాని జకారము కాదు. ప్రామాణికోచ్ఛారణములోఁగూడ జకార శ్రవణము లేదు.

1. జ్ఞానం-జ్ఞా-భావే-బ్యైః
జ్ఞః (జానాతీతి)
మా|| ఇనపదజ్ఞా ప్రేకిరః కః
దీనిన జ్ఞాధాతురూపములలో జకారము కలదని స్పష్టము. దానినినే “జఘ్నఃజ్ఞః” అని సంస్కృతవ్యాకరణ సిద్ధాంతము.

2. “ఇన్-జ్ఞానాన్” అనుచోట శాస్త్రీగారు చెప్పినట్లుంగీకరించినచో శుప్రత్యయవచ్చుటకు వీలు లేదు.

3. జ్ఞా ధాతురూపములు.
1. అ-జ్ఞై పత్ 2 జిజ్ఞాపయిషతి 3 జిజ్ఞాపయిషతి లే. 4. జిజ్ఞాప నే 5. అనుజిజ్ఞాసతి.

ఇత్యాదిరూపములలో ధాతువులలో జకారములేనిచో అభ్యాసము జకార మెల్లవచ్చును. “జిజ్ఞాసా” అను సన్నంత రూపముకొని నిట్టిదే.

4. కోశకారాదు లందరు “జ్ఞాన” మున్నగురూపములను చవర్ణులలో బఠించిరి. కాని వర్ణలోఁ బఠింపలేదు.

పాణిన్యాదిమహాష్టలును, గోశకారాదులును సుచ్చారణకు విలక్షణముగా శబ్దనిష్పత్తిని జేసియుండురా?

శ్రొత్రవిషయమును వల్లడిచేయ సమకట్టిన రామశాస్త్రిలుగారే ప్రామాణికోచ్ఛారణ సాక్ష్యము నీయవలసియుండ నాభాగమును నామై దెట్టుటగూడ విచిత్రముగానే యున్నది. శాస్త్రిలుగారికభిప్రేతులగు ప్రామాణికపండితులను గనుగొనుట యెట్లో తెలియకున్నాడను. మహాశాస్త్రకర్తలకే త్రోసి రాజుకొనిన శాస్త్రిలుగారికి దన్వతానుయాయులయిన నేటి కాలపు పండితులనువ్రాము ప్రామాణికులగుదురా?

అయినను వారికోర్కెననుసరించి యీక్రిందఁ జేర్చిన బడిన సుప్రధుపండిత శిరోమణులను బ్రతికాముఖమున సాక్ష్యమిటు సప్రజాముగా వేదమున్నాను.

1. మహానుభావపాథ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రిగారు, 2. నోరి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, 3. వర్ణుల విన సీతారామశాస్త్రిగారు, 4. మ. రావుసాహేబు గిడుగు రామమూర్తిపంతులుగారు, 5. పురాణపండి మల్లయ్యశాస్త్రిగారు, 6. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు.

ఈ పండితశిరోమణులను, విచక్షణులగు నితరపండిత శిరోమణులను, బై చర్చవిషయమై తమసాక్ష్యములను సాం

రత్నము*

[సో. సూర్యనారాయణ శర్మగారు]

శాశ్వతమునకు సద్రశ్చ మొకఁడు
లభియింప నది గంభీర బేము యనుచు
భక్షణార్హంబగుఫల మేము యనుచు
దొలుత నాస్రూణించి తొడిమి మించి
నాలుకలో నాకి నఖముల గోకి
పండ్లతోఁ దాఁకియు ఫల మేమి గనక
“ఇస్మీ” యనుచు రోసి యిగిలించి మరల
పరమకోపంబున గిరవాటు వైచె—
కనులార దీనిని గాంచినకుకవి
అంతరంగంబును ఆపఁగా లేక
పర్యతాగ్రమునుండి పల్కె నీరీతి
“పారిచై చెను కోతి దూరిన దనుచు
నేవగించినదని యీవంత యేని
మానుమా! సద్రత్నమా! వృధ మదిని
ఇంక నే మున్నదో యిందులో ననుచు
బరిచ్చిపై నొందక భావంబునందు
బ్రద్దలుగొట్టఁగా బ్రయత్నింప లేదు
పాడినేయ రాతితోఁ గడఁగఁగా లేదు
ఇంతతో విడిచిన దీవానరంబు
ఇదియే మేలనుచు భాషంపుమా నీకు!”
అమాట వినఁబడ్డ యంతలోపలన
చాలివీసినమై వెలులు నాకోతి
లిండి తిప్పలు లేక నెండినకోతి
పండ్లు గాయలు లేక పనవెడికోతి
దుర్బలదేహయై తోచెడుకోతి
ఎత్తయినశాఖల నెక్కఁగా లేక
తుంగపర్వతముల దుముకఁగా లేక
సందేహాచిత్రయై చరియించు కోతి
ఆడట నకనకలాడెడుకోతి
జాలి నేలనె వినఁ జానకోతి
మరల నేమున్నదో యరయున మును
పరువెత్తి రత్నము బ్రయోజయిడిని
ఏమి నేయంగఁ దా నెంచుచున్నదియె
పగిలింపఁ గలదె దుర్బల మైనవంత
బలము లేకుంట - పగిలించు నేమి
ఆడట నుంట యత్నిము మాన నేమి
ఏమైనఁ గాని పృథ్వీంబు గాని
దటిమి రత్నంబును కరుమనఁ బూని
కరమొప్పుకోభం బ్రకాశింపరయ్య!
దివ్యవైభవమున దీపంపరయ్య!!

* జగన్నాథపండితుని శ్లోకము ననుసరించి వ్రాయఁబడినది.

ద్రుప్రతికకు దయచేసి మా వివాదను దొలగింతురు గాక యని సాంజలిబంధముగా వేడుకొనుచున్నాను.

ప్రతికాధిపతులను విమర్శింపుట తొలగించుటకై పండితసాక్ష్యములను సంగ్రహించి ప్రచురింప వేదమున్నాను. అట్లుకానిచో బ్రతికాధిపతు లాంధ్రులకు తాత్వికజ్ఞానమును భంగపఱచి భ్రమను గలుగఁజేసినవా రగుదురని సవినయముగా మనవిచేయుచున్నాను.

ఈసాక్ష్యములు వెలువడువఱకును శ్రీరామశాస్త్రిగారి కితరాక్షేపణలకు ఋణగ్రస్తుడనై యుండవను.

ఆంధ్రగీతి

[శ్రీపాద రామమూర్తిశాస్త్రి గారు]

VI

ఆంధ్రభాషయొక్క స్వాభావిక మాధుర్యమువల్లనే, లేక కర్ణాటక సంగీతపద్ధతులు ఈ భాషకే తగియుండుట చేతనో, లేక సంగీతమున ప్రథమమార్గదర్శకు లాండ్రులగుటచేతనోగాని, దక్షిణదేశమున, త్యాగరాజానంతరమున బయలుదేరిన వాగ్గేయకారకు లందఱును, వారి మాతృభాష అణవమైనప్పటికీ, ఉన్నతసంగీతమునకెల్ల ఆంధ్రభాషనే ఉపయోగించుచుండిరి. ఈ కారణముచేతనే, ఆంధ్రవైష్ణవులు తమిళనైష్ఠవులుకూడ వర్ణించుచున్న తిరువాయిమొలై (జి) అణవభాష నున్నట్లుగనే, ఉత్తరమునను దక్షిణమునను, చాల వఱకు పశ్చిమముననుకూడ, గానభాష తెలుగుననే యుండుట ఆంధ్రభాషయొక్క మృదుమధురస్వభావమునకు ప్రబలిదర్శనము. ఇందుచేతనే కొందఱు తెలుగు కీర్తనల రచించిన గ్రంథకర్తలు తమిళులలో నుండుట తట్టింపినది. వారు ఆంధ్రులు కాకపోయినను, వారు వచించినది “ఆంధ్రగీతి”యే గాన, వారినిగుఱించి యచ్చట వ్రాయట వాగ్గేయము, అపసరమువై యున్నది. త్యాగరాజు విఠోబియ్యపిదప, దక్షిణమునంతయు, మలేసంబంధమైన ఉత్తరములవలెనే, సంగీతోద్భవము దశదిశల వ్యాపించెను. ప్రతినాగునకు మన త్యాగరాజు గానావృతమును బాగుగ రుచిచూచియున్నారగునకు, గానముయొక్క విశేషగుణమును గ్రహించి, వాగ్గేయకారకులకును గాయకులకును గౌరవము జూపుచుండెడివారు. అప్పుడే, ఆదేశపు ప్రజాసామాన్యమునగూడ జానకీలయంగు గణ్యత తగ్గుటకు ప్రారంభించినదని చెప్పవచ్చును. ప్రతిగ్రామమునను మృదంగతాళములతో గానకాలక్షేపములు జరుగుచుండెను. అట్టి ఉద్యమముయొక్క నిదర్శనములలో యనునట్లుగా, త్యాగరాజుశిష్యులు కొందఱును, తరువాత వారిశిష్యులు కొందఱును, వారికి సాధ్యమయినంతవఱకు కొద్దియో గొప్పయో కీర్తనరచనమును ప్రయత్నించుచుండిరి. వారిలో దీక్షితులవారుతప్ప మిగిలినవారు చాలమంది తెలుగుభాషయందే రచించినట్లు తెలియుచున్నది. ఇప్పటికికూడ, ఎక్కడనో దేవవాయగంపిళ్లగారు మొదలగు తమిళులు కొన్నిపాటలు అణవమున రచించిరిగాని, పండితులును, చాలభాగము పామరులుకూడ హిందీయనది ఆంధ్రగానమే. కొన్ని సంవత్సరములక్రిందట మధురతమిళసంఘమువారి విషయమును చర్చించినట్లును, తమిళదేశమున గానము ఆంధ్రమున నుండుట బాగుగలేదనియు అణవముననే కీర్తనరచన యుండవలెననియు వాటినే ప్రోత్సహపఱుపవలె ననియు తీర్మానించినట్లు వినియున్నాను. కాని యీ తీర్మానము ఎంతవఱకు సఫలమైనదో తెలియుచుగాని, అనేకమంది తమిళులు, గానమన్న తెలుగుననే యుండవలెనని చెప్పచుండగా వినియున్నాను. ఇంక, త్యాగరాజుశిష్యులు మొదలగువారు రచించిన తెలుగు కీర్తనలన్నియు మనవరకు రాలేదుగాని, కొన్ని కొన్నిమాత్రమిప్పటివఱకు అచ్చటచ్చట పాడబడుచున్నవి. అట్టి గ్రంథకర్తలలో

వీణే కుప్పయ్యగారు

త్యాగరాజుప్రియశిష్యులలో ఒక రనియు, వాలాజానగరవాసియగు తెలుగుబ్రాహ్మణు డనియు తెలియుచున్నది. వీరు కొంతకాల మైనతర్వాత త్యాగరాజునుండి విడిపోయినారని కొందఱు చెప్పుచున్నారుగాని, త్యాగరాజు చనిపోయినపిదప కొన్ని గురుస్తోత్రశ్లోకములు సంస్కృతమున వారు రచించియున్నారు. కుప్పయ్యగారు రచించిన కీర్తనలన్నియో తెలియదుగాని, యిప్పుడు వాడుకలోనున్నవి అయిదో ఆఱో ఉండును. అందులో, కాంభోజిరాగమున “కొనియాడిన వాడై కోపమునేయ మేరా”యను కీర్తన అనేకచోట్ల మనము వినుచున్నాము. ఇది దాదాపుగా, త్యాగరాజు కాంభోజిరాగముననే రచించియున్న “ఓ రంగకాయీ” యను కీర్తనము ననుసరించి యున్నప్పటికీ, ప్రత్యేకగుణములు లేకపోలేదు. తరువాత, మనము తెలుచుగా గ్రామఫోనులోను గాయకులవద్దను విని మెచ్చుకొనుచున్న “ఇంకా దయ రా లేదా” యను చక్రవాక్యకీర్తనమును, “జన్మమెందుకు భక్తిలేని సర” యను మలయమాతల కీర్తనమును కుప్పయ్యగారు రచించినవే యని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు. ఈ కీర్తనల మాధుర్యము చదువరులు చాలమంది గ్రహించియే యుందురు. కాని, కొన్ని పుస్తకములలో ఈ రెండు కీర్తనలను పట్నం కుబ్రబ్రాహ్మయ్యగారు రచించిరిని వ్రాయబడియున్నది. ఇది

యెట్లున్నను కీర్తనములయొక్క విశేషమునుగుఱించిమాత్రము భిన్నాభిప్రాయములేదు. ఇవి గాక, కుప్పయ్యగారు, “వరదేవి నీ పాదములే” (సురటి) “కరుణించుటకేదే” (సింధుమందారి) “వరమియ్య వయ్య” (ఉదయరవిచంద్రిక) “వెంకటేశశాస్త్రి” (బలహంస) “మనవి చేకొనవయ్య” (సరసాంగి) మొదలగుకీర్తనములనురచించియున్నారు. వీరితర్వాత వాగ్గేయకారకులలో,

శ్యామాశాస్త్రిలవారు

ఒకరు వీరుఎక్కడివారో తమిళులలోఆంధ్రలోకూడతెలియుటలేదు. వీరు విశేషముగా త్రిపురసుందరియంబను గుఱించియే పాడియుండిరిని తోచుచున్నది. కాని “ఎందు దాగినావో, సుందరశ్రీరామచంద్రా” యను అతాణాకీర్తనము వారు రచించినదే యని కొండటిపల్ల తెలియుచున్నది. వీరి కీర్తనములు కనుక లయ ప్రధానములై, మనోహరముగను స్వాభావికముగను నుండును. వీరి కీర్తనములలో, నిష్పడు అచ్చులొనర్చుచి ఏవనగా, “నిన్నువివర” (పూర్వకశ్యాణి), “తల్లినిన్నువర” (కశ్యాణి), “పాపిశ్రీగిరి” (ఆనందభైరవి), “బ్రోవనచ్చు” (మాంజి) “త్రిలోకమాత” (పురజు.) దక్షిణగాయకులలో, కుప్పయ్యగారి కీర్తనములు పాడుజనులకంటె, శ్యామశాస్త్రిలవారికీ ర్తనములుగానముచేయువారే ఎక్కువగానున్నట్లు కనబడుచున్నది. వీరు గాక, సాన్నయ్యగారు, చిన్నప్పామిగారు, శిష్టప్పామయ్యగారు, వీరభద్రయ్యగారు, పల్లవి గోపాలయ్యగారు, మాతృభూతయ్యగారు మొదలగువారు రచించిన కీర్తనలు, మచ్చున కొకటిరెండు అచ్చటచ్చట పుస్తకములలో కనిపించుచున్నవి. కాని యీ కీర్తనము లేవియు ఆంధ్రదేశమున పాడుట యరుదు. వీరందరి తర్వాత,

పట్నం కుబ్రబ్రాహ్మయ్యగారు

బయలుదేరిరి. త్యాగరాజకీర్తనముల తర్వాత, సర్వవిధములను వాటితో నింపుమిందుగ పోల్చదగు కీర్తనములు వీరివే యని చెప్పవచ్చును. వీరి కీర్తనములలో నున్న “సంగతులు”, త్యాగరాజకీర్తనల “సంగతులు” కంటె కొంచెము కటువుగాను అచ్చటచ్చట కొంచెము బెట్టుగాను పలుకుచున్నవి గాని, మొత్తముమీదత్యాగరాజకీర్తనములతో సమానత్వముగలుగజేయుటకు కుబ్రబ్రాహ్మయ్యగారు విశేషముగా ప్రయత్నించినట్లుమాత్రము స్పష్టముగా కనబడుచున్నది. ఇంకొక విశేష మేమనగా, మనయాంధ్రదేశమున, త్యాగరాజకీర్తనములకంటె కూడ, వారి కీర్తనములే విశేషముగ పాడుటయు సన్నాముఖములలోకూడ వాయింపబడుటయు తఱుచుగ వినుచున్నాము. వీరు యాళతాబ్జప్రారంభమువరకు జీవించి యుండి, చెన్నపట్టణములోనే చాలకాలము నివసించి యుండినప్పటికీ, వీరి జీవిత విశేషములు దొరకుట కష్టముగానున్నది. వీరు పుదుచ్చేరి (దావిదులని కొందఱును, అష్టసహస్రశాఖీయలని కొందఱును చెప్పుచున్నారు. వీరు కీర్తనరచననిమిత్తమై ప్రత్యేకముగ తెలుగుదేశాన్ని పట్టు తెలియుచున్నది. వీరికీర్తనల విషయమై ఒక చిన్న చిన దాంశము కాన్పించుచున్నది. వీరిపేర పాడబడుచున్న కీర్తనములు వీరు రచింపనే లేదనియు, త్యాగరాజు బంధువుడగు వెంకటేశయ్యగారో లేక వెంకటకృష్ణయ్యగారో త్యాగరాజు వీర్పరచుకొని యున్న “మట్ల” ను కొన్నిటిని సంగ్రహించి వాటిక్రింద సాహిత్యమును కన్పించెననియు, అట్టి కీర్తనములను కుబ్రబ్రాహ్మయ్యగారు ఎటులనో సంపాదించి, తాము రచించినట్లే బయటకు బెట్టెననియు, సంగీతవిద్వాంసులగు సి. ఆర్. క్రీనివాసయ్యగారో ఎవరోగాని “హిందు” పత్రికలో కొంతకాలముక్రింద వ్రాసియున్నట్లు నాజ్ఞాపకము. కుబ్రబ్రాహ్మయ్యగారిని తాము స్వయముగ నెఱుగుదురనియు, వారి కింతవిశేషప్రజ్ఞ ఉండియున్నట్లు తోచదనియు కూడ వ్రాసినట్లు నాజ్ఞాపకము. కాని త్యాగరాజకీర్తన లన్నియు సహజభారవలె స్వాభావికముగా ప్రవహించుచున్నవిగాన, ముందుగా స్వరములతో “మట్ల” వీర్పరచుకొని కీర్తనలు రచించినట్లు త్యాగరాజువిషయమై చెప్పటకు వీలులేదని తోచుచున్నది. అట్లులే యుండినయెడల 6000, లేక 1000 కీర్తనలు? 38 వ సంవత్సరము తర్వాత రచించుట యసాధ్యము కాదా? కాని త్యాగరాజు చివరకాలములో కొన్ని కీర్తనములు శిష్యులు సగముసగము వ్రాసికొని యుండుటవల్లను, అవి పూర్వోక్తయ్యోవున త్యాగరాజు మరణించియుండుటచేత కొన్ని కీర్తనము లేవలెనను తస్మింబిరేమో యని మన మనుకొనవచ్చును. కాని కుబ్రబ్రాహ్మయ్యగారి కీర్తనములలో చాలభాగము, త్యాగరాజు పెద్దవాడై యున్నప్పుడు చెప్పిన కీర్తనములవలె గనబడవు ఈ విషయ మెటులన్నను, ఇప్పుడు మకుబ్రబ్రాహ్మయ్యగారిచేర వాడబడుచున్న కీర్తనలు, ఎక్కువ

సముద్రగానము

[పంద్యారం వెంకటసుబ్బయ్యగారు]

ఓ యశోహర్షనభః కమనీయకాంతి

మోసగించెద వటు నిటుఁ బోయి, త్నఁగము

తాళము శిరీషకుసుమమార్గవములైన

గీతములలోన ని న్నిటికించుకొందు

చూడుమీ యమృతగభస్తి సోఁకినంత

భావమున నిదురించిన ప్రవిమలాభి

శీకరపరంపరల విరజిమ్ముచున్న

చూఁగి ముందుకు వెనుకకు నూయెలగలి

నిజముగ నీ విట నుండిన

గజిజియొనరువక నన్ను, గ్రక్కున నాచి

త్రజలజము సొచ్చి నిలు మట

సజీవగీతముల నల్లఁ జూచిన దాఁక.

చాలి తనముద్రపీచికాప్యమునందు

నామనోముగ్ధమృదునిష్ఠకంబు గోపి

గీతముల నన్నిటిని మించు గీతి నేను

పాడెదను నిన్నుఁ గలిగిన భావగతిని

భావవలయిత మవు గాన పాశోర్ని

తాంతరాళమ పీపు నాత్మ నిలిచి

ప్రీతి గాంచి వివిక్తవనీతలమును

దానిఁ జేయుము జనపదోత్తముయోలే.

మాధుర్యముగా నున్న ననుసంగతి నిర్నివాదాంశమే. కుబ్రబ్రాహ్మయ్యగారిచేర నున్న కీర్తనలు వారివే అయియుండవచ్చుననుట కొకచిన్న నిదర్శన మేవనగా, వారితెలుగు కేవలము అరవతెలుగువలెనే ఉన్నట్లు కీర్తనములలో స్పష్టముగా కనబడును. చదువరు లేవలెనను నాలుగైదు కుబ్రబ్రాహ్మయ్యగారు కీర్తనములను విమర్శించినచో, ఈవిషయము విశద మగును. త్యాగరాజకీర్తనములు విశేషముగ లేనిరాగములు కొన్ని ను కుబ్రబ్రాహ్మయ్యగారు తీసి అందులో కీర్తనలు రచించినట్లు కనబడుచున్నది. ఉదాహరణలు: “మరిచేరెడికెన్నరయ్యరామ” (మణుభిప్రయ), “వరములొసగిబో”యట నీకరుదా, జగదాధార ” (కీరవాణి) మొదలగునవి. జనసామాన్యములో విశేష ప్రీతిజనింపజేసిన కీర్తనలు కుబ్రబ్రాహ్మయ్యగారిచి చాలకనబడుచున్నవి. “ఎపుడు కృష్ణగళను ” (ముఖారి) “మనసు కరుగదేమి” (హంసధ్వని) “పరిదానమిచ్చితే ” (బిలహరి) “క్రీస్తుబ్రహ్మ్య ” (కాంభోజి), “ ఇదినామయ ” (మాళవి) “నామనవిని” (చక్రవాక్యము), “బ్రోవనయమిదే రామయ్యో” (గౌరీమనోహరి), “యదుకులలికా” (చక్రవాక్యము), “ ఏమని పొగడుదు, ఇవకులలికా ” (తోడి), “ ఎంతవేర్చినా సఫలమేమి ” (సావేరి), “ ఇంతకంటె కావలెనా ” (కానడ) మొదలగునవి యనేకముగలవు. వారు దాదాపు 30,40 కీర్తనలు రచించినట్లు కనబడును. నవీనులలో, బోధా మొదలగు దేశములకు బోయి, అచ్చట కర్ణాటకగానముయొక్క ఘనతను నిలబెట్టి, పల్లవిమొదలగు వాటిలో వారి ప్రజ్ఞాకనబరచి జయించుకొనివచ్చినవారు వీరిొక్కరే. తరువాతమయిసూరువాసులగు,

సదాశివరావుగారు

కూడ కొన్ని కీర్తనములను తెలుగుననే రచించిరి. వీరి కీర్తనములు ఎక్కువగా పల్లవికీర్తనము లని చెప్పవచ్చును. వాటిలో, తఱుచుగా మనము గాగ్రముఫోనులలో వినుచున్నవి కొన్నిగలవు. “ వాచామగోచరండని ” (అతాణా), “ ఎవరున్నారు ” (బలహంస), “ నిన్నువివాగతి ” (బలహంస), “ సాశేతనగరనాథ ” (హరికాంభోజి), “ నాతరమా ” (భిమాను). సదాశివరావుగారి జీవితవిషయములుకూడ దొరకుట కష్టముగనేయున్నది. కాని వారికీర్తనలవల్ల, మనయాంధ్రభాష కర్ణాటకదేశమునగూడ ఎన్నికగాంచె నని స్పష్టపడుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున వెలసినవాగ్గేయకారకులను గుఱించి కూడ, ఏమియు సంగతులు దొరకుట దుర్లభముగానున్నది. కాని మన ఆంధ్రసోదరు లేవరయినను, వారిని గుఱించి వచ్చేసారస్వతానుబంధములో వ్రాయుట గోరమన్నాను.

బాలశిక్ష 0-6-1)
మొదటి వాచకం 0-6-1)
హిందీ పాఠశ్రు ద్వికనరి ౧-౦-౦.
మనోజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము- బెన్సుపురి

చిత్రకళాసంగ్రహము

రు 30,000 విల వగల వస్తువుల సహాయము

బొంబాయి, జూలై 23:— 30 వేల రూపాయల విల వగల వస్తువుల సహాయమునివారని కేంద్రము వెస్ట్రాఫ్ర ఆర్ట్ మెయింటెనెన్సు ట్రస్టు కేసును ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు ప్రాంత అధివ్యవస్థాపక విచారణ ప్రారంభించిరి. ఫిర్యాది తగిన ప్రకారము:

ఫిర్యాదీయైన కేంద్రము ఆంగ్లాండులో నివసించుచుండెను. ఇతడు చిత్రకళలకు సంబంధించిన వస్తువులను ప్రాంతములందు అభివృద్ధి గలవాడు. మంచివిలువగలిగిన వస్తువులను కొన్ని సంవత్సరములుగా ప్రాంతమున గడిచిన మార్పులతో తనతో నివసించుచుండిన మొదటి ముద్రాముద్రా వానిని దూషించెను. ఫిర్యాదికి జబ్బుచేసి 3 వారములు ఆస్పత్రిలో నుండెను. అతడు యింటికిరాగానే మొదటి ముద్రాముద్రా యీలోగా కీర్తిస్సు రోడ్డువారికి వల్ల కాపురముండెనని తెలిసెను. పూనానండి ఒక ఆహ్వానము రాగా ఫిర్యాది తనవస్తువుల నన్నింటిని ఒక పెట్రోయందుంచి తాళమువేసి వెళ్లి పోయెను. అతడు తిరిగి యింటికివచ్చినట్టి కిటికీ అద్దములలో నొకటి బ్రష్లై యుండెను. ఇంటిలో వస్తువులు లేవు. కావున అతడు వెంటనే యీవిషయమును పోలీసువారికి తెలియజేసెను.

మొదటినుండియు ఫిర్యాదితో సానుభూతి మోపించుచుండిన మొదటిముద్రాముద్రా దొంగతనము యెడకునేసో తనకు తెలిసెననియు, ఒక యూరపియను స్వాధీనము—నుచ్చ కొంత యిదివరకు తీవ్రంగాతనమును చేసిననియును చెప్పమనెచ్చెను. తరువాతి వస్తువును పట్టి తెచ్చుటకై కొంతచేతిబిల్లు ఉండవలెనని చెప్పి 24 రూపాయ లికి తీసికొనెను. మరియు కొంత కాలము తరువాత మొదటి ముద్రాముద్రా, ఆ వస్తువుల నిచ్చుటకు దొంగలు 2 వేల రూపాయ లడుచున్నారని ఫిర్యాదికి చెప్పెను. తరువాత కేంద్రము వెస్ట్రాఫ్ర పోలీసువస్తువులలో కొన్నింటిని ఫిర్యాదిగర్హకు తీసికొనివచ్చి చూపి 500 రూపాయల నీయుమరి అడిగెను. అందుకు ఫిర్యాది యోగమాధానమును చెప్పలేదు. పోలీసువస్తువులలో తిరిగి మరొకొన్ని వస్తువు లాతనిగర్హకు తీసికొని రావడెను. పతానులవలన తీవ్రములయిన గాయములు పొందియుంటిని మొదటిముద్రాముద్రా అప్పుడు చెప్పెను. దానిపై ఫిర్యాది కేంద్రము వెస్ట్రాఫ్ర పరానులవలన అపాయనాధితిలో నున్నాడని పోలీసువారికి వ్రాసెను. కేంద్రము వెస్ట్రాఫ్ర పోలీసువారి చేతులనుండి ఆకేసును తీసివేయుమని అడిగెను. ఫిర్యాది నిరాకరించెను. ఇంతవరకు అభివృద్ధిపొందినదని పోలీసువారికి తెలియగానే కేంద్రము వెస్ట్రాఫ్ర వానిక్రింద స్టాపు సార్జెంటుగానున్న రెండవముద్రాముద్రా పోలీసువారు ఆరెస్టుచేసిరి. వస్తువులు రెండవముద్రాముద్రా యింటిలో దొరికెను.

ఫిర్యాదితరపున మాట్లాడిన యినసైక్స్ గౌడరు ముద్రములను సెవనుకు పంపవలెనని లేదాయనుప్రశ్నను పూర్తిగా న్యాయమూర్తి చేతులలోనే వివరించెట్టెదనని కోర్టువారితో చెప్పెను.

భాండీ, పికాసుగార్లు మొదటి రెండవముద్రాముద్రా తరపున పనిచేయుచున్నారు. ఆ|| ప్రె||

తూర్క, కొలతమానముల విచారణ సంఘము

సూచనలు ప్రకటించుట

బొంబాయి, జూలై 25:—1923 లో బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన తూర్క, కొలతమానముల విచారణసంఘమువారు నివేదించుచు నికరమైన తూర్క, కొలతమానములు ఏంగాలుకొలతల ప్రకారముండి రాజధానికంతకును ఎన్నింపవలెనని చెప్పిరి. ఇంకను వారు నివేదించుచు రాష్ట్రీయ నిట్టమును గావింపవలెననియు లేదా జిల్లా మునిసిపలు చట్టములందు మార్పులగుజేసి మ్యునిసిపాలిటీలు ఆయా ప్రదేశములలో బొంబాయిలో అంగీకరించిన తూర్క, కొలతలనే ఉపయోగింపవలెననియు, అట్లుగాకున్న శిక్షింపబడుదురనియు నిర్ణయించుచు మ్యునిసిపాలిటీల కధికార వియవలెనని చెప్పిరి.

(ఆ. ప్రె.)

లాహోరు హైకోర్టు

లాహోరు హైకోర్టు వేసంగి సెలవులకై నేడు మూయబడెను. మరల అట్టోబరు 8 న లేదీని తెరువబడును. జస్టిసు మార్షా, జస్టిసు కామెలుగారు సెలవులలో జడ్జిలుగ నుండురు. (ఆ. ప్రె.)

కాలనీల కమిటీ

భారతప్రభుత్వ సానుభూతి

కాలనీలకమిటీవారు తమ కార్యభారము నతి నిపునతో కుక్కగబుద్ధితో నిర్వర్తించినందులకు కృతజ్ఞతా సందేశమును బంపుమభారతప్రభుత్వమువారు యాకమిటీ కలలోనియలు కార్యాలయమునకు నివేదించిన విషయములవలన అన్నిసంగతులును చక్కగ పరిష్కారముగా విచ్చననియు సూచించినట్లుల దెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

జస్టిసు చంద్రశేఖరయ్యగారు

బెంగాళూరు, జూలై 25:— మైసూరు ఫీల్డు జస్టిసు చంద్రశేఖరయ్యగారికి పించు బుచ్చుకొనుటకుముందు నాలుగు మాసములు సెలవీయబడెను. రెండవజడ్జి జస్టిసు ప్లామరు గారు వారిస్థానమున నియోగింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాశీపాస్టాఫీసు నేరము

కాశీ, జూలై 21:—బెనారసు కాంటక్ మెంటు పాస్టాఫీసులో సామ్యపహరింపబడిన పేదనీరము కనుగొనబడెను. బెనారసు మిలిటరీ అధికారులు పాస్టామాస్టరు పరము గారు 16,000ను చెక్కుద్వారాను, మిలిటరీ పింఛను గారులకును యితరులకును పంపవలసినదని 880 మణియార్దలను పాస్టాఫీసుకు పంపిరి. ఇవీ అసలు పంపబడనేలేదు. మరియు 10,000 రూపాయలకు పాస్టామాస్టరు బ్లాష్ ఫీల్డు గారు లెక్క చెప్పలేదు. విచారణ అయ్యేవరకు పీరు సస్పెండులో నుంచబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

హైదరాబాదులో కలరా

హైదరాబాదు, జూలై 24:—వాడీ శికింద్రాబాదుల మధ్య యెస్. జి. యెస్. రైల్వే ప్రాంత గ్రామములలో భయంకరమైన కలరా బయలుదేరినదని వార్తలు వచ్చినవి. ఆ గ్రామములలో చాలభాగము ప్లాగు కంట్రోలులో నుండియున్నందున యీ వ్యాధి ఆ గ్రామములలో యెంత అభివృద్ధి పొందినదో తెలియదు. కాని రైల్వే ఫీల్డ్ మెడికలు ఆఫీసు మొండరు ససు హంటుగాకు రైల్వేహద్దులలో యీ వ్యాధి అభివృద్ధి చెందకుండ ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. మంగళవారమునాడు శరంవద్ది 8 మంది చనిపోయిరి. శరంకు యీ ప్రక్కగాని ఆ ప్రక్కగాని తిరిగి యెవ్వరును చనిపోలేదు. (ఆ. ప్రె.)

బహుమూత్రము, మధుమేహము, బలహీనము, జ్వరము మొదలగు వాటికి నమ్మకమైన ఔషధము

నేను బహుమూత్రములను 1916 సంవత్సరమునండి బాధపడుచుంటిని. నేను 1916 లో ఔషధసేవకు గడంగి పథ్యము వుంచబడితిని. చక్కెరగాని ఉష్ణపదార్థములు గాని తినగూడదని చెప్పబడితిని. ఈ ప్రకారము 2 సంవత్సరములు పథ్యముండి మల మూత్రపరీక్ష చేయించగా వ్యాధి యింకను వుండెను. తర్వాత పథ్యము వదిలివేసితిని. 1920 మే నెలలో నంతుజ్వరము 85 రోజులు వచ్చెను. డాక్టరుగారికి చూపి నంతట మూత్రములో ఎక్కువభాగము తీసివుండెనని చెప్పిరి. 1920 అక్టోబరులో ప్రస్తుతము మద్రాసు అర్బినియన్ వీధిలో నెం 72 రు భవనము బొట్టి బొకనం దుండు తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపురవాసి యగు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారిని చూచినంతట వారు యీ వ్యాధిని బలహీనము పోగొట్టెదనని పూచీపడిరి. కొంత కాలమునకు చాల బలవంతుడనైతిని. 26 నవంబరులో మరల మూత్రపరీక్ష చేయించగా యే విధమైన వ్యాధిసంబంధములు లేవని చెప్పిరి. పండితులవారి చికిత్సలో నుండతరి 8, 9, రోజులు జ్వరమువచ్చెను. జ్వరములకు 2,3 రోజుల ఔషధ మిచ్చి నివారించిరి ఈ పండితులవారు ఎన్వరి యింటికి వెళ్లరు. కాని వ్యాధిగ్రస్తులే వారింటికి వెళ్లకలెను. వారు మొదట అభిప్రాయము తెలియపరచుటకే 15 రూపాయలు వుచ్చుకొందరు. మందులకుడ అధిక ఖరీదుగలవి. పీరు మూగ, గ్రడ్డి, ఏనుగు కాలు, కుప్ప, మొదలగువాటిని కూడ నివర్తించేయగలరని అచ్చటికి వచ్చిన ఆకేతుల నుండి తెలిసికొంటిని. (ప్రకటన నెం 5) 8-12-23, జె. బ్రౌన్,

డిప్యూటీ ఎగ్జామినర్ మిలిటరీ ఆకాంటు డిపార్టుమెంటు.

వారి సలహాకట్టం రు. 15-0-0

సర్ రతన్ తాతా ఔషధాలయము

నాగపూరు, జూలై 24—ఈ రాష్ట్రగవర్నలైన సర్ ప్రాంతస్థాయిగారు నేటి యువయువకుల ఆనందమున భుజియెడుట సర్ రతన్ తాతా ఔషధశాలను తెరచిరి. దానిని తెరచుచు, అన్ని సంఘములకును స్త్రీలకును శిశువులకును నైద్యసహాయముజేసి యీ సంస్థకి రిగిశించినదని చెప్పి సర్ ప్రాంతస్థాయిగారు ఔషధ శాలకు 30 వేలరూపాయలనిరాళము నిచ్చిన సర్ రతన్ తాతా ట్రస్టీలకు వందనము లర్పించెను. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

హిందూ, జూలై 25:—వచ్చేనెలలో పనియెక్కువగనుండుటవల్లను ముఖ్యపట్టణములోనే ముఖ్యములగు పనులుండుట వల్లను రాజప్రతినిధి ఆగష్టులో పూనానబోవుటను మానివేసి బొంబాయిరాష్ట్ర పర్యటనమును మరొకసారి యేర్పాటుచేసెదరు. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణ స్థితి

1924 సం॥ జూలై నెల 26-వ తేది శనివారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జూలై 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	జూలై 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	జూలై 24 గంటలలో వర్షము	జూలై 1వ తేదీనుండి వర్షము	జూలై 26వ తేదీనుండి వర్షము
గోపాలపురం	88.8	79.1	0.55	5.68	44.96
విశాఖపట్టణము	92.4	80.9	...	1.64	87.09
కాకినాడ	91.8	79.9	0.02	8.61	89.09
మచిలీపట్టణము	94.2	80.1	0.18	6.57	41.59
కర్నూలు	86.2	8.00	26.01
లక్నో	91.1	76.7	...	2.89	20.51
కడప	98.5	79.5	...	4.92	81.28
నెల్లూరు	99.9	80.8	...	8.08	87.98
మద్రాసు	95.6	79.1	0.01	9.06	50.74
కడపూరు	101.9	82.9	...	2.85	52.94
సేలము	94.6	73.8	...	6.46	89.80
కోయంబత్తూరు	88.5	70.8	...	19.27	22.29
తిరుచనాపల్లి	98.9	78.5	...	0.18	88.18
నాగపట్టణము	93.6	79.8	...	0.67	54.98
మధుర	95.1	77.4	...	8.79	88.58
పాంబన్	90.8	78.9	...	0.42	87.00
తిరునల్వేలి	2.28	28.84
తిరుచేంద్రము	80.1	72.2	1.49	45.86	64.51
కొచ్చిన్	114.51
కాలికట్టు	86.8	75.7	0.24	...	117.16
మంగళూరు	87.0	74.2	1.19	...	125.68
బెంగళూరు	88.3	67.2	0.02	8.58	85.87
మెర్కాట	125.46
కొడైకానూరు	68.4	58.4	0.05	17.39	62.18

సర్కారులు:—వర్షము సామాన్యముగ అంతటను ఉన్నది. గోపాలపురంలో 0.55 మచిలీపట్టణములో 0.18 వర్షించెను. కాకినాడలో చినుకులు బడెను. దక్షిణమున మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. ఉత్తరమున విస్తారముగ నున్నవి. గోపాలపురంలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. దక్షిణమున 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కణ:—మేఘములు పలచగ నున్నవి. కడపలో పగటివేడిమి 8.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలులో 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో చినుకులుపడినవి. కడపలో మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. తక్కినభాగముల మేఘములు పలచనున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటివేడిమి ఇచట 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో పగటివేడిమి 7 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పడమటి తీరముననే వర్షముపడెదమన్నను. గాని అచట ఘాతక చినుకులు పడెదమన్నను.

యెస్. ఆర్. సామ్రా.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు, మద్రాసు

సుబ్రహ్మణ్యశివకేసు

రాజద్రోహకరముగనుపన్యాసముల

నెనగినందులకు నేరారోపణ

కడచిన మేనెల 4, 11 తేదీలందు తిరువల్లిక్కేణి లీచి ఎద్ద రాజద్రోహకరములగు సుబ్రహ్మణ్యశివకేసు వై. వి. సి 124 ఎక్రింద ఛార్జి చేయబడిన సుబ్రహ్మణ్య శివకేసు నేడు ఉదయము 12 గంటలకు ఎక్కువ చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో విచారణకు వచ్చెను.

ముద్దాయిపక్షమున ఎస్. సత్యమూర్తి గారు, ప్రభుత్వ పక్షమున క్రాసు ప్రాసిక్యూటరు కే. సి. ఎం. మినసుగాను హాజరైరి.

మొదట ప్రభుత్వపు తమిళట్రాన్స్లేటరు క్రాసుపరీక్ష చేయవలయుండెను. కాని తమిళ ఉపన్యాసప్రతియు వాని ఇంగ్లీషు అనువాదముల ప్రతులు నిన్ననే తమకు చేరినందున, సంపూర్ణముగ వాని భాషాంతరీకరణమున పరిశీలించుటకు వీలులేదనియు, అందుచేత ఈసాక్షిని క్రాసుపరీక్ష చేయుటకు వాయిదాకోరగా, మేజిస్ట్రేటుగారు ఆగస్టు 2 వ తేదినాడు తమిళట్రాన్స్లేటరుగారు మరల రావలసినట్లుత్తరవు చేసిరి.

ముద్దాయిపక్షమున రెండవసాక్షి ఎస్. రామనాథపిల్లై సి. వి. డి ఇన్ స్పెక్టరు సత్యమూర్తి గారిచే క్రాసుపరీక్ష చేయబడగా, సాక్షి ఇట్లు చెప్పెను:—ప్రభుత్వమువారు నన్ను ఈ ప్రాసిక్యూషను గావించుమని కోరిరి. ప్రభుత్వకార్యదర్శి మార్గబ్యాంకుగారి సంతకము నే నెరుంగుదును. ఆ ఉపసంతకముతో నుండు కాగితములు పోలీసు కమిషనరువద్ద నాకప్పుడప్పుడు వచ్చుచుండును మార్గబ్యాంకుగారు సంతకము చేయుచుండ నేను స్వకముగ నెప్పుడును చూడలేదు. నేనెప్పుడును ప్రధానకార్యదర్శిగ స్వయముగ నుత్తరముల వ్రాయలేను. వ్రాయించలేదు. మా సి. వి. డి. మదరాసునందు ఇద్దరు ఇన్ స్పెక్టరులున్నారు. మార్గబ్యాంకుగారు ప్రధానకార్యదర్శియై రేక 4 మాసము లై యుండును. పోలీసు కమిషనరు కోరగా నేను ఈకేసును దాఖలుచేసితిని. కేసును గూర్చి విచారణచేసి తరువాతి దాఖలుచేసితిని. ముద్దాయిపై నేమైన చర్యపుచ్చిన దగునా యని మొదట పరిశోధన గావించవలసి వచ్చెను. కేసు రిపోర్టును నాకు పార్టుహాండు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు పంపెను.

మాడవసాక్షి ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, పార్టు హాండు పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు.

సత్యమూర్తిగారు:— పార్టు హాండు బ్యూరోలో మీ రొకరని తెలుపబడెను. ఆబ్యూరో ఎట్టిది?

సాక్షి:— నేలూరులో నోకబ్యూరోగలను. పార్టుహాండు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరులు సుమారు 22 మంది గలరు. వారి నప్పుడప్పుడు బయటకు బంపుదురు.

సత్య:— తమిళపార్టుహాండు రిపోర్టు లెందరున్నారు?

సాక్షి:— సుమారు 15 మంది.

సత్య:— బ్యూరోలో చేరుటకు పూర్వము మీరెచ్చట నుంటిరి?

సాక్షి:— మధురలో సాధారణపు పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగనుంటిని.

సత్య:— అయితే మీరు పార్టుహాండును నేర్చుకొనినది 1918వ సంవత్సరములోనేనా?

సాక్షి:— నేను అంతకు పూర్వమే నేర్చుకొంటినిగాని నన్ను బ్యూరోలోనికి ఆసంవత్సరముననే తీసికొనిరి.

సత్య:— మీరు 1918 నకు పూర్వము ఏపరీక్షకును పోలేదా?

సాక్షి:— అప్పుడే ఎల్.మెంటరీపరీక్షయం గుత్తిర్లడ వైతిని

సత్య:— అయితే మిమ్ము బ్యూరోలోనికితీసికొనుటకు ఎల్.మెంటరీ పరీక్షయొక్కతయే చాలయ్యుండెనా?

సాక్షి:— బ్యూరోలోనికి పోవుటకు యొగ్యులేదు.

సత్య:— యొగ్యులేనదే మీరు ప్రవేశించితిరా? మీరు తమిళపార్టుహాండు నెక్కడ ఎప్పుడు నేర్చుకొంటిరి?

సాక్షి:— 1918 వ సం॥ న నేలూరులో.

సత్య:— ఎవరివద్ద?

సాక్షి:— శ్రీనివాసరావుగారు.

సత్య:— మీకు తమిళపార్టుహాండు నేర్పుటకు ఆయన కెట్టియొగ్యుత యుండెను.

సాక్షి:— తమిళ పార్టుహాండును కనుగొనినది ఆ యనయే.

సత్య:— నిమిషమునకు 100 మాటలు వ్రాయగలుగు చుండెనట్లు తెలుపబడెను. అందులకు పరీక్ష ఏమైన జరిగెనా?

సాక్షి:— అవును. పోలీసుస్కూలు పరీక్షయే జరిగినది.

సత్య:— పరీక్షచేసిన దెవరు?

సాక్షి:— శ్రీనివాసరావుగారు.

సత్య:— ఉపాధ్యాయుడును, పరీక్షాధికారియు, ఒక్కవ్యక్తియేనా?

సాక్షి:— అవును.

సత్య:— ఆపరీక్షాఫలితములు పార్టు నెంటు బార్డింగ్ లునందు ప్రకటింపబడునా?

సాక్షి:— పోలీసు గెజెటునందు ప్రకటింపబడును.

పుస్తకము వ్రాసినవారు, చదువునేర్పినవారు, పరీక్ష చేసినవారు ఒక్కరే యైయుండుటచే ఆపరీక్ష ఎంతటి పరీక్ష యని సత్యమూర్తిగారు చెప్పిరి.

సత్య:— పరీక్ష అయినందులకు మీకేమైన అలెనెన్ను నిత్తురా?

సాక్షి:— ఇత్తురు.

సత్య:— మే 4, 11 తేదీల ముద్దాయి ఒసగిన తంత ఉపన్యాసములకు పార్టుహాండు నోట్సును మీరు తీసికొంటిరా?

సాక్షి:— తీసికొంటిని.

సత్య:— మీరుగాకను మరియే పోలీసు ఆఫీసుగాని ఆసభకు వచ్చియుండెనా?

సాక్షి:— నాకు తెలియదు. తమిళ పార్టుహాండు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరును నేనొక్కడనే సభయం దుంటిని.

సత్య:— ఇంగ్లీషు పార్టుహాండునై సమి ఇన్ స్పెక్టరువరైన నుండెనా?

సాక్షి:— అవును, ఒక్కరు వచ్చియుండిరి.

మేజ:— ఆతడు ఖులాసాగా కూర్చొని విన్నోదము చూచుచుండెను కాబోలు.

సత్య:—మీతమిళరిపోర్టు ప్రతి నా సగబడినదాని లో అక్కడక్కడ కొన్ని ఇంగ్లీషుమాటలు గలవు. అవి విని యేనా?

సాక్షి:— (హ చి) నావికాపు. ఎవరూ వ్రాసిరో నాకు తెలియదు.

సత్య:— రిపోర్టు తీసికొని ఏమి చేసితిరి?

సాక్షి:— పోలీసు అసిస్టెంటు కమిషనరుకు తీసికొని పోతిని.

సత్య:— ఉపన్యాసములు ఆక్షేపణీయములని మీరు పోలీసుకమిషనరుకు తెలియజేసితిరా? ఏమియు తెలియజేసితిరి?

సాక్షి:— ఉపన్యాసములందు ఆక్షేపణీయమైన భాగములు గలవనియు, సంపూర్ణమైన యుపన్యాసముల వ్రాత ప్రతి త్వరలో పంపిండుననియు నేను అప్పటికప్పుడు పోలీసు కమిషనరుకు వెంటనే తెలియజేసితిని.

సత్య:— మీరు రెండు ఉపన్యాసములను పార్టుహాండు నుండి తమిళమునకు ఎప్పుడు వ్రాసి కమిషనరున కప్పుడు పంపితిరి?

సాక్షి:— మొదటిదానిని మే 8 వ తేదినను, రెండవ దానిని 11 వ తేదినను వ్రాసి, ఏదినముల వ్రాసితిని, అప్పుడే కమిషనరుకు బంపితిని.

సత్య:— ఆతమిళరిపోర్టునకు ఎన్నిప్రతులు వ్రాసితిరి? వాని నేమిచేసితిరి?

సాక్షి:— రెంటిని వ్రాసితిని. ఒకటి ఇప్పుడు దస్తావే జాగ నుండునది. రెండవది పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసు రికార్డు అయియున్నది.

సత్య:— మే 4 వ తేదినాటి సభకు ఎవ రధ్యక్షత వహించిరో, చెప్పగలరా?

సాక్షి:— ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు.

సత్య:— ఆనాడు సుబ్రహ్మణ్యశివగారు ఉపన్యాసంప నుండిన విషయ మిదియని ముందుగ ప్రకటింపబడిన విషయము మీకేమైన తెలియునా?

సాక్షి:— ప్రతీకలలో ముందుగ ప్రకటింపబడెను. కర పత్రములు తమిళమునందు అచ్చొత్తించి ప్రకటింపబడెను.

సత్య:— “స్వరాజ్యమును సంపాదించు సాధనములు” అను విషయమునుగూర్చి గదా.

సాక్షి:— ఉండవచ్చును.

మేజ:— మీరు నోట్సును, తమిళవ్రాతప్రతిని వ్రాసిన పిమ్మట సరిచూచుకొంటిరా?

సాక్షి:— నేను సరిచూచుకొనుట మామూలేగాని ఈ పర్యాయము చూచినట్లు నాకు జ్ఞాపకములేదు.

కేసు జరుగునని సాక్షి యూహించి యుండకపోవచ్చు నని క్రాసు ప్రాసిక్యూటరు చెప్పెను.

కేసు వచ్చుచు ఒక రిపోర్టును దానిలో మరియొక రిపోర్టును ఉండుట ఆచారమును విషయము ఇప్పుడు ఎముకు క్రొత్తగా తెలిసినదని సత్యమూర్తిగారు హాస్యముచేసిరి.

సత్యమూర్తిగారు పార్టుహాండు రిపోర్టును, తమిళవ్రాతప్రతికిగల భేదములను ఆవకతవకలను చూపుచుండిరి.

కేసు ఇంకను జరుగుచున్నది.

ఆంధ్రసారస్వత పరీక్షాసంఘము ప్రొద్దుటూరు

కవి అను విషయమును గురించి పోటీకివచ్చిన అభ్యర్థుల సంఖ్య ౧౦. ఏడుగురు పంపిన దరఖాస్తులను సంఘమువారు నిరాకరించిరి. ఏలయన, వారు యుక్తకాలమున రిజల్టర్లుపోర్టు ద్వారా దరఖాస్తులను బంపలేదు. ఏ. వి. రాఘవయ్య అను పోటీదారుడు కూడ దరఖాస్తును పంపెనే కాని వ్యాసమును యుక్తకాలమున బంపనందున నతని వ్యాసముకూడ నిరాకరింపబడును. ఈ క్రింది దరఖాస్తుదారులు పంపినవ్యాసము లంగీకరింపబడెను. టి. యస్. డి. రామానుజాచార్యులుగారు డి. ఏ. మిటిలిక్లెజ్, మింటుస్ట్రీట్ మద్రాసు: వై. వెంకటరావుగారు డి. ఏ. అనంతపురము, డి. ఎస్. శేషచలపతి రావుగారు డి. ఏ. ఇన్నీసుకేట రాజమహేంద్రవరము, కె. వి. యస్. రెడ్డిగారు పల్లపాడు, కవిరత్న చెమికల చెన్నారెడ్డిగారు పల్లపాడు, వెంపరాల నూర్యనారాయణమూర్తిగారు విశాఖపట్నము, అనుముల వేంకటశేషయ్యగారు నంద్యాల, తెలిదేవర అప్పారావుగారు కురుపాం, జి. వేంకట రంగారావుగారు గంటూరు, టి. వి. శర్మగారు నెల్లూరు.

పరీక్షాఫలితము నవంబరు నెల ౧౦ తేది వారాపత్రికల యందు బ్రచురింపబడును. కార్యదర్శి వ్యాసములపై సర్వాధికారమును గలిగియుండును.

ఏ. కె. ముని.

ఆంధ్రసారస్వత పరీక్షా సంఘకార్యదర్శి ప్రొద్దుటూరు.

అతిమూత్రవ్యాధిని త్వరలో

కుదుర్చు ఔషధరాజము

నే నుక వైశ్యుడను. నావృత్తి వర్తకము. నేను ప్రస్తుతము మద్రాసు, గోవిందప్ప నాయక విశిలో కాపురమున్నాను. నేను గడచిన రెండు సంవత్సరములనుండి తీవ్రమైన అతిమూత్రవ్యాధిచే బాధపడుచున్నాను. నామూత్రముయొక్క స్పెసిఫిక్ గ్రావిటి సంఖ్య 1036 గానుండి, మూత్రము నందు తీపును, శ్వేత ధాతువును (అల్బుమెన్) అమితముగా నుండెను. నేను అనేక ఆంగ్లవైద్యుల వద్ద ఔషధమును సేవించితిని. మిక్కిలి కఠినపథ్యము చేయవలసినట్లు వారు నాకు సలహానిచ్చిరి. ఆ ప్రకారమే చేసితిని. కొన్నిసంవత్సరముల క్రిందటనే వరియన్నమును, కాఫీని మానితిని. నావ్యాధిగొంచెముకూడను కుదరలేదు. లేక నామూత్రమునందుండు తీపి, లేక శ్వేతధాతువు లేక స్పెసిఫిక్ గ్రావిటి యేమాత్రము తగ్గలేదు.

నేను మిక్కిలి నిరాశచెందితిని. తుదకు కృష్ణాపుర నివాసియును ప్రస్తుతము మద్రాసు అర్మీని యన్ వీధి, నెం 72 రు గృహములో నుండు శండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద 8-7-24 తేది నుండి చికిత్స ప్రారంభించితిని. సదరు తేదినుండి వరియన్నమును కాఫీని పుచ్చుకొనుచున్నాను. వారు అతి స్వల్పకాలములోనే అనగా 15 దినములలోనే నా వ్యాధిని పూర్తిగా బాగుచేసిరి. ఇప్పుడు అనేక ఆంగ్లవైద్యులు నామూత్రమును పరీక్షించి క్రమముగానే యున్నదని తెలిపిరి.

(ప్రకటన) టి. వరదరాజులు చెట్టి,

209 గోవిందప్పనాయకవీధి, మద్రాసు, 26-7-24.

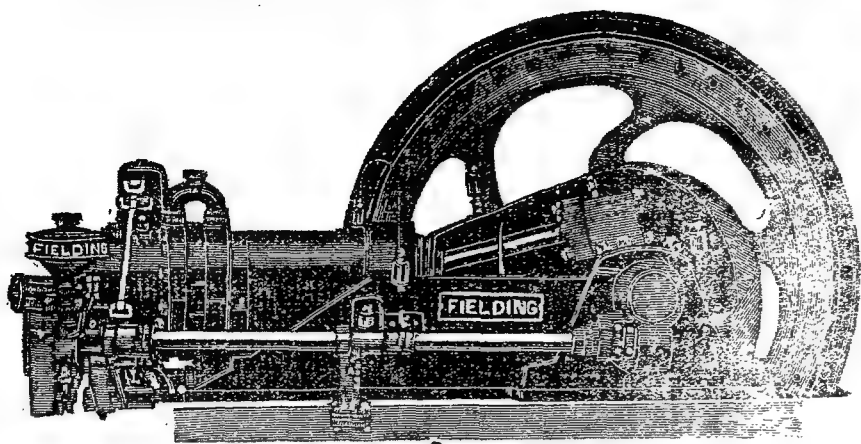
వారిసలహాకట్టుము రు. 15-0-0

“ఫీల్డింగు”

ప్రసిద్ధి కెక్కిన క్విక్ స్టార్టింగు

వేటెంటు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరై జరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు కాగలదు.

యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతో నైనను అతి సంతృప్తికరముగా పనిచేయును. క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:—

తెలంగాణ డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., పోస్టు బాక్సు నెం 690 రు. 12, తంబుకెట్టిపేడి, మదరాసు. పోస్టు బాక్సు నెం 203 రు.

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూర్య రిస్కు కంపెనీ లిమిటెడ్

బొంబాయి

విక్రీలనమృత మైనవి ఆడంబరము లేని పాలిసియని ప్ర పంచమందు ఆంతటను తెలియును.

పాలిసీలను మంచిక్రమమునకు యిచ్చుటకు వీలు గలదు.

ప్రీమియములు చాల తక్కువ కాలము గడచిన పాలిసీలు పునరుద్ధారణచేయబడును.

మరత్తులు సులభమైనవి. సామర్థ్యములకు సకాల మున ప్రైమియములు.

గడిచిన సంవత్సరపు బాలన్సు షీటుకు, ప్యాస్వర్డు సుకు ఈదిగువవిలాశమునకు వ్రాయుడు.

బెంగళూరు బ్రాంచి 152 కమ్మర్లీ యల్ పేడి

మద్రాసు బ్రాంచి 9/10 సెకండులై నుబీచి

కొలది ప్రతులు మాత్ర మేయున్నవి, త్వరపడుడు ?

మహర్షిదేవేంద్ర నాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:— మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ తగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8 0
నిండుకాళికోటైండు థెడర్ వైటుకాగితములు } పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము
తచాలవెట్టె నెం 212, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, 6, 7 తంబుకెట్టిపేడి మద్రాసు.

మలేరియాను, మరియితర జ్వరములన్నియును

“ఇ స నా థె లి” చే అతిత్వరలో నివారించును

క్వినాజిన్మును తత్కాలమునకు మాత్రమే అపివేయును. అయితే ఇ స నా థె లి 15 దినములలో జ్వరమును, పూర్తిగా వేరుతో తీసివేయును. అన్ని విధముల మలేరియా జ్వరములను “ఇ స నా థె లి” అత్యద్భుతముగా బాగుచేయును. అని ప్రసిద్ధి చెందినది. గమక మలేరియాకు అతి సమృద్ధమైన ఔషధముని పేరుపచ్చినది.

మలేరియా రాకుండ ఆటంకపరచుటకు ఉదయము సాయంత్రములందు ఒక్కొక్క మాత్రమే సేవించిన చాలును.

పూర్తిగా గుణము గలుగుటకు 2 బుడ్లు 15 దినములు సేవించినచాలును.

పసిబిడ్డలకు “ఇ స నా థె లి”ను (ద్రవరూపము గానున్న “ఇ స నా థె లి”) వాడవలెను.

ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ వేజెంట్లు,

Gorio Ltd., Post Box 159, Fort, Bombay.

జూ బు లు

హిందీ ప్రచారము

ఆంధ్రదేశమున నూతనముగా సమైక్యము స్థాపింపబడిన పిదప ఇదివరకు ప్రయాగ హిందీసాహిత్యసమైక్యసము తరపున నున్న కాఖాకార్యాలయము ఎత్తి వేయబడినదని కొందరు తలంచుచున్నారు. కాని అట్లుజరుగలేదు. సాహిత్య సమైక్యసమువారి మద్రాసుకార్యాలయముతో సంబంధమున్న కాఖాకార్యాలయము తెజవాడయందున్నది. యధావిధిగానే ఈ కార్యాలయము తరపున సుమారు 20 మంది ప్రచారకులు వివిధ కేంద్రములలో ప్రచార మొనర్చుచున్నారు. సుమారు 500 లకుపైగా ఆంధ్రదేశమున ఈ కార్యాలయముద్వారా ఖర్చు అగుచున్నది. రు 800-0-0 పైగా ఆంధ్రదేశమున ప్రచారకులెచ్చుపెచ్చులు పనిచేయుచున్నారో అచ్చటి జనులు ప్రజాసంస్థలు మాకుసహాయముచేయుచున్నవి. కాకినాడ కాంగ్రెసు జరిగినపిమ్మట అనేకులు హిందీ హిందూస్థాని యొక్క ఉపయోగమును తెలిసిని క్రొత్తతో చూపుచున్నారు. మహాత్ముడుగూడ త్వరలో ఆంధ్రదేశమునకు నున్నాడు. మహాత్ముడు ఈ పర్యాయము తప్పక హిందీనినే యుపన్యసించి ఇది వరకు తానిచ్చినగడువు ప్రకారము దక్షిణభారతీయులు హిందీ హిందూస్థాని నెంతవరకే భ్యసించిరో పరీక్షించుట నిక్కము. మాదగ్గర ఇప్పుడు ప్రచారకులు సిద్ధముగా నున్నారు. ప్రచారకులు కావలసినవారు కనీసము రు 25-0-0 లైసెన్సు సహాయ మొనర్చిన మేము యోగ్యులగు ప్రచారకులను పంపగలము. ప్రయాగవ్యయములుగూడ వారేభరింపవలయును. ప్రచారకులు చాల తక్కువమంది యుండుటచే ప్రచారకులను గోరువారు త్వరపడుట అవశ్యకము. కావలసినవారు వెంటనే ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుదురుగాక. హిందీయందు మంచి యోగ్యులగు లిగిని ప్రచార మొనర్చుచున్న ప్రచారకులకు గూడ మేము స్థానములు చూపగలము. వారుగూడ తమతమయోగ్యతలు, కావలసినవేతనము తెలుపుచు వెంటనే మాకు వ్రాయవలెను.

మోటూరి సత్యనారాయణ,

వై.వ.స్థాపకుడు.

శ్రీ గిరిరాయ పతనమందిరము-మదనపల్లె

1924 సంవత్సరము, జూలై 20 తేది సాయంత్రం 5 గంటలకు శ్రీ వేంకటరమణస్వామివారి ఆలయముఖమంటపమున శ్రీమాన్ రామచంద్రభట్టర్ గారి అధ్యక్షతక్రింద నొక గ్రంథాలయము స్థాపించునని ప్రతిపదింపబడినది.

శ్రీమాన్ కా. శ్రీనివాసాచార్యులువారు గ్రంథాలయములనుగూరించి, పత్రికాపతనమువలన ప్రజాసామాన్యమునకు కలుగు లాభములనుగూరించియు నుపన్యసించి సభాసమావేశోద్దేశ్యమునుగూరించి కొంతవరకు మాట్లాడి ఆరోగ్యవిద్యాది సర్వవిషయముల మదనపల్లె, ఎట్లు ఒక ఆంధ్రరాష్ట్రమునకే గాక భారత, తదితరదేశములందంతటను ప్రఖ్యాతినిొందుటకు, త్యాగముగైయు, విద్యాప్రదాతయు, ధర్మాత్ముడును నగు శ్రీ శ్రీ శ్రీ రాయచోటి గిరిరావుగారు కాణాభూతులయియు వారిజ్ఞాపకచిహ్నముగా, ఇంతవరకు యీపురమున యేమియు నెలకొలుపకుండుట మిగుల శోచనీయమనియు, అట్టిలోపమును తీర్చుటకు శ్రీవారిపేరుల నొకగ్రంథాలయమును స్థాపింపవలయునని, సభికులను ప్రార్థించిరి. తర్వాత శ్రీయుత రా. కేశవరావుగారున్న, నంబూరి కుబ్బన్న(శ్రేష్ఠి గారున్న) యిక్కార్యమొంతయు సమంజసమని కొంతవరకు ఉపన్యసించిరి.

తర్వాత “శ్రీ గిరిరాయపతనమందిరము”ను నామమున నెలకొల్పిరి.

“కార్యనిర్వాహకము”నకుగాను యీక్రిందిసభ్యులు, సభికులచే, ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీయుత రామచంద్ర భట్టర్ వారు—అధ్యక్షులు.

రా. కేశవరావుగారు—ఉపాధ్యక్షులు.

నంబూరి చిన్న కుబ్బన్న శ్రేష్ఠిగారు } సంయుక్త

రేనాటి వేంకటనారాయణగారు } కార్యదర్శులు

నాకం రామస్వామి శ్రేష్ఠివారు—కోశాధ్యక్షుడు.

“కార్యనిర్వాహకసభ్యులు”—కా. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు, పుష్పాల నారాయణరెడ్డిగారు, జ. సంతోషీరావుగారు, ఇ. లక్ష్మణరావుగారు, గార్ల అశ్వత్థ నారాయణ శ్రేష్ఠిగారు, నారే రామరెడ్డిగారు, యాదాళం లక్ష్మీనారాయణరావుగారు, మాకం చిన్నక్రిష్ణప్ప శ్రేష్ఠిగారు, యలవలూరి రామయ్య శ్రేష్ఠిగారు.

నంబూరి చిన్న కుబ్బన్న శ్రేష్ఠి,

కార్యదర్శి.

1924 సం॥ జూలై నెల తాళుకు విజయనగర
పురజాతీయోపసంఘ కార్యగైనుశాఖ
ఆదాయవ్యయములు తెలియజేయు పట్టిక

ఆదాయము	
మేనేజర్లు చిరానిల్వ	0.9.11
సభ్యులచందాలు	0.8.0
గాంధీపూజానిధి	1.0.0
సెలవారీచందాలు	37.0.0
ఖద్దర్ చిరానుండిచదులు	37.0.0
తిలక్ నిధి	1.1.0

	67.2.11
వ్యయము	
కార్యస్థానము	66.1.8
జీతములు	45.18.4
యింటిఅద్దె	15.0.0
కృష్ణాపత్రికకు చందా	4.5.0
తపాలా	0.9.6
చిల్లర	0.5.10

చిరానిల్వ

ఖద్దరుశాఖ
ఆదాయము

మేనేజర్లు చిరానిల్వ	183.8.6
కోశాధిఖ్యార్థి నిల్వ	700.0.0
బట్టలు అమ్మకం	445.12.0
ఖద్దర్ నిధి	2.6.8
బాకీవసూలు	80.0.0

వ్యయము	1311.11.2
నేతకూలులు	38.7.9
రంగు అద్దకం మాలులు	3.11.0
కుంభీ మాలులు	0.9.6
వడుకుమాలులు	0.4.0

మల్లిపడుగుల కోడండరామస్వామిగారికి (తుపాకానిధివారు ఉంచిన 400 రులో)	300.0.0
నూలుబట్ట మొదలగునవి కొనుబడి	324.5.1
కార్యగైను చిరానుబడులు	37.0.0
కోశాధికారవద్దనిల్వ (కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకు)	420.0.0
చిరానిల్వ	192.5.10

మొత్తం	1181.11.2

కలబరి నె వర్సింగరావు,
కార్యస్థానపు వ్యవహార.

తేలుమందు

నెల సీసా 1-కి రూ. 0.12-0. వి. పి. సహా 0.12-0.

తేలుకాటునల అహుము తేలుగాని విశేషబాధ గలను తేలు కాటునల విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరములమెంబు నెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కట్టినచోటనా బండపారుటలు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగిల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. కట్టినచోట కొంచుము మందుపోసి బాధ మారు మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నిరంతరపు పుణ్యము గట్టుకొనుచున్నాము. ప్రతిబుంటు నుండదగినది.

మూల శంక పుత్రైలము

నెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనము దగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్న చిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది వైద్యకోశపు మండత వలన (Forpid liver) గలుగును. అతికాక, బడలిక, విశేష కాలము ఒకచోట కూర్చుండుట, మలావరోధ. వలన బహిర్గతమునకు పోయినపుడును ఇతర మయములందును రక్తముపడును. దీనివలన బాధపడుతారు కారము, ఆన మొదలగు పదార్థములను తగ్గించి తినుటయు, విరేచన సాధకములగు హరిగాయల తినుటయు యుక్తము. ఈ తైలమును మొలలవైరాచిన బాధ వెంటనేపోయి రక్తముపడుట మానును. జాలాబి మాత్రవలన కుఖివిరేచన మగును. ఈ రెండు మందులను విడువక కొంతకాలము వాడిన మూలశంక రోగము తగ్గుగలదు.

అమృతాంజనము డిబో మదరాసు - బొంబాయి

లేబరు కమిషనరు శారవనీయు లగు జి. యచ్. ప్యాషిన్ దొరగానికి గోదావరిజిల్లా ఆదిమాంధ్రుల తరపున రాజమండ్రి ఆదిమాంధ్ర బాలభక్త సమాజము సమర్పించిన స్వాగతసన్మానపత్రము:

పూజ్యవర్య! తమరు ఈచెన్నరాజధాని లేబరుడిపార్టు మెంటులో ప్రధానికులుగా నియమింపబడి మా ఆదిమాంధ్రులకు కేయులనున్న ఉపకృతులకు మీకు మాజిల్లాసంఘముపక్షమున వందనము లర్పించుచున్నాము.

ఇదివరలో మా బీదకుటుంబములకు నివేళనస్థలములను, భూములను తాము దయచేయించితిరి. అందునకు మా మనః పూర్వక కృతజ్ఞతానేకవందనము లర్పించుచు సదానివేళనములు, భూములను మాకుటుంబముల కేమాత్రము చాలకుండుట యేకాక నీటివనతి లేనివిగను రైతులతో మాకు తగాదాలు పెంచునవిగను, పూర్వపు శిస్తుకంటె మావంటి నిన్నుజాతులకు అధిక శిస్తు యేర్పరచుటవలన భరించలేనివిగను ఉన్నవనియు అందువలన మా జాతి కేమియును పువకరింపలేదనియు మనవిచేయవలసి వచ్చినందులకు జింతిలుచున్నాము. నీటివనతి గలిగి శిస్తు చాలమట్టుకు తగ్గించి, కొన్ని పుచితముగా నిచ్చి యేవిధమయిన తగాదాలేని భూమి కనీసము కుటుంబమునకు రెండు ఎకరములైన లేనిచే గరియైన గంజి దొరకదని విన్నవించుచు, ఆప్రకారము తగిన ధదుపాయము తేర్చబడుటకును,

(2) పాటక పుజనముకొరకు 'లేబరుడిపార్టు మెంటు' చేర దొరతనమువారి చేర్పరచిన విధానమువలన మాసంఘమునకు మహోపకారము జరుగవలయునన్న మాసంఘపరిశితులను సదా పరిశీలించుటకు మాసాంఘీకులు ఉపాధ్యాయుడుగాను, తనిఖీదారుడుగాను, లేబరు తహసీల్దారుడుగాను, తదితర లేబరు ఉద్యోగియులుగాను నియమించుటకును, చెన్నరాజధానిలోని మాబాలబాలకలకు ప్రభుత్వపాఠశాలగాను, తదితరపాఠశాలలలోను ధర్మవిద్యార్పణము ఇప్పించులాగనను, మరాష్ట్రము నందు గవర్న మెంటు వసతిగృహము అతిత్వరలో నియమించుటకును;

(3) కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులలో విద్యావంతులు, విశ్వాసపాత్రులు నగు మా ఆదిమాంధ్రయువకులను, ఇన్స్పెక్టర్లుగాను మాపరు చైజరులుగాను, ఆనరరీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్లుగాను నియమించుటకు తగినసదుపాయములు చేయవలెననియు, ప్రతి ఆదిమాంధ్ర గ్రామములోను పరపతింఘములు స్థాపించి వాటికి తగిన సహాయము గవర్న మెంటువారు చేయుచు, మా ఆర్థికస్థితిని బాగుచేయుటకును,

(4) మ్యూనిసిపల్ టాలూకా, జిల్లాబోర్డులలో మా సంఘజనసంఖ్యను బట్టి తగినంత ప్రాతినిధ్యము మాసంఘమునకు పనిచేయు విద్యావంతులనే నియమించినగాని మాసంఘమునకు ఏవిధమైన ఉపయోగము లేదని తగినంత శిఫారసు చేయుటకును;

(5) నిన్నుజాతులను ప్రతిసంవత్సరము లేబరుస్టేషుమెంటు వొసంగి కంపౌండరీలను గాను, మెకానికలు ఇంజనీరింగు వాటిలో ట్రెయినింగు నకు ఎంపికగాని మాసంఘ మభివృద్ధికి రాదనియు, అట్టివానికి ఆయాడిపార్టు మెంటు లలో వాద్య వొసంగున లెలు ఉత్తమపురుషానించునట్లును, మ్యూనిసిపల్, తాలూకా, జిల్లాబోర్డులలోను, రివిన్యూ సిబిలు కచ్చేరీలు, పాలీసు సాబ్బు అడ్మినిస్ట్రేటర్ల సర్కారు ఆఫీసులలోను మాఅవిమాంధ్రులకు ఐరియోగ్యతానునారముగ సంవత్సరమునకు ప్రతిగ్రామమునుండి కనీసము నియ్యగు కాకర్లు యిప్పించునట్లు ఏర్పాటు చేయించు లెందులకును,

దయామయులును, జీవనోద్ధారకులును, విద్వాంసులు, సమాజసేవకర్త సుహృదాతిశయలునగు తమరిని మాప్రార్థనలు సఫలమగునను పూర్వవిశ్వాసముతో, వందన సహస్రముతో బ్రార్థించుచున్నాము.

తమకు మాయెడగల అమూల్యమైన ప్రేమచే మాపల్లెకు వచ్చి విజ్ఞాపనము శ్రద్ధతో నందుకొనినందులకు మాహృదయ పూర్వకమైన వందనము లర్పించుచున్నాము.

మనుమ వీరాస్వామి, (జిల్లావిద్యాశాఖ కాన్సిలరు) తాడిపత్రి నారయ్య, పిల్లి నరసింహులు, అడిజల్ మెంటయ్య, మోతారామన్న, మచ్చా అప్పలస్వామి, యెడ్ల వెంకన్న, చిడ్ల పుల్లయ్య, బడుగు ధర్మయ్య (మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలరు) నేలపూడి సూర్యనారాయణ (సమాజ కార్యదర్శి) కందనాల అప్పారావు (సమాజ అధ్యక్షుడు) పాతుమాడి నాగన్న, కుసుమ వీరాస్వామి, దోనపాటి సత్యానందం, గోలు పాపయ్య, మారే పేరయ్య, సబ్బా వెంకటకృష్ణయ్య.

వెల్లూరు సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో

1919 సంవత్సరం అసలు 44 నెంబరు

వాదులు:— డాక్టరు. యస్. సుబ్రహ్మణ్యం
అయ్యర్ వగైరాలు.

ఎ డి కీ లు

ప్రతివాదులు:— శ్రీమాన్ తిరుమల తిరువతికోయల్ కందాడై అప్పకకుమార అణ్ణా శ్రీ రంగాచార్యులు అయ్యువార్లంగాను.

నో టీ సు

వెల్లూరు రంగనాయకులపేటలో వేంచేసి యుండే శ్రీ తల్పగిరి రంగనాథస్వామివారి దేవస్థానమునకు ఈ కోర్టువారు ఏర్పాటుచేసిన స్త్రీ ప్రకారం బ్రష్టిలలో నొకరగు శ్రీమాన్ దాడై రాజగోపాల అయ్యంగారు వారు బ్రష్టి అధికారమును వదలుకొన్నారు గనుక ఈ ఖాళిస్తానమునకు దరఖాస్తులు పెట్టుకొనువారు తమ ధర ఖాస్తులను 1924 సంవత్సరం ఆగస్టునెల 1-వ తేదీకి పూర్వమే దాఖలుచేసుకొనవలసినది. నదరు తేదీనాటికి వారున్న కోర్టులో హాజరుగా ప్రండవలసినది 1924 సం॥ జూలై నెల 23 వ తేదీ.

ఎ. ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యర్
సబార్డినేట్ జడ్జి

చేంబర్లెన్ గారి
దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వాయువు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, కొమ్మువడి నెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు నెనుదలగునవి వటాకుండు తైలం వును, అన్నిజాగాలలో విక్రయించుచు వున్నది. (33-3)

ఆనందశ్రమ గ్రంథాత్మకములు

విక్రయమునకు సిద్ధముగారుండు గ్రంథాల సంఖ్య	
క్రమవ్యవస్థిత సవ్యాఖ్యానము	3 0 0
క్రమదాంష్ట్రముసోభారతము పర్వకావ్యము 18 పర్వములు 7 సుపుటములు క్యాటిఫోలైండు గిట్టు	
పేరు గలది	15 12
క్రొవ్వణకర్ణామృతం క్యాటిఫోలైండు గిట్టుపేరు	1 13
సహస్రనామ స్తవకం	0 12 0
శ్రీగోపాలసహస్రనామస్తోత్ర నామావళి సహితం	0 8 0
శ్రీలక్ష్మీసహస్రనామస్తోత్రం	0 8 0
శ్రీరామసహస్రనామ స్తోత్రం	0 8 0
ముకుందమాల టీకాతాత్పర్యసహితం	0 4 0
భజగోవింద శ్లోకములు	0 2 0
లక్ష్మీనరసింహస్తోత్రం	0 2 0
గజేంద్రమోక్షణము సాగ్నానైండు	0 8 0
క్యాటిఫోలైండు.	0 10 0
వేమన పద్యములు	0 4 0
భోగినీదండకం	0 2 0
అమరకోశము కార్తికేయనైండు	1 12 0
సాదాకాశములు క్యాటిఫోలైండు	1 8 0
అట్టనైండు	1 0 0
బల్లణీయం పేపరునైండు	0 8 0
పారిజాతాపహరీణము	0 8 0

(50) ఎ కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ,
286 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

The Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings
Post Box No. 8, Madras.
Bangalore Branch:—No 3 South Parade,
Bangalore.
Trivandrum Branch:—Trivandrum.

క్రీరవర్ధని

యిది పిల్లలకు చనువైన వృద్ధిచేయును. కృత్రిమపాల ఆహారము నిచ్చి పిల్లలను పోషించుట చేకలుగుధనవ్యయము, రోగముదాయము తప్పింపదు. బుడ్డి 1కి ధర రూ 1.8-0.

వనంతకుసుమాకరము

వనంతులము మున్నగు మాత్రవ్యాధులు, తీయం, చిరకాలము నుంచి శ్రీలంకాధిపతు శ్వేతప్రదరవ్యాధులు, మొదలగువాటిని ఖండించి నరములకై వృద్ధిచేయునట్టి ముద్రసిద్ధమైన ఔషధరాజము. 20 మోగుదులుగల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 5-0-0

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ప్రొవైట్రిటు, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ

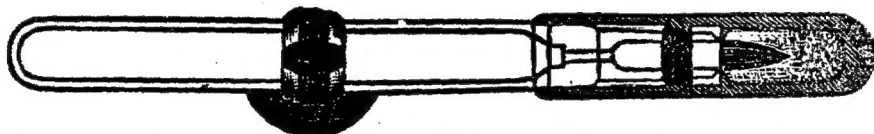
అత్యద్భుతకుష్ఠరోగనివారిణి

కేట్లాగు యినాం! కాలవిమర్శన లేకుండా ఔషధమును సేవింపవచ్చును కేట్లాగు యినాం!! రూ 116-0-0 లు బహుమానము గుణములేదని రుజువుచేయువాడి కేయ్యబడుచు

ఈ దివ్యౌషధము తిరకాల స్వేదనముచే ఒక గొప్ప ఘోష మహాత్మునివల్ల లభించింది. ఇది సేవించిన ఎరువు, నలుపు, రాగివర్ణపు మచ్చలు, తెలుపు మొదలగు అద్భుత కుష్ఠరోగములు, స్వర్ణజ్ఞానము లేకుండుట ఎట్లయిన ముఖము, అరకాళ్లు, అరచేతులు, వలసరిగానుండు చర్మము మొదలైనవాటిని ఖండించి కఠినకాంతిని ప్రసంగింపజేయును. కంకరపోయిన వేర్లు యథాకాలము వచ్చును. 1 నెలకు సరిపోవు ఔషధము రూ 6-0-0, 2 నెలలకు రూ 10-0-0, 3 నెలలకు రూ 15-0-0, 4 నెలలకు రూ 20-0-0, 5 నెలలకు రూ 25-0-0, 6 నెలలకు రూ 30-0-0, 7 నెలలకు రూ 35-0-0, 8 నెలలకు రూ 40-0-0, 9 నెలలకు రూ 45-0-0, 10 నెలలకు రూ 50-0-0, 11 నెలలకు రూ 55-0-0, 12 నెలలకు రూ 60-0-0. (1278)

సహాయములే:—ఈ మార్గముచే స్వయముగా కనిపెట్టబడినది. యిది 40 రోజులు సేవించిన పాత్రులు, రొమ్ము చిట్ట రసి, అశ. కొరకు, అంటి, కురుపు, కాటు రొమ్ముటాకి చిదవ, బస్తి-మొదలగు ఎటువంటి సహాయరోగ మైనను నివారించి, జీర్ణించిన సహాయములను. మచ్చలు, కీళ్లొప్పలు దురదపోతు చీమకాయలు, మేహరకాలములను ఖండించును. ఏకాగ్ర్యయైన సరే కురుపునయ్యెల పొన్నువాపను చేయబడును. 40 రోజులకు రూ 4-0-0. (1278) ఎమ్. సుబ్బారెడ్డి ప్రొవైట్రిటు, రెడ్డి అండుకంపెనీ గోపాలపురం, కొత్తపేటపాస్ట్ర గోదావరిజిల్లా.

సెల్ ఫోన్ ఫిల్లింగు "ఆ గేట్" ఫ్రంట్ టేన్ వేనా

హాకెన్ సెల్ ఫ్రంట్ టేన్, సూర్యనగర్, అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, ఆమెరికా అప్రెంటిస్, మొదలగు ఖండములలో నిలిచిగా వ్యాపించియున్నది. ఇత్యదివృద్ధుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలిగా జనాదరణ పొందుచున్నది. (2957)

సాధారణమయిన "ఆ గేట్" కలము

మామూలుగా ఉపయోగించబడు చిక్కుపాటి బయలు "ఆ గేట్" గాఢపాటి మతయోగించుట యద్భుతముగా సూక్ష్మ భావము, ఒకతూరి నిరాలో ముంచినయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. (2957) ముద్రాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

(1398) ధనపంతులకు మాత్రమే? ముసలితనము, ఇతరకారణములచే గలిగిననరముల బలహీనత, ముడుతలుబడిన దపుడలు, చిక్కినట్లు కనబడుట, మెదడుచెడుట అలసిపోవుట మొదలగు వాటిని విశేషవృద్ధులు, ఖర్చులేకయే బాగుచేసి, కాశ్యోతవృద్ధులను నిచ్చుచు, కాస్త్రసమృద్ధిగా తయారుచేసిన ఈవిద్య వృద్ధులు నిరపయోగమైనట్టి స్థితులలో కూడ శ్రోతరుకుతునమును పుష్టినియిచ్చుచు యాద్రజాలమువలె సూతనమార్చును కలిగించును. పూర్తిగాగల వివరములకు వ్రాసిన యిహముగా పంపబడును. 60 గుళికలు గల బుడ్డి 1 కి రూ 10 మాత్రమే

అనంగ ప్రభయాకరాతి

ఈతైలమును కైకివాడుటచే నపుంసకత్వము మొదలగునవి తొలగుటయే గాక మంచి సంసారసౌఖ్యము తప్పక కలుగును.

కందర్పసంజీవని తైలము

ఒకతూలము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కేళవజీ, నెం. 49 బందరుపేట, మదరాసు.

యునైటెడ్ ఇండియాటైఫ్ అస్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

(1540)

హెడ్ ఆఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

"యునైటెడ్ ఇండియా టైఫ్ అస్యూరన్సు కంపెనీ" చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని అభిప్రాయములు.

"ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటికింద ప్రస్తుతము చేర్చవచ్చును" - "ఇన్సూరన్సు అజ్జవర్" లంకను.

"స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపుచుట్టివిభవము కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి" "ఇన్సూరన్సు అండు పై నాన్ షియల్ రికార్డు" లంకను.

కడకటిసారి 1000 కి రూ 75 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏజంట్లు వలెను:—కమీషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంగ్లజిల్లాలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజంట్, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎస్. గోపాలయ్య, మనోజురు,

PRIZE No. 5964

C. Bilpodiwalla

డాక్టరు

మినూ సి. బిల్పొడివాలా

M B B S

గారి ఆభిప్రాయము

Thank you for the phials of Amritdhruti you sent to me. I tried in some of my cases and have found it very satisfactory especially for internal use, in virtue of its disinfecting properties. It nicely relieves neuralgic pains.

It is worthy of a trial in disorders of alimentary canal. A small dose in a concentrated form makes it quite handy. It stands every chance of becoming very popular as a household medicine.

గమనించవలసిన విషయము

రక్తమాంసమయ మగు శరీరము మనకు తెలియని అనేక సూక్ష్మ కారణములవలన విభజములగు రోగములకు, బాధలకు పాల్పడుచున్నది. వ్యాధి ఆరంభములో బాధ నియముగా శరీరమునకు ముదిరిన వెనుక పూర్వ నయ మగుటకు చాల కాలము పట్టును. పరియ విశేష ధన వ్రాయును.

అమృతధృతి

ఈ ప్రభావములన యేరోగమునైనను యేబాధనైనను, యంతకాలముయందున్నను మొదలయి నాశనము చేయుచున్నది.

నయ ప్రయోగములకు, బాధలకు ఒకేమంద.

కుగవారము	కలరా	చెవిపోటు	తామర
పిత్తరోగము	వికారములు	పంటిపోటు	తీట
దగ్గు	మమనములు	తలనొప్పి	వాపులు
శిబ్బము	అజీర్ణము	వాయువుపోటు	మూలశంకి
తేలుకాటు	జ్వరము	గాయములు	తెలులుకు

కోరకనే అనేక యోగ్యతాపత్రములు పంపియింపారు.

80 మోతాదుల సీసా 1.కి రూ 2—0—0

20 " " రూ 0—10—0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

(11-8)

బహుమతి కాలము సమీపించినది.

జూలై నెలలో

బహుమతి నెంబరు ప్రకటింపబడును.

ప్రతి అమృతధృతిలో యందు

రూ 100—0—0 లు

బహుమతి టిక్కెట్టు నుంచుకొనుదు

కానుగో అండ్ కంపెనీ,

పరేల్

బొంబాయి.

3421

Powell's Extract of Golden

పవలుగారి అమృతమైన గేనో

నెగ రోగమునకు

అమృతమైన గుణ మిచ్చును.

అంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

నెగ రోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కురుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదుల గేనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తప్పుక విలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి సెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1—4—0

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి సెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1—8—0

మా దివ్యౌషధములు సుప్రసిద్ధమైనదు కాణములన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్రవిచిత్ర క్యాటలాగునకై వ్రాయుదు.

ఉత్తరము లన్నియు అంగ్ల భాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,

Lamington Road, Bombay

వెంట్రుక లే అందము?

రాలి పోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు నువ్వెనలో ఊడిరామునుపే త్వరపడును. ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుదు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, శిరో మాంశ్య మున్నను, యిది దివ్యౌషధము

వెంట్రుకలు పిట్టుట గాని, గడతగ్గ గాని యుండదు

మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుడీ తెల్లవనమున గల్గి వట్టుకలె నుండి తెరయి చూడకు.

ఈ కోవానగి దీనిని వరిపించి చూచును

వెంట్రుకలు యెట్లువృద్ధింతునో కనిపెట్టును

కామినీయా తయారుచేసిన నిమ్మ శర్కరార్కాచూరమున చేయును.

ఇది బుడ్డి 1-కి ఒక మాత్రము. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఇన్ని వ్యాధులకు ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

నూనె శుభావన ప్రవృత్తి, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

“టటో దిట్ బహదూరు” వ్రాయుదు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యుత్తమమైన గుణముగలది.

1. బుడ్డి 15 కి రూ 2—0—0

2. బుడ్డి 15 కి రూ 1—12—0

3. బుడ్డి 15 కి రూ 0—8—0

ఇది శరీరము లన్నియు శుభవిధమున్ను, శరీర అమ్మకాదివిధమునూ వాడవలెను. లేవన్న,

సోమ యెవంటు:— అంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

126

155 కామ్రామగిడు, బొంబాయి.

ఆంధ్ర ప్రభ

ఆంధ్ర ప్రభను దీనితో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుకెట్టింది నుదరాసు.

మై నూ రు చందన సబ్బు ను

పరిశీలించి చూడుడు.

మై నూరు గవర్నమెంటు ఫ్యాక్టరీలో తయారు చేయబడు చందన సబ్బును. మిక్కిలి దిన్నవి.

మీకు ఎట్టి అభిప్రాయమున్నను యీ సబ్బుకంటెను మేలైనవి ఎక్కడనుండి వచ్చినప్పటికిని దీనికే సమానమైనది కాదన విషయమును మీరే తప్పక అంగీకరింతురు. ప్రసిద్ధి చెందిన నిపుణులచే మిక్కిలి మేలైన సామానును చేర్చి తయారు చేయబడుటచే శుద్ధమునందును, చక్కమునకు అందమునిచ్చుటయందును పేరుపొందినది. దేశ సౌఖ్యమునకును, అందమునకును తగినది ఇదియే. వేషవికాలమునందు గలుగు చమర కాయ, గడ్డలు మొదలగునవి రానియక ఆటంకపరచును.

స్వదేశి సామానులనుకొనుదు, విదేశ సామానులను విడుచుదు.

(1560) అన్ని చోట్లలోను క్రయమునకు దొరకును.

మహమ్మదు మూసా హజి ఇబ్రాహీం అందు కో, 32, గిడ్డంగి వీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయం

1. జాతక వ్రాతములు, నక్షత్ర గాని,
2. పుట్టితేది, జనన కాల భవిష్యత్తు (లేక) గంటలుగాని,
3. మాకు ఉత్తరము వాయువు సమయము, ప్రస్తుత వయస్సుగాని మాకు పంపియింపల జాతక నిర్మాణము, భవము మొదలగు 25 శంకతులు వ్రాసి రు 1-4-0 లకు పంపెదము. పూర్వ జాతకము ఆయుర్దాయము అభివృద్ధి (వాయువుకు రు 5 లు అగును. ముందు రు 2-0-0 లు అధ్యక్షు బంధనలను. ముందు జన్మ జీవిత 1 సంవత్సర ఫలితము వ్రాయుటకు రు 1-4-0 లు అగును. కావలసివారికి పి. పి. గా బంపెదము.

ఆకల్ల వెంకటేశ్వరస్వామి: గోపాలపురము, కొత్తపేటపోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

ప్రతాపక సూరి మాత్రలు

ఘంటును సువాసన గలవి

తాంబూలములోగాని విడిగాగాని పుచ్చుకొనిన, అజీర్ణము, వాయువు, జలబుద్ధ్యము, గున్నిపాతము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటిదోషములు మొదలగు వ్యాధుల కిది ప్రజాతాపమువలె పనిచేయును. రు 250 మాత్రల సీసా రు 0-4-0 డజన్ రు 2-0-0 ని. పి. అ. రి. పి. పి. వ. అందు కంపెనీ. పెరిదేవీ. (నెల్లూరు జిల్లా.)

హనుమాన్ సబ్బు

లోక ప్రసిద్ధమైనది.

(1727)

దీన్ని సమానమైనది పేరు లేదు.

ఎస్. రంగనాథ శెట్టి అందు బ్రదర్, 12 బందరు వీధి, మద్రాసు.

వాణిముద్రాక్రమాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైందువనులు, రబ్బరు స్టాంపులు, సిల్లు, రాగి, బంగారము, వెండి సామానులపై చిహ్నులు, బ్రాకులు చేయుట, శివనరీ సామానులు. 1909

ఎంగ్రేవింగు

నాణ్యత మైన బసీను

ఈ దిగువ నుదహరించిన మిల్లులో తయారగుచున్న బసీనులు, హిందూ నేతపుమిల్లు నూలులో నున్నా, ఖద్దరు నూలులో నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమ చేత నున్నా, సకలమైన పట్టు, ఉన్ని, ప్రతి వస్త్రాదారముతోనూ తయారు చేయబడి, బహుసరసమైన ధరలకు భాగ్యవంతులకు, బీద సాదలకు, వీలుగా యుండేలాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చౌకగా యేర్పాటు చేసి క్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలు సేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కంట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపార వీళ్లు కల్గజేసినాము గనుక ధరలు తెలియగోరినవారు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీలేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. శాంపిలు బసీనులు ప్యాకెట్టు ౧ కి ఖరీదు, పోస్టు ప్రీ రు 6-0-0

మానేజరు: ఆంధ్రవాణిజీరీవిల, బెజవాడ, దక్షిణ ఇండియా.